לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

יום ג', ו"ז בתמוז תשמ"ז, 14 ביולי 1987 / שנה מ"ד מס' 13393 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

בניגוד לעמדת פרס — שמיר הסדיר לפרץ שיחות בצרפת

מאת כתבנו לענייני משפט

הרב יצחק פרץ ייפגש קרוב לוודאי בסוף השבוע בפאריס עם שר המשפטים הצרפתי כדי לדון עימו במשרת הסגרתו של וילאים נקש לצרפת.
פגישתו של השר פרץ עם שר המשפטים הצרפתי הוסדרה על־ידי גורמים בכירים ממשרד ראש־הממשלה למרות התנגדותו של משרד החוץ, שהורה לשגריר ישראל בצרפת לא לסייע בתיאום הפגישה. אמש לא ניתן היה להשיג את תגובתו של השר פרס בעניין זה.

היום פגישה מכרעת הסתדרות־אוצר — פריצת דרך במו"מ או חידוש השביתה

הצעה חדשה של האוצר: הסכמה לתוספות שכר — תמורת הסכם קיבוצי לשנתיים

הפגישה היום תיערך בהשתתפות צוותים מורחבים ● ההסתדרות טרם קיבלה ההצעה החדשה של האוצר — אינה דוחה אותה על הסף ● ראשי ועדים ארציים בשרות הציבורי מתכנסים להחליט היום על צעדיהם ● רה"מ סבור: הבעיה העיקרית איננה שכר ● שר־האוצר מכחיש שמועות על פיחות: „הספקולנטים יתאכזבו"

מאת כתבנו לענייני עבודה ומאת כתבנו הכלכלי בירושלים

צוות הסתדרותי מורחב, בראשות מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, ייוועד הערב בשש עם נציגות מטעם משרד האוצר והמעסיקים הציבוריים, בראשות השר משה נסים בלשכתו בירושלים. תהיה זו פגישה מכרעת שתקבע אם נסללה הדרך להסכמי שכר ומסגרת חדשים בשירות הציבורי, או שיהיה צורך לחדש המאבק המקצועי ביתר תוקף כבר בסוף השבוע.

הצוות ההסתדרותי המצומצם למשא־ומתן בראשות יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, יתכנס בשעות הצהריים כדי לגבש את עמדות ההסתדרות לקראת חידוש המו"מ. בצוות משתתפים שני הסגנים ליושב הראש אפרים זילוני ומאיר גת והמזכירים הארציים משה בית רגן (פקידים) ראובן בן־עמי (הסתדרות עובדי המדינה) זלמן שנקמן (הנדסאים וטכנאים) יצחק רז (מהנדסים) יעקב אוניקובסקי (אקדמאים במדעי החברה והרוח) ושרה זילברשטיין (עובדים סוציאליים). צוות זה ישתתף בפגישה בירושלים.

מטה המאבק הבינאגפי אמור להתכנס מחר בבוקר כדי להעריך אם אכן נוצר בסיס רחב די הצורך להמשך המו"מ, או כדי להחליט על המשך הצעדים הארגוניים והיה אם ייכשל המו"מ עם שר־האוצר ואנשי צוותו.

הצעת האוצר: הסכם לשנתיים

כאשר להצעת האוצר לחתום על הסכם לשנתיים הגיב אמש הברפלד באומרו כי היא עדיין לא הגיעה בצורה רשמית וכי ההסתדרות לא דוחה אותה על הסף למרות הקושי שבקבלתה. סגנו אפרים זילוני הגיב על כך באומרו: אם מדובר באחוזים נכבדים אזי יישקל הדבר. יצויין כי המדיניות המקצועית של ההסתדרות, אותה אישר הוועד הפועל, קובעת משא־ומתן לשנה אחת בלבד.

הוועדה המרכזת של ההסתדרות ציינה אתמול, בישיבתה השבועית בהערכה את הצלחתה של שביתת האזהרה הכללית במיגזר הציבורי, שהתקיימה ביום ראשון האחרון וקויימה באורח מלא בכל מקומות

(המשך בעמוד 2)

ויינברגר: נפתח באש על האיראנים ● עמוד 2
נדחתה ההחלטה על „מספנות ישראל" ● עמוד 2
רשמית: אביהו בן־נון מפקד ח"א ● עמוד 3
בסר וסובול מאיימים בהתפטרות ● עמוד 3
שביתה צפוייה בעתונים היומיים ● עמוד 4
עתונאי החוץ לימין ברוטמאן ● עמוד 4
התובעת: עינב שיחד הליכוד ● עמוד 18
6 הרוגים בכביש העמוס במדינה ● עמוד 19
לגליון היום מצורף הדף הירוק

מובארק מזמין את וולדהיים

וינה.— שר החוץ של מצרים עיסמת עבדול מגיד מסר אמש לנשיא אוסטריה קורט וולדהיים איגרת אישית מהנשיא חוסני מובארק, כנראה הזמנה לבקר במצרים.
עבדול מגיד שוהה עתה בביקור רישמי באוסטריה, ושמועות על הזמנת וולדהיים לקהיר כבר נפוצו לפני כמה ימים.
(אי.פי.)

ח"כ גרנות בהצעת האי־אמון:

היום ההוא ייזכר כניסיון פוטש של שמיר־בבא וארבעים והשודדים

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

הליכוד התחייה והסיעות הדתיות הסירו אתמול מעל סדר יומה של הכנסת, את הצעת אי־אמון של סיעות השמאל בממשלה, בעקבות התמיכה של שמיר, בשבוע שעבר, בחוק חנינה למחתרת היהודית. סיעת המערך לא השתתפה בהצבעה.

שישה שרים בלבד, רה"מ שמיר, ניסים, פת, קורפו קצב והורוביץ השתתפו בהצבעה, בין הנעדרים גם שלושת ראשי המחנות האחרים ב„חירות" שרון, לוי, וארנס, וכן זיידן עטשי המתנדנד עדיין בין הקואליציה והאופוזיציה.

(המשך בעמוד 2)

ח"כ גרנות מגיש אי־אמון (צילום: הראתי)

הליכוד מתכנן תגמול נגד המערך

יגרמו לסחבת בעניין הסיוע למושבים וייעדרו מאי־אמון, אם יהיה כזה, נגד שר־החוץ ● עם זאת ימנעו מהקואליציה ליפול ומטרתם להגיע לפגרת הכנסת ללא משבר ● אדרי: אי־אפשר עוד למשוך ביחד

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

הקואליציה לא תיפול. הליכוד ימצא דרך לנקוט בקרוב פעולת תגמול נגד המערך, וייעדר בעתיד הקרוב מהצבעת אי־אמון בממשלה או מהצבעות אחרות, אם אלה תהיינה מכוונות נגד שר־החוץ שמעון פרס — כך העריכו אתמול ראשי הליכוד אחרי ההיעדרות המוסכמת של המערך מהצבעת אי־האמון בממשלה.

העיקר, אמרו בליכוד, הוא להגיע עד ראשית אוגוסט ללא משבר של ממש. לאחר מכן תצא הכנסת לפגרה בת־חודשיים וחצי. ממועד

(המשך בעמוד 2)

שנים ביחד, כל אחד לחוד

כל יום מביא באמתחתו הפתעות ופראדוקסים חדשים במסכת חייה היהודיים, יוצאי הדופן, של ממשלת האחדות הלאומית. בתמונה הראשונה של מחזה אבסורד זה, ראינו את ראש הממשלה יצחק שמיר מצביע בכנסת בניגוד לעמדת הממשלה, כפי שהוסברה מעל דוכנה של אותה הכנסת על ידי שר המשפטים, שאינו אלא חבר נאמן בגוש המפלגתי של ראש הממ־שלה. כך נמצא ראש השרים מתייצב נגד הקולקטיב של השרים שהוא ראשו.

התמונה השנייה התחוללה אתמול, כאשר השותפה הבכירה בקואליציה המאוחדת־המפוררת, הלא היא מפלגת העבודה, החליטה להעדר מהצבעת אמון בממשלתה־שלה. אף זהו מהלך חסר תקדים פרלמנטרי; וכי יעלה על הדעת להיות בו בזמן שותף מלא לממשלה ולהימנע מלהביע בה אימון מלא? דומה הדבר להלצה שהיתה מקובלת במדינות מזרח־אירופה בימי הסטאליניזם: אומנם יש לי דעה משלי אומר איש אמיץ, אבל אני מתנגד לה בכל תוקף.

לליכוד ולמערך, לכל אחת מהן בנפרד, דעות משלהן על האופן שבו צריך להנהיג את מדינת ישראל. כשהן מתכנסות לישות אחת, לממשלה אחת, מתקבלות החלטות משותפות אשר שתי המפלגות בעצם שוללות אותן ומתנגדות להן, לפעמים זו משמאל, ובדרך כלל השנייה מימין. שום סיכום משותף לא מחייב את המסכמים — ולמה שיחייב. בנסיבות כאלה, את העריכים להביא לידי ביצועו

וכך העבריין נקש נשאר חקיך איתנו בארץ הקודש, כי אף שר אחראי בממשלה אינו מוכן לחתום על צו הגירוש ולומר „לשוטרים, לכו והעלוהו על המטוס", למרות שכולם יודעים כי לצו המניעה שהוציא בית משפט רבני גבוש זה אין שום תוקף חוקי מחייב יותר מלכרוז שמחלקים אותו ברחוב. וכן פרוייקט „הלביא" מתגלגל מידו של שר אחד לידו של שר אחר כאילו גחלת לוחשת, שאיש לא מוכן לכבותה, ואף זאת למרות שכולם יודעים כי לא קיימת שום אלטרנטיבה ממשית מלבד הסגירה. וכך גם בשורה של נושאים אחרים: הדאגה המפלגתית הצרה ביותר קובעת ומכתיבה עמדות בנושאים חוקיים, חברתיים, כלכליים ובטחוניים מרכזיים, תוך התעלמות גמורה מצרכי המדינה הממשיים. לפני שנה אפשר היה עוד לאפיין את ממשלת האחדות הלאומית בביטוי „שמור לי ואשמור לך"; היום המוטו שלה הוא „הרוס לי ואהרוס לך". לא רק שאין הליכה באותו כיוון, ומי שאומנו שלשום לדברי הבלע וההשמצה הגסים והפרימיטיביים ביותר ותוכניותיה המדיניות. התרשם, כי הוא נוכח במעמד של אסיפת בחירות אנטי־ממשלתית סוערת ביותר, מאורגנת ומוסתת על ידי הימין הקיצוני; אלא שכריית בורות לשותף הקואליציוני הוא מעשה מובן מאליו.

יכולים להיות למפלגת העבודה הרבה מאוד שיקולים כבדי־משקל. בעניים, אכן, שיקולים של פטריוטיזם אמיתי, שלא לפרק את יצור הכלאיים של ממשלת האחדות דווקא היום. מחר או מחרתיים — אך המצבים המוקדמים והבלתי־מתקבלים־על הדעת מתרבים בקצב ההופך את המשך ישיבתה בחדר משפחתי אחד עם הליכוד, להתבזות עצמית מובהקת.

בעקבות בואם של הסובייטים — ירושלים תפנה למוסקבה לקבל משלחת ישראלית

המשלחת הגיעה „כמעט בחשאי" ומשרד החוץ נמנע מלפרסם הידיעה ● פרס: אין להגזים בחשיבות הביקור ● סבורים כי תשמש „כבדור ניסוי" לבדיקת התגובות בישראל ובעולם הערבי ● הסובייטים חדלו אמש לשבש שידורי „קול־ישראל" לבריה"מ ● „אובי"ר" הודיעה על שורה של הקלות ליהודים המבקשים להגר

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

על אף בואה של המשלחת הקונסולרית הסובייטית לישר־אל שלשום בלילה, נודע על כך לכלי התקשורת רק אתמול. משרד החוץ, אשר ידע על בואה של המשלחת לשהות ביום ה' שעבר, החליט לשמור את הבי־קור ב„פרופיל נמוך", כדי להד־גיש כי לבוא המשלחת הסובי־יטית לישראל אין כל משמעות מדינית, אלא משמעות קונסו־לארית בלבד.

בצד השערות, כי המשלחת הסובייטית, המונה שמונה איש, עשויה להוות גרעין לשגרירות הסובייטית שתקום בישראל בעתיד — נשמר החומר הנוגע למשלחת, לרבות צילומי חבריה (הצילומים שהוגשו לשם קבלת אשרות הכניסה לישראל), בסוד כמוס. במשרד החוץ טענו, כי מעטה הסודיות נדרש על־ידי הסובייטים.

משלחת לבריה"מ

בעקבות בוא המשלחת הסובייטית לישראל תפנה ישראל בימים

(סוף בעמוד 4)

אנטיפוב: נפתח כאן משרד

ראש המשלחת הסובייטית אנטיפוב מסר אמש לכתב רויטר ארם טאנר: „אנו עומדים לפתוח כאן משרד. מכיוון שאנחנו מסופחים לשגרירות הפינית המייצגת את האינטרסים הסובייטיים, נעבוד במשרדה". הוא הוסיף כי המשלחת תישאר בישראל „עד שלושה חודשים" כדי לסקור את רכוש הכנסיה הסובייטית, ולחדש את הדרכונים של אזרחים סובייטיים בישראל.

בטיסות ישירות מרומניה

עוד נמסר אמש ב„קול־ישראל" כי לראשונה יגיעו השבוע עולים מבריה"מ בטיסות ישירות מרומניה. טרם הובהר אם מדובר במדיניות חדשה, או במקרה של שתי משפחות המגיעות מאודסה.

חוכמת זקנים/איירוגייט

הקרב שעורכים נורת' ורונלד רייגן, אבירי הביטחון הלאומי, בנגד ועדות הקונגרס, היה זוכה לתשובה טובה דווקא מפי נשיא מזמן אחר, פרנקלין דילנו רוזוולט, שאמר: „גרעין ההגנה על האומה הוא האמון שיש לנו במוסדותיה".

דוביק רוזנטל

"המשמר" בשטח / כבוד אחרון

„החזירו את אבי"

אבי רן היה שם אתמול בפעם האחרונה. הוא שכב שרוע באיצטדיון קרית אליעזר אין־ספור פעמים באין־ספור תנוחות. אתמול הוא שכב בתנוחה של חוסר־אונים, עטוף בדגל הלאום ודגל מכבי חיפה. בשני טורים עמדו ספורטאי העתיד של המועדון. כדורגלני הנוער חלקו כבוד אחרון למופת וסמל בספורט הישראלי.

איצטדיון קרית אליעזר עדיין לא ידע אסון שכזה. אתמול באו בשעריו חמישה־עשר אלף אוהדים מכל רחבי הארץ. כולם ישבו דוממים. כדורגלני מכבי חיפה וחבריהם לנבחרת נכנסו שלובי זרוע, תומכים אחד בשני ומבקשים עידוד, מבקשים שמישהו ינער ויעיר אותם מהחלום הנורא.

נערי מכבי חיפה חולקים כבוד לחברם המנוח, אבי רן, באיצטדיון קרית־אליעזר

כשהוצב הארון במרכז האיצטדיון לא יכלו ההמונים לעצור בעצמם. נשים, ילדים וגברים פרצו בבכי קורע לב. „החזירו לנו את אבי", זעקו האוהדים מהיציע. בצד עמד שוטר בתפקיד, הרים את המשקפיים הכהות וניגב דמעה ללא בושה.

בבית הקברות המתינו עוד אלפים. האב משה נישא מעולף על ידיים, שחקני הנבחרת מלמיליאן וסיני, המזומים. הגיחו זר. שחקני מכבי חיפה לא חדלו לבכות. אחר כך כוסה הקבר בעפר ובזרי פרחים. אחד מהם הגיע, עם שני אוהדים, מאילת הרחוקה. כבוד אחרון.

יואב אביב

שטיפת־מוח / ירושלים

להתראות בשפת הים

בתל־אביב מבלים. בחיפה ישנים ובירושלים מתפללים. ובשביל להתפלל, לא נעים לומר, לא צריך לרוץ עד לירושלים. אפשר להסתפק בבית הכנסת הגדול שברחוב אלנבי. מתי כן עולים לירושלים? כשמארגני ההפגנות למיניהן מתעקשים. מסיבות סימבוליות. שתהלוכת המחאה תצעד מכיכר־ציון לכנסת. במקום מכיכר־דיזנגוף לכיכר מלכי־ישראל.

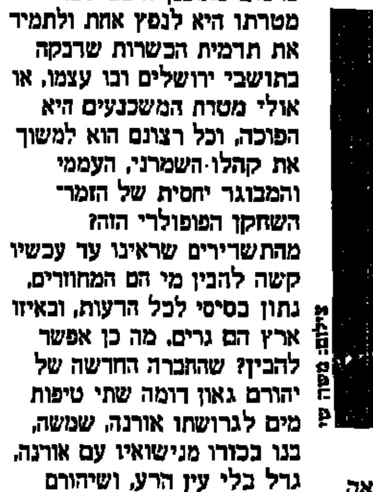

יהורם, אלף נשיקות, גאון

עם תאוריה אכזרית ו„אנטי ציונית" זו מנסה עיריית ירושלים להתמודד בימים אלה באמצעות סידרת תשדירי־שירות שהופקו עבורה על־ידי אולפני הרצליה (במאי: יגאל שילון). ושיהורם גאון, (את רוזה־ירוזה"), מככב בהם. האם גאון יצליח לנער את האבק הקדוש שרבק בחומות העיר ולהדביק במקומו אבק כוכבים שלו, כידוע, כוח משיכה אדיר? האם העובדה שגאון, גרושה הטרי של אורנה. אביהם של משה והילה וחברה הטרי של יפהפיית מכון וינגייט, המככב לאחרונה בטורי הרכילות, הוא חלק ממסע פרסום מתוכנן היטב אשר מטרתו היא לנפץ אחת ולתמיד את תדמית הכשרות שרבקה בתושבי ירושלים ובו עצמו, או אולי מטרת המשכנעים היא הפוכה, וכל רצונם הוא למשוך את קהלו השמרני, העממי והמבוגר יחסית של הזמר־השחקן הפופולרי הזה?

מהתשדירים שראינו עד עכשיו קשה להבין מי הם המחוורים. נתון בסיסי לכל הרעות, ובאיזו ארץ הם גרים. מה כן אפשר להבין? שהחברה החדשה של יהורם גאון דומה שתי טיפות מים לגרושתו אורנה, שמשה, בנו בכורו מנישואיו עם אורנה, גדל בלי עין הרע, ושיהורם אלף נשיקות, גאון, הוא כבר לא ילד קטן עם מניירות, אלא ילד גדול עם מניירות.

סיפורים על בריכה, מועדוני לילה, מלונות ופלירטוטים סוערים — כדאי לספר לירושלמים. להם אין ברירה אלא לקנות את זה. לנו, מכורי השפלה, הרי ממילא הכל נראה קדוש מדי שם למעלה.

להתראות בשפת הים.

דון חכלילי

תפס כותרת/ יונה שמשי

קרב אבוד מראש

סיים את תפקידו או פוטר? דומה ששאלה זו אינה מעסיקה כעת את עסקני אגודת העיתונאים בתל־אביב. מאז נבחר, לפני כשבועיים, הוועד החדש המנהיג עתה את האגודה, ידעו כל ה„מקורבים" יונה שמשי, המזכ"ל הכמעט־נצחי, יעזוב בקרוב את חדרו בבית סוקולוב.

„קרב המאסף" של שמשי, עד לוועידה, נערך כמעט כלאחר ייאוש. טלפונים רצו למערכות ולבתי עיתונאים שונים, מלווים בבקשת תמיכה. לא כן, כמובן (שהרי הוא אינו נבחר אלא פקיד במשרה), אלא באנשיו, ברובם אנשי הוועד היוצא.

אולם הקרב היה אבוד מראש. לעיתונאים „נשבר" מניהול של „שמור לי ואשמור לך", מדיונים עם „כרישי" איגוד המו"לים שלא נשאר כמעט כל הישגים. היה חסר לאנשי בית סוקולוב הלהט העיתונאי, הרצון להיאבק, לחתור למטרה עד השגתה.

נראה שמאבק עיתונאי רשת הימלפארב שנוהל על־ידי זאב יפת (יו"ר האגודה הנבחר הנוכחי) כמעט בלא גיבוי מהמזכ"ל, ונסיעתו של שמשי עם פמליית הנשיא למזרח הרחוק כאילו מטעמו של הימלפארב, בעיצומו של המאבק — כל זה היה הקש ששבר את גב הגמל.

המכרז שיצא היום לתפקיד

יונה שמשי

מזכיר האגודה, הוא הנדבך האחרון במסכת האירועים של השבועות האחרונים, שהובילו לבחירת צוות חדש ורענן. גם לו מחכים המו"לים בפינה זוו, כך נראה עתה, יהיה מבחנו.

אפי לנדאו

עורך „עמוד־אחורי": אפי לנדאו

ציורמצב

רגע בעיר

אנורקסיה

מה שתפס לי את העין ברגע הראשון היה השיפון הדנש. רגליים צנומות עד אימה, אבל מטופחות מאד, שזופות במידה, לא צרובות שמש; נתונות בגרבי תחרה וסניקרס עדינות, לבנות כשלג. יותר מדי נקיות.

אוטובוס של החופש הגדול. חבורה של בנות טיפשעשרה קולניות. מלהגות כעדת תרנגולות קרקרניות, ליקקו שלגונים נוטפים בכל צבעי הכימיה. דיברו על המורה לתנ"ך („ביאוס אמיתי"), על „בום־כום" ו„קש־קש" („שאצא עם קבלות") ועל היווני המגניב הזה, דלארס, ש„השירים ממש נשפכים לו מהעיניים" (אהבתי את הביטוי) „אימאלה — אני שפוטה שלו!"

רגליים־צנומות נטלה חלק בשיחה בהנהוני ראש בלבד. לא דיברה. הן עמדו, היא ישבה, מתאמצת להתחמק מנטפי השלגונים הדביקים. כשהאוטובוס לקח את הסיבוב בצומת נבקע גוש הנערות הצוהלות וראיתי אותה — כולה גלגל. כולה עור ועצמות, מהדקת אצבעות שקופות סביב מוט האחיזה, ראש של תלתלים שחורים שפה ושם ניבעו בו קרחות קטנות ועיניים כבויות, מושפלות. זרועותיה הגפרוריות השתלשלו משרוולי הטריקו כזלזלים עייפים ורגליה טבעו בתוך מכנסונים רחבים ככנפיים לבנות.

„נו, מיידלה", נשמע קול דשן מעל לראשינו, „חזרנו הכיתה? התחלנו כבר לאכול קצת? יופי, יופי. אני יורדת כאן. תמסרו ד"ש לאמא!"

רגליים־צנומות נשאה את מבטה אל האשה הכבדה עמוסת הסלים, וחייכה, בפיה בלבד. העיניים המרובצות נימי דם מפוצצים, כשל מי שמרבה להקיא, נותרו כבויות. אנורקסיה נברוזה.

מרים מרוקל

אח"מ / פט קאש

רק לא באוסטרליה

האוסטרלים חיכו הרבה זמן עד שתואר אלוף וימבלדון ישוב לידיו של אחד מבני היבשת החמישית. לאחר שליטה בלתי מעורערת של המשולש אמריקה־שבדיה־גרמניה. אז מצד אחר, הם מרוצים מן העובדה שפט קאש, בן 22, הצליח לעשות את זה. מצד שני, ייקח להם הרבה זמן עד שיראו את הגביע בסידני או מלבורן. קאש, קבע את בסיסו בפולהאם, לונדון. הוא מתגורר שם עם החברה שלו, נורבגית משגעת בשם אן־בריט כריסטיאנסן ובנם בן השנה, דניאל.

דניאל הקטן, מודה הטניסאי הנחשב ליורשו של ג'ון מקנרו לפחות בתחום השחצנות, שינה את חייו בכל התחומים. הטניס יכול רק להודות לקאש ג'וניור. „במקום לצאת למסיבות ולהשתולל בערבים, אני משקיע הרבה באימונים וחוזר הביתה, לאן־בריט ולילד. אני מתעורר בבוקר ומרגיש נפלא, מוכן לצאת ולשחק טניס. אני רוצה להצליח, למענו. לראשונה בחיי, אני חש שיש לי שאיפות ואתגרים. אני רוצה לשחק היטב להתבסס, כדי שלדניאל יהיה כל מה שהוא צריך ועוד יותר מזה", אומר קאש. כאשר אמר את הדברים האלה זמן קצר לפני אליפות ווימבלדון, לא תיאר לעצמו שיסיים את הטורניר בניצחון מוחץ על איבן לנדל וייקח את התואר לעצמו. זה לא הפריע לו להתייחס לצ'כי בתור „רומנטיקן חסר ברק, שיודע רק להכות בכדור בעצמה רבה".

פט, אן־בריט ודניאל

קאש, אגב, מהמר על סטפן אדברג השבדי בתור השחקן שישחק אותה השנה. שיהיה למה שהוא אומר. אחרי הכל, מישהו חשב שבוריס בקר יקח על ההתחלה והאוסטרלי עם הסרט על המצח והעגיל באוזן ייקח אליפות?

שוק פרוע / רכב

מבצע „דלתא"

„דלתא", מכונית תוצרת רומניה, מיוצרת במפעלי „ראצ'יה" (שמה של רומניה בימי הרומאים היה צאקיה — ברומנית ראצ'יה). המנוע בעל נפח 1300 סמ"ק ומחירה — כולל מע"מ, הפקרה, מיגון ורישוי — 8500 דולר. היא הזולה בשוק מכל המכוניות האחרות. מסיבה זאת, אומרים בחברת קפריש יבואני המכונית, הוחלט במשרד התחבורה לאסור על יבואה. האם בגלל לחץ יבואני רכב האחרים?

משרד התחבורה טען לפני שנה וחצי, כי המכונית הרומנית אינה עומדת בתקני הבטיחות. היבואנים ביקשו התערבות מומחים ממחלקת המתכות בטכניון חיפה. אלה בדקו את המכונית, הציעו מספר תיקונים שהיבואן היה מוכן לבצע אותם, אך אלה לא הספיקו למשרד התחבורה. מומחיו אמרו לא לדלתא. למה? ככה.

„קפריש" פנה לבג"ץ והתוצאה — כן לדלתא. מותר לה לנוע בתנאי שהמכונית תיבדק מפעם לפעם בנושאי בטיחות ואמינות המנוע, וזאת לתקופה של שנתיים — הגבלה שלא קיימת לגבי מכוניות אחרות.

„דלתא" אמרו לי במוסך, טובה לתנועה בעיר ובגלל מחירה היא יכולה לשמש כמכונית שנייה למשפחה. בשלב הראשון קפריש תשווק מכונית משפחתית, 4 דלתות ו„סטיישן", אחר כך ישווקו גם טנדר. לא נורא, העיקר שהיא נוסעת. נ.ב. שמותר לגרמניות, צרפתיות, אנגליות ויפאניות, מותר גם לרומניות.

חיים מרגלית

גוברת המתיחות במפרץ: מכולה צרפתית הותקפה

וינברגר: אם נגלה כוונה אירנית לתקוף — נקדים ונפתח באש

המכולה הצרפתית הותקפה על רקע הסיכסוך הדיפלומטי בין צרפת לאיראן □ משחתת צרפתית הוחשה למפרץ לאבטח אוניותיה □ ביום שני או שלישי יונף דגל אמריקני על מיכלית כוויתית ראשונה

מאת ארנון יפה כתבנו בצרפת וסוכנויות הידיעות

וושינגטון. — הכוחות האמריקניים מוכנים לתקוף את הטילים האיראניים מדגם „סילקוורם" (תולעת משי), אם אירן תתכונן לירות אותם לעבר מיכליות נפט של כוויית שיפליגו במפרץ בליווי אניות מלחמה אמריקניות, הזהיר אתמול שר ההגנה האמריקני קספר ויינברגר.

הוא הוסיף „הטיל סילקוורם הוא נשק המסוגל לגרום נזק ניכר. חשוב שהכל יבינו כי לא יהיה עלינו להמתין עד שטיל כזה אכן יפגע בנו".

ויינברגר אמר בראיון בעתון כי אניות מלחמה ומטוסים אמריקניים יתחילו בתוך זמן קצר ללוות את הראשונות מצי של 11 המיכליות הכוויתיות שיניפו דגל אמריקני, ורמז כי הליווי הראשון להתבצע כבר בראשית השנה הבאה.

ויינברגר הדגיש כי ארה"ב לא תיפתח בהתקפת-מנע נגד הטילים, אך היא מוכנה לתקוף אותם אם אירן תגלה כוונות עויינות כגון התבייתות של מכשירי המכ"ם של הטילים על אניות אמריקניות.

כאשר נשאל, אם ארה"ב תיפתח באש בטרם תיפגע היא, השיב: „בנסיבות מסויימות זה בהחלט נכון".

מיכלית ראשונה בדגל אמריקני

בכוויית אמרו היום מקורות דיפלומטיים כי מצפים שדגל ארה"ב יונף ביום שני או ביום שלישי על המיכלית הכוויתית שתקבל את השם האמריקני „בריג'טון". הדגל יונף מחוץ למפרץ, ואז תיכנס המיכלית בליווי אמריקני דרך מיצר הורמוז.

נדחתה ההחלטה על פירוק „מספנות ישראל"

ההסתדרות התחייבה לחתום חוזה עבודה חדש

ההחלטה על פירוק חברת מספנות ישראל נדחתה ב-24 שעות.

בביתו של שופט בית המשפט המחוזי בירושלים פרופ' יעקב בזק התקיים אמש סמוך לשעה 11 בלילה דיון קצר, במהלכו התקשרה טלפונית לביתו של השופט באת כוח ההסתדרות והודיעה כי ראש האיגוד המקצועי, חיים הברפלד מתחייב לחתום בתוך 24 שעות על הסכם עבודה מחודש במספנות ישראל, דבר שיביא להזרמת 6.7 מליון ש"ח למספנות להמשך הפעלתן התקינה.

כונס הנכסים הרשמי עו"ד עמרם בלום הודיע לשופט, כי הוא מוכן להשהות את בקשתו ל-24 שעות, כדי לאפשר לאנשי המספנות ולהסתדרות לחתום על הסכם עבודה מחודש.

כתב עתי"ם דוד פרידמן מוסר, כי השופט יעקב בזק הורה לצדדים לדווח לו עד יום ג' בערב, אם נחתם חוזה העבודה, ואם לא ייחתם החוזה יוציא השופט את צו פירוק המספנות, לבקשת כונס הנכסים הרשמי.

(עתי"ם)

הצעה חדשה של

(סוף מעמוד ראשון)

העבודה על פי הוראות והנחיות מטה המאבק המרכזי בשיתוף מטות המאבק של האיגודים המקצועיים ושל מועצות הפועלים.

ישראל קיסר אמר בישיבה כי ההופעה המלוכדת של רוב האיגודים המקצועיים במאבק משותף ובחזית סולידארית, מקצרת את הדרך לקראת חתימת הסכם מסגרת כולל, כפי שהיה מקובל בשנים קודמות. „עם זאת" — הדגיש המזכ"ל — „אין כל פסול לנהל מאבק של כל איגוד מקצועי בנפרד מבלי לקדש את הסכם המסגרת, כאשר למטה המאבק יש כל הסמכות לקבוע את דרכי הניהול האופרטיבי של המו"מ לדרגיו".

מחאות ועדים ארציים

ראשי הוועדים הארציים של עובדי בתי-המשפט, עובדי בתי-החולים הממשלתיים, עובדי משרד העבודה והרווחה, עובדי המסים, ועובדי הדואר מכנסים היום את המזכירויות כדי להחליט על המשך צעדיהם. בקרב העובדים במוסדות אלה שוררת תרעומת על החלטת מזכ"ל הסתדרות עובדי המדינה ראובן בן-עמי שלא להמשיך במאבק הנפרד משאר האיגודים המקצועיים במיגזר הציבורי. אתמול נטשו עובדי היכל בית-המשפט בתל-אביב את עבודתם בשעות הצהריים במחאה על צעד זה, וכן כלפי מערכת בית המשפט אשר ביום השביתה קיימה, למרות ההבטחות, את המשפטים כסידרם. שנים מראשי הוועדים, רוני שלם (בתי חולים ממשלתיים) ושמואל לוי (בתי המשפט) מסרו אמש כי היום תתנהל העבודה כרגיל.

הצעת האוצר

שר האוצר משה נסים לא יציע היום להסתדרות הצעות קונקרטיות חדשות כשייפגש אתם בירושלים, אך יעלה הצעה עקרונית בדבר הסכם קיבוצי לשנתיים בסקטור הציבורי. בתמורה הוא יהיה מוכן להסכים לתוספות שכר כלשהן, כך אמרו אתמול מקורות בכירים באוצר.

הפקידים אמרו שאין להתייחס לישיבה היום כמו"מ אלא כדיון על הצעות עקרוניות. „לאחר שנסכים על עקרונות בדבר הסכם לשנתיים נהיה מוכנים לדבר על נתונים ועל מספרים" אמרו הפקידים.

מכחיש פיחות קרוב

ניסים עשה מאמצים ניכרים אתמול כדי להכחיש את השמועות בדבר פיחות קרוב של השקל אשר בגינן ניכרת עצבנות רבה בשוק ההון בימים האחרונים. „הספקולנטים אשר מאמינים שיהיה פיחות יתאכזבו" אמר השר לאחר פגישה עם ועדת הכספים של הכנסת.

לדברי פקידי האוצר המשרד כבר הרגיש כמה פעמים שעבור הסכם לטווח ארוך יותר יהיה מוכן להראות גמישות גדולה יותר במו"מ. פקידים הסבירו שאפריל 1988 צפוי להיות ערב בחירות, ועדיף שיהיה הסכם עבודה חתום ותקף.

שמיר: הבעייה לא שכר

שלמה גלזר כתב על המשמר מוסר:

„אני חושב שהשכר אינו הבעייה העיקרית בחיי האדם העובד בישראל, היא שהשכר אינו גבוה במיוחד, אבל אינו שכר של קיפוח" אמר רה"מ יצחק שמיר במהלך ביקור בנצרת עילית.

לדעת רה"מ, מרבית אורחי המדינה בטוחים כי השביתה אתמול היתה מיותרת ובלתי מוצדקת, וזאת משום שאת העובדים מעסיקות כיום בעיות אחרות, כמו תעסוקה ושמירת היציבות. „הציבור", אמר רה"מ „יודע כי אם נערער את היציבות ע"י העלאת שכר נחזור לאינפלציה.

המשכים

היום ההוא ייזכר

(סוף מעמוד ראשון)

רמון, נחמיאס ואמיר

למרות החלטת המערך להחרים את ההצבעה נכחו באולם ארבעה מח"כיו. חיים רמון הביע אי-אמון בממשלה יחד עם מפ"ם, ר"צ ו„שינוי", ונמנע מהצבעה על האי-אמון של חד"ש והמתקדמת. אהרון נחמיאס וז'אק אמיר הצביעו אמון בממשלה. אברהם שלום נכח באולם, אולם לא השתתף בהצבעות. לעומת זאת החרים את האי-אמון, יחד עם חבריו, עבד אליהו דראושה למרות שכבר לפני כחודשים, הודיע כי אין לו אמון בממשלה שבראשה שמיר.

לאחר ההצבעה אמר יו"ר הליכוד בכנסת חיים קופמן, כי המערך מתנהג כשועלים המחבלים בכרמים, הבורחים מחד-גיסא מההצבעה, ומאידך-גיסא נאחזים בקרנות המזבח ולא עוזבים את הממשלה.

גרנות: ניסיון פוטש

אלעזר גרנות, מזכ"ל מפ"ם, טען כי ביום רביעי שעבר „נערך באולם זה נסיון גלוי לפוטש נגד מדינת ישראל כמדינת חוק וחברת מוסר. ארבעים ח"כים ניסו להפוך את ישראל ממדינת משפט למדינת משפח, ממדינת צדקה למדינת צעקה. היום הזה ייזכר בתולדות הכנסת כיומם של שמיר-כבא וארבעים השודדים".

„ממשלה — מכשלה"

גרנות תמה כיצד יכול היה שמיר לטעון, כי כשתמך בחנינה למחתרת, בכנסת ישראל, עשה זאת כאדם פרטי ולא כרה"מ. ובמה תמך שמיר? בחוק הבא לקבוע חד-משמעית כי בישראל עדיף להיות יהודי מאשר להיות חף מפשע, וכי בארץ יש שני ספרי חוק ליהודים ולאחרים. „ולא מקרה הוא שכל אותם שנתחברו בשעתם, להציע עונש מוות לטרוריסטים ערבים, הם שהצביעו הפעם בעד חנינה לטרוריסטים יהודים. זהו ראש המשולש שבו נפגשים הלאומנות הקיצונית והפונדמנטליזם הדתי, כדי לשבש את כל מערכות חיינו. חברי הממשלה שהצביעו בעד החוק הזה הוכיחו שהם אינם חברי ממשלה, הם חברי מכשלה".

תופיק טובי (חד"ש) הסביר כי התמיכה של שמיר ושרים אחרים בחוק החנינה היא אות קלון לממשלת האחדות הלאומית. הממשלה הנוכחית היא הזופרת בגרדום תחת שלטון החוק ומקעקעת את יסודות החברה הישראלית, אנשי המחתרת צמחו על ביצת הכיבוש, וקיבלו עידוד ממדיניות רשמית השוללת את זכות העם הפלשתיני לחיים משלו על אדמתו.

ראשות הממשלה גדולה עליו

יוסי שריד (ר"צ) תיאר את שמיר כ„ראש-ממשלה היושב ולא עושה, יושב וכמו מחכה למלחמה הבאה, שגם אם תתמהמה בוא תבוא, והיא תהיה נוראה ואכזרית ועקובה בדם מכל קודמותיה". לעם בישראל אין חפץ בהמנון בית"ר. „למות או לכבוש את ההר, די לנו בהרים הכבושים שמטילים את צלם הכבד על חיינו". שריד ציין כי „בגד בנו גורלנו ואיתרע מזלנו משזימנו לנו הגורל המתעתע והמזל הרע את שמיר כרה"מ, ראש קטן שנועד להתמודד עם בעיות גדולות".

אמנון רובינשטיין (שינוי) הסביר כי הצבעת שמיר פגעה, בצורה חסרת תקדים, בשלטון החוק במדינה ובערכים המוסרים הבסיסים עליהם מושתתת ישראל. רה"מ, במקום להציג עמדה מתונה ומאחדת, נכשל כמנהיג.

לא למד ולא שכח

מתי פלד (המתקדמת) טען כי „במועל יד, בהצבעה בכנסת, בשבוע שעבר, העניק רה"מ גיבוי פוליטי ומוסרי למעשי הרצח ולנסיונות הרצח של ארגון הטרור היהודי: יצחק שמיר מגיבורי הטבח בדיר יאסין הוכיח כי לא שכח שום דבר ולא למד דבר מאז שנות ה-30 וה-40 כשעסק בעצמו בטרור אנטי-ערבי חסר אבחנה".

תשובה: כאדם פרטי

את תשובת הממשלה הביא שר-התחבורה חיים קורפו, איש הקשר מטעם שמיר בין הממשלה והכנסת. קורפו ציטט סעיפים על גבי סעיפים מתקנונים שונים, כדי להוכיח כי לממשלה אין כל עמדה בנושא חוק הטרור, לפיכך שמיר הצביע בנושא זה כאדם פרטי ולא כרה"מ.

רפי אדרי יו"ר הקואליציה ויו"ר המערך בכנסת, טען כי דברי השר קורפו לא שיקפו את החלטות הנהלת הקואליציה. רה"מ ושרים בליכוד בהצבעתם הפרו את ההסכם הקואליציוני וגרמו לתקדים חמור שיביא לפגיעה בחוק, בסדר הציבורי ובמשפט.

צלצול מהיר

אתי רונאל

פרופ' אריאל רוזן-צבי, מומחה למשפט ציבורי באוני' ת"א:

נקש — קריאת תיגר

פרקליטו של ויליאם נקש אמר אתמול, שבית-הדין הרבני אינו חייב להתחשב בפסיקת בית-המשפט העליון באשר להסגרתו, מאחר ונקש הוא חוזר בתשובה. האם אין כאן משום קריאת תיגר גלויה כנגד החוק וסמכות בית-המשפט?

נכון, שמשמעות הטיעון היא, שבבית-דין דתי ישנו משקל לשיקולים דתיים בניגוד לבית-המשפט האזרחי, בו אין לשיקולים אלה משקל רומה.

ומה באשר לסירובו של בית-הדין הרבני לבטל את צו עיכוב היציאה מן הארץ, למרות שהצו מכוון, בעצם, כנגד פסק-הדין של בית-המשפט העליון המורה על ההסגרה?

נכון שצו עיכוב יציאה, שניתן כנגד מי שמבקש להשאר בארץ, הוא שימוש לרעה בהליכי משפט. ולמעשה, תכלית להשגת מטרה אחרת. ומשום כך אין לבית-הדין הרבני הסמכות להוציא צו עיכוב כזה. יתר על כן: בית-הדין הרבני מוסמך לדון בעניינים שבין בני זוג. הוא איננו מוסמך לתת צווים לשר המשפטים או למוסדות ציבור. לכך מוסמך רק בג"צ.

אנחנו צפויים, איפוא, להתנגשות בין שתי מערכות שיפוטיות, התורנית והחילונית?

אינני חושב. שווהי התנגשות בין החוק ובין ההלכה, אלא בין החלטת שר המשפטים, שקיבלה גושפנקא שיפוטית בבג"צ, לבין החלטה של רשות שיפוטית אחרת. אפשרות כזו במשפט הישראלי נחותה מראש, ונקבע, שבמקרה של סתירה בין החלטת הסגרה לבין עיכוב יציאה מן הארץ, יבטל בית-המשפט האזרחי את הצו שהוציא. אין הוראה דומה לגבי בית-הדין הרבני, ואני מקווה שבית-הדין הרבני לא „יצליח" להפוך את העניין להתנגשות מן הסוג שציינת.

והיה ובית-הדין הרבני לא יבטל את צו עיכוב היציאה כנגד נקש בנימוק ש„אסור לגרום לעגינותה של רינה נקש"?

במקרה זה ישנן שתי אפשרויות: האחת — שבג"צ יקבע שבית-הדין הרבני איננו מוסמך להוציא צו עיכוב. במקרה כזה בטלה החלטת בית-הדין הרבני מחוסר סמכות. השניה — בהעדר הסדר מפורש, יש ללכת בדרך ההיקש. כפי שמוסדר בחוק יסודות המשפט, הקובע שבית-הדין הרבני חייב לנהוג באותו אופן בו נוהג בית-המשפט האזרחי. ואם לא ינהג כך, רשאי בג"צ להתערב ולהעמיד את בית-הדין הרבני על גבולות סמכותו.

האם יש לכך תקדימים?

כן. מאות פעמים התערב בג"צ וביטל פסקי-דין של בית-הדין הרבני שחרג מגבולות סמכותו. רק שהדבר לא קרה בסוג כזה של עניינים, בהם עלול להיווצר קונפליקט אמיתי בין סמכות השר ובין הסמכות המוגבלת יותר של בית-הדין הרבני. אבל, בסופו של דבר, בג"צ, המפקח על סמכויותיהם של בתי-הדין הרבניים, הוא שיפסוק האחרון גם במקרה זה.

אתי רונאל

הליכוד מתכנן תגמול

(סוף מעמוד ראשון)

שובה של הכנסת לעבודתה, אחרי החגים, תישאר שנה אחת לתום כהונת הכנסת ה-11.

גירופים וצעקות לא חסרו אתמול, הן בהנהלת הקואליציה והן בהנהלת המערך. לשני הגושים היה ברור, כי הממשלה לא תיפול וכי הקואליציה הרוטאשית תמשיך להתקיים כמלא רפואי יחיד במינו בעולם.

התחשבנות מפתחים

הנהלת הקואליציה פתחה חשבונות ישנים וחדשים: היא התחילה בהצבעת ראש-הממשלה בשבוע שעבר בעד חוק החנינה לאסירי מחתרת הטרור וסיימה בסחבת שנוקטים ח"כי הליכוד בוועדת הכספים בעת הדיונים על משבר המושבים. יו"ר הקואליציה והמערך רפי אדרי טען שהקואליציה החליטה בשבוע שעבר להצביע נגד חוק החנינה, אך ראש-הממשלה לא קיים את ההחלטה.

חיים קופמן ביקש לדעת כיצד ינהג המערך באי-אמון. השר יעקב צור טען בזעם, כי ח"כי הליכוד מעכבים החלטות בעניין משבר החקלאות. קופמן: יש לי מסמכים בדבר מעשי הונאה של ארגוני הקניות בצפון. צור: תפנה למשטרה. קופמן: יש לי פרוטוקולים. אתם חיסלתם את המושבים. צור: זו בריונות מילולית. קופמן: תחזירו את לייזי ענבל מחו"ל. (חבר דגניה שיצא לחו"ל בגלל מעורבותו בפרשת הכספים תק"ם-בלאס, ד"ר) בימי חייך לא נטעת עץ.

אי-אפשר למשוך ביותר

בישיבתה של סיעת המערך נאמרו דברים קשים, גם מפי יו"ר שלה רפי אדרי, אך הוא המנהל במלים הקשות ולא הציע אף הצעה מעשית: „יש להסיק מסקנה מתחייבות ובהקדם, אמר אדרי, לא אפשר למשוך עוד את העגלה כיון. „המפלגה והסיעה צריכים להחליט תוך שבועיים אם נשארים בקואליציה אם לאו. ראש-הממשלה נתן ידו לתקדים מסוכן — הם עצמו הצביע נגד החלטת קואליציה. אולי הוא רוצה לשבור את הקואליציה, והמערך צריך להיות ערוך לכך".

רמון: הקואליציה התפרקה. שבח וייס התנגד להחלטה הזו לחביבי העם ולפראיירים וקרא להחלטה מחייבת. חריף ביותר היה חיים רמון: הקואליציה התפרקה, עד שאינו שם לב לכך ויהי רק סיפו המערך. ראש הממשלה משטה בו. הוא מציג אותנו כאויבי העם, שמיר הוא סרבן עקרוני לשלום, ואנחנו צריכים להצביע בעד הסיום הצבעת רה"מ בעד חוק ושתי לאנשי המחתרת כמוהה כתמיכה להקמת מחתרת חדשה.

ח. רמון העלה את הצעתו, לתמוך בהצבעת אי-האמון של האופוזיציה. הצעת רפי אדרי הציע הערות, הצעת אדרי נתקבלה בהנהלת המערך נגד של 2.7.

ליוחנן, למשפחה ולקיבוץ מעברות

כואבים אתכם את מותה של

מרים

חבריכם
בקיבוץ שובל

הלוויתו של

איזידור (יהודה) וידר ז"ל

מתקיימת היום, יום ג' 14.7.87 בשעה 15.00 בקיבוצנו.

המשפחה וקיבוץ עין דור

„על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל-אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 4-43360-3
המען למכתבים: שירות שק-דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן-יהודה 2, בניין סנטור הדרים 102-121, טל' 233161-3. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

רשמית: האלוף בן-נון בראש חיל-האוויר — ממחצית ספטמבר

דני יתום שיועלה לדרגת אלוף מועמד לתפקיד ראש אגף התיכנון

אביהו בן-נון

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

הרמטכ"ל רב-אלוף דן שומרון, בישר אתמול לאלופי צה"ל בישיבת המטה הכללי כי החליט למנות למפקד חיל-האוויר הבא את ראש אגף התיכנון במטכ"ל, אלוף אביהו בן-נון וכי סיכם את המינוי עם שר הביטחון, יצחק רבין.

בן-נון ייכנס לתפקידו במחצית ספטמבר ויחליף את האלוף עמוס לפידות. בן-נון (47) מבכירי הטייסים של חיל-האוויר, מכהן זה יותר משנתיים בראשות אגף התיכנון. מאחוריו עבר עשיר במגוון תפקידי פיקוד ומטה בחיל-האוויר. בין תפקידיו האחרונים: מפקד בסיס חל-נוף, ראש להק אוויר וסגן מפקד חיל-האוויר.

בתקופת כהונתו במטה הכללי הפך בן-נון לאחד הבולטים באלופי צה"ל. הוא ידוע כמקורב לרמטכ"ל, דן שומרון, ורואה איתו „עין בעין" את כיוון ההתפתחות וההצטיידות של צה"ל לקראת העשור הבא.

למינויו של בן-נון למפקד החיל יש משמעות מיוחדת בשל התנגדותו הידועה להמשך פיתוח וייצור מטוס ה„לביא".

במסגרת תפקידו כראש אגף התיכנון הפך בן-נון ל„מסבירן" הראשי של התנגדות צה"ל ל„לביא" וייצג את הרמטכ"ל בדיונים בפורומים מדיניים ופרלמנטריים.

האלוף בן-נון נשוי ואב לחמישה ילדים. את מקומו בראשות אגף התיכנון אמור לרשת תת-אלוף דני יתום, שיועלה בקרוב לדרגת אלוף. יתום, ששימש בעבר כמזכירם הצבאי של שרי הביטחון בגין וארנס, סיים לאחרונה את תפקידו כמפקד עוצבה סדירה של צה"ל.

ארידור הזהיר את בגין מפני ה„לביא"

כתבנו בכנסת מוסר, כי שר האוצר ב-1981, יורם ארידור, מנכ"ל משרדו עזרא סדן וסגן שר הביטחון מרדכי ציפורי הזהירו את ראש הממשלה ושר הביטחון דאז, מנחם בגין שלא יאשר את המשך פרויקט ה„לביא", משום שהנושא לא נבדק כהלכה. בגין לא שעה לאזהרותיהם ואמר כי הגיעה העת לדיבורים נוסח „המלט", וכי יש להחליט ולגשת לביצוע מיידי.

דברים אלה נודעו אתמול לוועדה לביקורת המדינה, זו הפעם הראשונה. מפקד חיל-האוויר לשעבר אלוף (מיל.) דוד עברי, אמר כי יחד עם הרמטכ"ל רפאל איתן התנגד לפיתוח מטוס קרב ישראלי, ואולם שר הביטחון עזר וייצמן תמך ב„לביא". זה היה בפברואר 1981. הממשלה לא החליטה לבנות מנוע קטן דווקא מסוג ג'נרל אלקטריק 404, אלא הסמיכה את וייצמן לנהל מו"מ לרכישת מנוע מתאים. לפיכך, ההחלטה שקיבל ראש הממשלה ושר הביטחון במאי 1981, מנחם בגין, להחליף מנוע ל„לביא", לא היתה מנוגדת להחלטה המקורית מפברואר אותה שנה. המנוע הגדול יותר, שעליו הוחלט, אינו חורג מסדרי-הגודל של המנוע הקטן.

פיטרתי אותו — סיפר דמיאניוק לאשתו; לא מרוצה מאוקונור

ג'ון דמיאניוק העומד למשפט בירושלים על פשעי מלחמה שביצע נגד העם היהודי, אמר אתמול בשיחת טלפון נרגשת עם משפחתו בארה"ב כי הוא ניצב איתן מאחורי החלטתו לפטר את פרקליטו מרק אוקונור. על כך מסר ידיד של המשפחה.

„הוא אמר בהחלטיות: „פיטרתי אותו" סיפר ויליאם טורצ'ין לכתב איי.פי. בישראל. לדבריו, שוחח דמיאניוק במשך 10 דקות מכלא איילון בו הוא עצור, עם אשתו ושלושת ילדיו בקליבלנד, אוהיו.

כזכור, טען הסניגור מרק אוקונור כי „דמיאניוק מבולבל ואיננו מבין על מה חתם כאשר הגיש את מכתב הפיטורין לבית-המשפט".

ידיד המשפחה טורצ'ין אמר על כך „כי אלה הן שטויות", וכי ג'ון „איננו מבולבל, הוא לא נשבר, רוחו איתנה והוא מתכונן לעדותו ורוצה למסור את הסיפור שלו".

טורצ'ין אמר כי האזין לסרט ההקלטה של שיחת הטלפון בין דמיאניוק ובני משפחתו.

היתה זו הפעם הראשונה שהותר לדמיאניוק לטלפן ממקום מאסרו למשפחתו. טורצ'ין אמר כי דמיאניוק היה נרגש ביותר, במיוחד לאחר ששוחח עם אשתו ורה. המשפחה הבטיחה לו לשוב לישראל, לכש„יתחדש המשפט כדי לעודדו", אמר טורצ'ין.

כזכור, עמד דמיאניוק להעיד ב-27 ביולי, אולם שפטל ביקש דחייה נוספת. לדברי שפטל, „בזבז אוקונור את הזמן, לא התכונן לשלב הראיות". בית-המשפט יחליט בנושא פיטורי אוקונור וההארכה ביום ד'.

במכתב הפיטורין שלו לאוקונור, כותב דמיאניוק: „אינני מרוצה מניהולך את ההגנה, מהתנהגותך כלפי משפחתי, ומהשימוש שנעשה בכספי ההגנה".

חותנו של דמיאניוק, אד נושיב, המשגיח הראשי של הכספים למשפט, אמר: „אוקונור נתבקש להסביר כיצד הוציא עד כה 200 אלף דולר על מלונות, נסיעות והוצאות אחרות". (איי.פי)

בתגובה על הצהרת היו"ר החדש של מועצת מנהלי התיאטרון העירוני כי יוגבר הפיקוח על הרפרטואר

בסר וסובול מאיימים בהתפטרות

מאת קובי מנדל

„אנחנו לא אנשים שמצטיינים בפשרנות ובאלה שמתדרים עם לחצים; יש לנו קו ברור, ואם לא יתנו לנו לממש אותו, אין לנו מה לחפש בתיאטרון חיפה" — כך אמרו אתמול שני מנהליו האמנותיים של תיאטרון חיפה, גדליה בסר ויהושע סובול, בתגובה על כוונת היושב-ראש החדש של מועצת מנהלי התיאטרון העירוני, עו"ד יונה יהב, להגביר את הפיקוח על רפרטואר התיאטרון ועל עבודת ההנהלה.

הדברים נאמרו במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול בה הוצג רפרטואר התיאטרון לעונה הבאה. גדליה בסר קרא לחברי מועצת המנהלים „לנהוג בשיטה המקובלת במדינות קומוניסטיות" ולבוא לחזרות על ההצגות ולהגיב על תוכנן. לדבריו, לא מן הנמנע שאם יועלו הצעות משכנעות לבצע תיקונים הם יוכנסו. הוא הוסיף כי הוא ויהושע סובול הם פוליטיקאים שמחפשים את קולות הבוחרים. לדבריו, אם ידיד הציבור את רגליו מן התיאטרון, אז „דעו כי נכשלו.

ואולם, עובדה שהציבור מגיע בהמוניה, ולראייה מספר המנויים השנה מסתכם עד עתה בכ-25 אלף. הדוברים הרגישו כי חלק מהסערה שפרצה סביב המחזה „הלילות העליזים של פרנקפורט" נובע מאי-הכרת חומר המחזה, שנמצא עדיין בשלבי גיבוש ועבודה.

העונה הבאה בתיאטרון חיפה תיפתח בשני מחזות מעוררי מחלוקת: „הלילות העליזים של פראנקפורט", שיועלה בבמה מיוחדת ו„חבת הלבנה" מאת דורון תבורי, המתעד את הווי החיים של העדה הדרוזית בישראל.

תיתכן עיסקה להשבחת מיראז'ים מקולומביה

מאת כתבנו הצבאי

שר ההגנה של קולומביה, גנרל רפאל סאמודיו מולינה, ביקר אתמול במפעלי התעשיה האווירית ובחטיבת „ברק" מטוסים".

השר הקולומביאני ומפקד חיל-האוויר שלו גילו התעניינות בתהליך השבחת מטוסי המיראז' שמבצעת התעשיה האווירית, ונמסר כי תיתכן עיסקה להשבחת מטוסי מיראז' מקולומביה בישראל.

אתמול התקבל האורח מקולומביה בטקס צבאי מלא במשרד הביטחון בתל-אביב על-ידי שר הביטחון יצחק רבין והאלוף אביהו בן-נון. לאחר הטקס נועד השר עם הגנראל לשיחה של שעה.

אמש ערך שר הביטחון ארוחת ערב לכבוד האורח ומפלייתו

בכנסת

יצחק שור

המפד"ל נגד העלאת חוק בתי"ד רבניים

המפד"ל הביעה אתמול דעתה נגד כוונת המפלגות החרדיות להעלות בשבוע הבא את חוק בתי-הדין הרבניים.

את עמדתה מנמקת המפד"ל בכך שדרוש פסק-זמן סביר בין הכישלון בהעברת החוקים הדתיים בשבוע שעבר לבין העלאתם בגירסה מחודשת.

המפד"ל הצהירה כי תמשיך גם בעתיד ליזום חקיקה אשר „תמנע בעתיד רישום גויים כיהודים". זו תשובתה לח"כ אברהם שפירא (אגו"י), אשר הניח אתמול על שולחן הכנסת הצעת חוק שיפוט בתי-דין רבניים. הצעתו מחייבת עריכת נישואין וגירושין של יהודי בישראל על-פי דין תורה. כוונת האדוקים היא ל„סתום פירצה" בחוק אשר מכיר בנישואין וגירושין של אזרחי המדינה ותושביה, אם הללו נערכו לפי שיטת משפט זרה. החוק מתיר לבני זוג הנמצאים בארץ להינשא באמצעות הדואר. שפירא גם מתכוון לסתום את הגולל על נישואין אזרחיים.

„סולחה ברמת-עמידר לא במקום העמדה לדין"

„סולחה' בין יהודים וערבים ברמת-עמידר ברמת-גן אינה יכולה לבוא במקום העמדת החשודים לדין — אמר אתמול המפכ"ל רב-ניצב דוד קראוס בוועדת הפנים לנציגי שכונת רמת-עמידר.

המפכ"ל הרגיש, כי המשטרה אינה מהווה צד בסכסוך זה או אחר ותפקידה הוא לחקור ולהעמיד לדין את האשמים, ללא שיקולים זרים, וללא מעורבות פוליטית. מפקד מרחב תל-אביב, ניצב גבי עמיר, אמר כי המשטרה עצרה 10, מהם 8 בעלי עבר פלילי. שני קטינים עדיין עצורים, עד תום ההליכים. המשטרה לא תרפה מן החקירה עד שתגלה את האשמים בהצתות.

יו"ר הוועדה דב שילנסקי טען, שכלל לא ידוע אם היה זה תושב השכונה שהצית את הדירות שבהן התגוררו ערבים ואשר הרקע למעשה לא היה פלילי. „פשע הוא להאשים 7000 תושבים טובים ושלווים המתגוררים בשכונה אפילו יתברר ששניים-שלושה מהם ביצעו את המעשה. אמר.

מוחמד ותד (מפ"ם) אמר שמוסדות המדינה אשמים. מה שאירע ברמת-עמידר הוא תוצאה של מעשים פוליטיים ושל מחדלים חינוכיים ותרבותיים.

סולודר לפרס: אל תיתן פרס לפורעי חוק בבית-ג'אן

יו"ר שדולת הח"כים לשמירת הטבע, ח"כ עדנה סולודר, פנתה אתמול במכתב למ"מ ראש הממשלה, שמעון פרס, וקראה לו „לא לתת פרס לפורעי חוק בבית-ג'אן, אשר הרימו יד אלימות על משטרת ישראל".

לדברי סולודר, ניתן למצוא פתרון לעניינה של בית-ג'אן ובמקביל לשמור על נכסי הטבע. ועדת החוקה חוק ומשפט תמכה אתמול פה אחד בדרישה ח"כ אוריאל לין, כי הוועדה תפנה לרשויות האחראיות לאכיפת החוק, ותבקש שינקטו בכל האמצעים הדרושים, כדי שהעבריינים אשר פגעו בשוטרים — יועמדו לדין, ולא יקבלו פרס. חברי הוועדה הרגישו „שאין בהחלטתם זאת כדי לגרוע מתביעות הזכויות הצודקות של העדה הדרוזית".

ח"כ שולמית אלוני גם ביקשה כי הוועדה תיפנה לשר יצחק פרץ, כמי שנושא, ככל שר אחר, באחריות קולקטיבית של הממשלה, שלא ייצא לצרפת בעניין נקש. חברי הוועדה הציעו שח"כ אלוני תפנה בעניין זה לראש הממשלה, ובהתאם לתשובה שתתקבל תחליט הוועדה כיצד לדון בנושא.

ואתה
יכול לחיות עם
500-600 ש"ח
בחודש?
ההסתדרות הכללית של העובדים בא"י • מטה המאבק

המשכים
בעקבות המשלחת הסובייטית

(סוף מעמוד ראשון)
הקרובים לבריה"מ, כנראה באמצעות שגרירות הולנד במוסקווה, המייצגת את האינטרסים של ישראל, ותבקש אשרות־כניסה לבריה"מ למשלחת ישראלית מקבילה.

המשלחת הסובייטית הגיעה שלשום ממוסקווה ללרנקה בטיסת „אירופלוט" רגילה, ומשם לישראל כ־9 בערב בטיסת „נתיבי אויר קפריסאיים". לאחר חילופי ברכות קצרים בין ח"כ טובי וראש המשלחת הסובייטית, סגן ראש האגף הקונסולרי במשרד החוץ ייבגני אנטיפוב, נלקחו חברי המשלחת הסובייטית במהירות רבה למוניות והוסעו למלון „הילטון" בתל־אביב, שם הם מתאכסנים. שני החברים הבכירים האחרים במשלחת הרוסית הם גנאריך פלאכין, מנהל מחלקה באגף הקונסולרי, שהיה החבר השני (מס' 2) במשלחת הסובייטית במיפגש הלסינקי לפני כשנה, ואלכסיי צ'סטיאקוב מן האגף המזרח־תיכוני במשרד החוץ.

היום במשרד החוץ

היום לפני־הצהריים תתקיים פגישה ראשונה בין חברי המשלחת הסובייטית ובין ראשי־המחלקה הקונסולרית ומחלקת התביעות במשרד החוץ. מנהל המחלקה הקונסולרית במשרד החוץ הוא יעקב אביעד ומנהל מחלקת התביעות הוא ויקטור הראל. אתמול כבר נפגשו חברי המשלחת הסובייטית עם אנשי הכנסיה הרוסית במגרש הרוסים בירושלים. נלווה אליהם נציג השגרירות הפינית, שיילווה אל כל פגישותיהם.

במשרד החוץ אין יודעים עדיין כמה זמן תשהה המשלחת בארץ. על־פי אשרות הכניסה הם יוכלו לשהות בישראל 3 חודשים מיום כניסתם. נושא זה עשוי לעלות בפגישה היום. כן יידונו יעדי הטיפול של המשלחת, שהם — כפי שהוגדר עד כה: בדיקת דרכונים של האורחים הסובייטיים השוהים בישראל והארכת תוקפם, ובדיקת נכסי הכנסיה הרוסית („האדומה") בישראל. לפי שעה ממתינים במשרד החוץ לשמוע מפי חברי המשלחת הרוסית על כוונותיהם. לאחר מכן יוחלט, גם בעקבות משאלות חברי המשלחת אם ייפגשו עם שר החוץ ועם ראש הממשלה.

כדור ניסוי

חוגים מדיניים העריכו אמש, כי בואה של המשלחת הסובייטית לישראל ישמש עבור בריה"מ גם ככדור ניסוי לבדיקת התגובות בעולם הערבי כלפי התקרבות אפשרית בין בריה"מ לישראל.

דובר רק"ח עוזי בורשטיין אמר אתמול, כי המשלחת הסובייטית תשהה בישראל בין חודש לחודשיים. הוא הוסיף, בתשובה לשאלה, כי לבואה של המשלחת הקונסולרית יש בוודאי גם חשיבות פוליטית, גם אם היא ברמה קונסולרית בלבד. בואה של המשלחת, אמר בורשטיין, הוא חלק ממאמצי בריה"מ לקרב את הוועידה הבינלאומית. הוא הביע פליאה על הסודיות שאפפה את בואה של המשלחת לארץ ואמר, כי „כנראה רוצים להחזיק זאת על אש קטנה". לשאלת מדוע, השיב: „אינני יודע".

פרס: לא להגזים

ירון זליג כתב „על המשמר" מוסר:

שר־החוץ שמעון פרס אינו מתעתד להפגש עם המשלחת הקונסולרית שהגיעה אתמול מבריה"מ, ואולם יחד עם זאת, הוא אינו שולל אפשרות זו במידה שהמשלחת תבקש להיפגש עימו.

בשיחה עם כתבים בנווה אליעזר שם ביקר אמש, אמר פרס כי אינו רואה כל סיבה לנפח ולהגזים במטרות ביקורה של המשלחת. לדבריו אין ביקורה מהווה הכנה לביקורה של משלחת בדרג בכיר יותר בישראל. הוא הוסיף כי ישראל לא היתנתה בדבר את בואה של המשלחת הסובייטית, ואולם הוא הביע תקווה כי משלחת ישראלית דומה שתבקש לצאת לבריה"מ תזכה לאשרות הסובייטיות הנחוצות.

הפסיקה השיבושים

בריה"מ הפסיקה אמש לשבש את קליטת שידורי יומני החדשות בעברית בגלים קצרים, ותכנית „היום הזה" ב„קול ישראל" נשמעה לראשונה, מזה 20 שנה, גם בבריה"מ, ללא הפרעות. על כך מסר כתב „קול ישראל" בסקנדינביה.

אוביר מודיע על הקלות

יהודים סובייטיים שקיבלו רשות להגר לישראל, אך חיים במדינה אחרת, המקיימת קשרים דיפלומטיים עם בריה"מ וקיבלו את אזרחותה, יוכלו מעתה להזמין את בני משפחתם, שנשארו בבריה"מ כדי לבקר אצלם, מסר דובר סובייטי בכיר.

„הזמנות אלה יילקחו בחשבון כמו האחרות", הודיע רודולף קוזנצוב, ראש אוביר (מחלקת האשרות במשרד הפנים הסובייטי) בראיון שפורסם השבוע בשבועון הסובייטי „זמנים חדשים". יתר על כן, הוא אמר כי בהסתמך על תקנות על ההגירה שנכנסו לתוקפן ב־1 בינואר, „אזרחים סובייטיים לשעבר" יוכלו, בניגוד לנהוג בעבר, לחזור לבריה"מ כדי לבקר אצל בני משפחותיהם.

רוב היהודים הסובייטיים שהורשו להגר מבריה"מ, חיים מחוץ לישראל. יתר על כן, יהודי סובייטי שהחליט סופית להשתקע בווינה — מקום המעבר של המהגרים היהודים — יוכל להזמין את הוריו להצטרף אליו, למרות שקיבל אשרת הגירה לישראל. עוד מסר ראש משרד־האשרות, כי הבקשות של סובייטים שהיגרו והמבקשים לחזור לבריה"מ, ייענו מעתה „במהירות".

סובייטים החיים בקביעות בחו"ל יוכלו מעתה לנוע באופן חופשי בבריה"מ כאשר יבואו לבקר אצל בני משפחותיהם, אמר קוזנצוב.

הפגנת נגד

משמרת מחאה של סניף „התחיה" בתל־אביב הפגינה אחה"צ מול הכניסה למלון „הילטון" בתל־אביב נגד המשלחת הקונסולרית הסובייטית המתאכסנת במלון. בזמן ההפגנה שהו חברי המשלחת הסובייטית בירושלים. המפגינים נשאו כרזות וזאת תמונותיהם של אידה נודל ויוסף ביגון. בין הכרזות: „הגעתם בסתר, תסתלקו בגלוי", „אתם לא רצויים כאן, תלכו הביתה".

שלטון המאפייה בדרום לבנון

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

מכשירי הטלפון בצור וסביבותיה משותקים זה שנה וחצי ולא ניתן לתושבי העיר ליצור קשר טלפוני עם צידון וביירות. תושבי העיר קובלים על כך שאיש לא עושה דבר לתיקון המצב.

מקורות בדרום לבנון מוסרים שחלק מהבעייה נובעת מהשתלטות כנופיית מאפייה על הנושא, והספסרות שהיא עושה בשרותי הטלפון.

כיום ניתן למצוא כמעט בכל יישוב בדרום לבנון מכשירי טלפון, אולם רובם אינם חוקיים והדבר גורם הפסדים עצומים לאוצר המדינה, ורווחים גדולים למפעלים המחתרתיים.

תושב ת"א נהרג בהתנגשות ברמזור

מאת אשר שילוני כתבנו בבת־ים

רפאל גורי, בן 55, מתל־אביב, נהרג אתמול בצהריים בבת־ים, כאשר רכבו התנגש מסיבה בלתי ברורה בטנדר פג'ו שהמתין ברמזור בצומת הרחובות יוספטל־ניבי אילון. הנפגע הובהל לבית־החולים „וולפסון" שם נקבע מותו.

מכונות תספורת Oster
המפורסמות בעולם
* לתספורת אנשים
* לתספורת כלבים
* לתספורת סוסים ופרות
* לעבודות־מוהלים־יישור־שפמים
* לגזיזת צאן
* למעבדות ווטרינריות
היבואנים: פרקו
תל־אביב טל. 03-860746 03-660239
A5 GOLDEN 828 98 STEWART 510

פרס: לא קיבלתי המנדט משרון ולוי; רוצים לפרק — שיתפטרו

„האם עומד כאן רוב מאסיבי מול מיעוט קטן? עומד חצי עם מול חצי עם!"

מאת ירון זליג, כתב „על המשמר"

„אם האדונים לוי ושרון סבורים שצריך לפרק את הממשלה — שיקומו ויתפטרו; לא קיבלתי את המנדט שלי מהם ואני לא חייב להם. לא את המנדט ולא דין וחשבון; אם הם חושבים שבממשלת האחדות הגיעה לקיצה עליהם לקום ולהסיק את המסקנות" — כך הגיב אמש ממלא־מקום ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, על קריאתם של השרים שרון ולוי לראש הממשלה, יצחק שמיר, לפטר את פרס מתפקידו.

בשיחה עם עיתונאים בסיור שערך בנווה־אליעזר, אמר פרס כי דומה שלוי ושרון מעוניינים לפרק במהירות האפשרית את ממשלת האחדות. לגופו של עניין, אמר פרס, הבעיה אינה מערכת היחסים בממשלה כי אם קידום תהליך השלום ויצירת תשתית כלכלית, לה תיזקק ישראל בעתיד. „להיות בממשלה זו פונקציה של שני גורמים אלו" — אמר.

פרס הוסיף: „אנו יושבים בממשלה, שיש בה חצי־חצי. ויש בה כללים ונוהגים. ואין בה שרירות לב לאף אחד. אני לא מיישב שום חשבונות עם אף אחד, אני דן לגופו של עניין. אינני מוכן להוריד רמת ויכוח רציני לעניינים אישיים. אני לא נפחד מזה. ומה שבאמת מדאיג אותי זה עתיד הארץ והשלום".

„איזה מין רעיון זה, שחצי ממשלה יקום ויאמר לחצי השני: או שאתה מקבל את דעתי או שאתה מפלג את העם? יש לנסות למצוא דרך משותפת, מכובדת — לא בסגנון כזה ולא בצורה כזו. האם עומד כאן רוב מאסיבי מול מיעוט קטן? עומד חצי עם מול חצי עם. אני הייתי בדרך למצוא נוסחה, שתאפשר לכולם לחיות ביחד על אף חילוקי הדעות — לא בדרך של איומים ופיטורים".

בהגיבו על דברי שמיר, שוועידה בינלאומית היא בחינת התאבדות, אמר פרס: „כבר היתה ועידה בינלאומית. ולא שמעתי שישראל איבדה את עצמה לדעת. נפגשנו בז'נבה עם הרוסים והאמריקנים, ובעקבות הוועידה הזו היה מו"מ עם מצרים, שהסתיים בשלום. שנית, הוועידה היא באמת סכנה נוראה, אבל יש גם סכנה של הפיכת ישראל למדינה דו־לאומית. על מר שמיר לתת גם תשובה לשאלה הזאת".

שר החוץ שמעון פרס מתכוון לגרום לפיזור הכנסת בראשית אוגוסט, אם לא יתגבש רוב בכנסת למען ועידת שלום בינלאומית, אמר ביום שני בערב בקופנהגן שר החוץ הדני אופה אלמן־ינסן, נשיא תורן של מועצת השרים של השוק האירופי.

הוא אמר במסיבת עיתונאים, כי בעת פגישתו עם פרס בז'נבה ביום שני שעבר, אמר לו שר החוץ הישראלי כי בכוונתו „למצוא פתרון לפני סוף מושב הכנסת". אם לא יצליח לגייס תמיכה בכנסת, „הוא לא הסתיר כי יגרום לבחירות על רקע נושא זה", הוסיף שר החוץ הדני. בתום ועידה של 12 שרי השוק, שחלק ניכר ממנה הוקדש למצב במזרח התיכון.

העיתונאים הכריזו שביתה כללית בעיתונים — ממחרתיים

העובדים שמעסיקיהם יחתמו על הסכם עד מחר בערב לא ישבתו – ויפרישו מדי חודש סכום לקרן שביתה

האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל החליט אתמול לקיים שביתה כללית בעיתונות החל מיום חמישי, 16.7.87 בשעה 4 בבוקר. זאת, עקב סירוב המעסיקים לנהל מו"מ על הסכם שכר קיבוצי.

האיגוד הארצי מסר בהודעה, כי אינו מעוניין בשביתה. מאז 17 במארס השנה מסרבים המעסיקים לנהל מו"מ ענייני, ועתה אינם מוכנים לנהל מו"מ כלל.

פסק־הזמן עד תחילת השביתה מיועד לאפשר לכל מעסיק לנהל מו"מ עם האיגוד הארצי על הסכם עבודה. אצל כל מעסיק שיחתום על הסכם עם האיגוד הארצי עד מחר, יום ד', בשעות הערב, לא תהיה שביתה.

האיגוד הארצי החליט עוד, כי עובדים עיתונאים שיחזרו לעבודה כתוצאה מהסכם שכר בעיתונם, יפרישו מדי חודש סכום מסוים לקרן שביתה כדי לסייע לחברים המצויים בשביתה.

האיגוד הארצי ציין אתמול, כי בשנה האחרונה נהנו המעסיקים מהכנסות כספיות ניכרות כתוצאה מהגאות במכירות ובשוק המודעות. הכנסות אלה נשארו בינתיים בכיסם של המעסיקים.

עיתונאי החוץ למאבק בעקבות החרמת צילומי מפגש בודאפשט

המשטרה: הצילומים – לצרכי עדות ■ אנדרה ברוטמן: לא נרשה שהמשטרה תהפוך אותנו לסוכנים של זרועות החוק

אנדרה ברוטמן במסיבת העיתונאים, אתמול (צילום: אליהו הראתי)

עיתונאי החוץ המייצגים את כלי התקשורת הבינלאומית בישראל ייירתמו להגנה על חברם, צלם העיתונות אנדרה ברוטמן, שצילומיו מפגישת ישראלים ונציגי אש"ף בבודאפשט, הוחרמו בסוף השבוע בידי המשטרה, בכוח צו החרמה שהוצא בידי שופט.

ג'י בושינסקי, היו"ר הפועל של אגודת עיתונאי החוץ וג'מיל חאמד, סגן יו"ר האגודה, אמרו כי סערת רוחות פוקדת את חברי האגודה ממעשי ההחרמה שהוא הראשון בסוגו והוגדר על־ידם כהתערבות בחופש העיתונות וכאפליה לרעה של צלם עיתונות לעומת יתר חבריו. הם דיברו במסיבת עיתונאים מטעם אגודת עיתונאי החוץ שהתקיימה אתמול בירושלים.

אנדרה ברוטמן, בעל אזרחות גרמנית, סיפר כי הוא שוקל לפנות אל שגרירות גרמניה בתל־אביב ולמחות על התנהגות השלטונות כלפיו. לדבריו, הוא נעצר לחקירה כאשר חזר ארצה יחד עם עיתונאים וצלמים אחרים, ממשימתו המקצועית בבודאפשט, שם התקיימה פגישת האזרחים הישראלים ונציגי אש"ף. הוא הובא לתחנת משטרה והתבקש למסור את הצילומים שהיו ברשותו ולזהות את המצולמים. הוא סירב להיענות לבקשת חוקריו. זמן־מה לאחר מכן, הוא הוזמן לחקירה נוספת וממושכת שנמשכה לדבריו כ־3 שעות וחצי בתחנת משטרת רמלה. גם בחקירה זו סירב לשתף פעולה עם חוקריו ורק הצהיר, כי אכן צילם תמונות של המיפגש. בתום החקירה התייצבו בביתו שוטרים שהציגו צו־חיפוש והחרמה של הצילומים מבודאפשט, אשר נמצאו בדירתו.

ברוטמן אמר, כי לא הואשם בשום עבירה, ורק נאמר לו כי הצילומים דרושים למשטרה כ„עדות" על הפגישה ומשתתפיה. „לא נסכים שהשלטונות בישראל ינהגו כלפי חברינו בצורה כזאת, ובכך יהפכו אותנו ל„סוכנים" של זרועות החוק בישראל ולגרום לכך שעיתונאי־חוץ המשרתים בישראל, יאבדו את אמינותם במוסדות התקשורת הבינלאומיים בחו"ל" — טענו דוברי האגודה המונה בישראל כ־220 אנשי תקשורת על כל סוגיה מכל חלקי־תבל.

ג'מיל חאמד הרגיש, כי התנהגות המשטרה, כלפי הצלם, מהווה „מעשה של אפליה" נגדו, כיוון שרק הוא נעצר ונחקר ורק צילומיו הוחרמו, בעוד שהמשטרה לא נגעה באף לא אחד מהצלמים האחרים שבחברתם היה.

ג'י בושינסקי הציג צילום של הוראה, אשר התקבלה לדבריו בתחנת משטרת נמל התעופה בן־גוריון, לעצור ולחקור את הצלם אנדרה ברוטמן ולהחרים את צילומיו.

הוא מסר, כי האגודה מינתה את עו"ד יורם בר־סלע, לשעבר סגנו של היועץ המשפטי לממשלה, לנקוט צעדים משפטיים לביטול ההחרמה ולהחזרת הצילומים לבעליהם, הרשאים להחזיק בהם בזכות.

עו"ד בר־סלע יפנה אל השופט החתום על צו ההחרמה בבקשה לבטלו לאלתר ולצוות על החזרת הצילומים לבעליהם, ואם צעד זה לא יספיק, עשוי עו"ד בר־סלע לערער בפני ערכאה משפטית גבוהה יותר „עד לבית המשפט העליון". (עתים)

שרי „השוק" החליטו על חידוש מגעים עם סוריה

בריטניה לחצה ולא כל הסנקציות בוטלו ● שר החוץ הצרפתי מסר, שהירדנים מאשרים קיום מזכר הבנה עם פרס ● הסכמה: ועידה בינלאומית היא הנוסחה היחידה לשלום במזרח־התיכון

גנשר (מימין) אולמן ינסן (משמאל) מגיעים לוועידת שרי החוץ (צילום: אי.פי.)

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר", וסוכנויות הידיעות

קופנהגן. — שרי החוץ של השוק האירופי המשותף הסכימו אמש לחדש את המגעים רמי־הדרג עם סוריה, והודיעו כי ועידה בינלאומית היא הנוסחה היחידה שבכוחה לקדם את מאמצי השלום במזרח התיכון.

שר החוץ של דנמרק, אופה אולמן־ינסן, הנשיא התורן של השוק האירופי, הודיע במסיבת עיתונאים, כי יבוא בקשרים עם דמשק במטרה להסדיר פגישה רמת־דרג, אך אמר כי אין לו תוכניות מיידיות לבקר בסוריה.

שר החוץ הבריטי סר ג'ופרי האו אמר, כי בריטניה לא תחדש את קשריה הדיפלומטיים עם סוריה, שנותקו בשל הניסיון לפיגוע במטוס „אל־על". הוא אמר, כי ההחלטה שקיבלה לא מכבר סוריה להורות למנהיג המחבלים אבו נידאל לעזוב את דמשק, היתה רק צעד מוגבל נגד הטרור.

בקופנהגן תואר חידוש היחסים ברמה בכיר עם דמשק כהכנה לוועידה בינלאומית לשלום. אך, למעשה, מיועד הצעד הזה לשדל את דמשק לנתק את הברית עם האייטולות בטהראן, אפילו שבה בשעה נתקבל שר החוץ הסורי, פארוק אל שרעה, בטהראן והביע תמיכה באיראן.

הבריטים הם שסיכלו את ביטול כל הסנקציות, אך הוחלט לשמור על פיקוח הדוק על פעולת הדיפלומטים הסורים בבירות אירופה. פיקוח על מטוסי חברת התעופה הסורית, ועל אישורים למכירת נשק לדמשק.

גם הסיוע הכלכלי ישאר מוקפא. רק גרמניה המערבית הפרה סנקציות אלה והחליטה להגיש לסוריה סיוע פיננסי בסך 80 מיליון דולאר. „סוריה הבהירה כי שינתה את עמדתה בכל הנוגע לטרור", אמר כאן דובר גרמני. הצרפתים תומכים בחידוש הקשרים עם הסורים, ובלאו־הכי הם לא ישמו את הסנקציות. בפאריס בירכו על ההתקרבות בין אש"ף לדמשק.

שר החוץ הצרפתי ריימון מסר על שיחותיו ברבת עמון. ראש הממשלה הירדני, זאיד א־ריפאעי אישר בפגישה עמו את קיומו של מזכר הבנה עם פרס על נוהלי הוועידה, שגובש במגעים שנמשכו כשנה. ראש ממשלת צרפת, ז'אק שיראק אמר בראיון ל„לה מונד". כי צרפת לא הצטרפה להצהרת תמיכה משותפת עם בריטניה וארה"ב בתוכנית פרס, משום ש„כמו במדינות אחרות יש בישראל דו קיום בשלטון. אנו מכבדים את ריבונות מדינת ישראל. כל אחד יודע כי יש מחלוקת בין שני ראשי הממשלה שלה".

אירופה מעודדת, ובבריה"מ ויכוח על הפתיחות העיתונאית

גורבאצ'וב מעודד סיקור חופשי ליגאשב בעד „ידיעות חיוביות"

קופנהגן. — מועצת השרים של הקהיליה האירופית דנה אתמול ברפורמות המדיניות והכלכליות של המנהיג הסובייטי מיכאיל גורבאצ'וב.

הצעת החלטה מוסכמת על דעת 12 השרים מדברת על „אפשרויות חדשות שנפתחו כתוצאה מן ההתפתחויות האחרונות במדיניות הסובייטית".

גורבאצ'וב עצמו אמר לעורכי העיתונים החשובים בבריה"מ כי הוא תומך בסיקור הפתוח בבעיות המדינה, לרבות טיפול בנושאים שהיו פעם אסורים לפרסום, ועוולות היסטוריות.

מקורות ספרותיים במוסקווה אמרו אתמול, כי גורבאצ'וב ועוזרו הקרוב, אלכסנדר יעקובלב, כינסו את העורכים לישיבה שנמשכה שש שעות ביום שישי שעבר ודנו עמם בתפקיד המוטל על העיתונאים במסגרת תהליך הרפורמה.

הפגישה התקיימה שבוע ימים לאחר שהמנהיג מס' 2 בקרמלין, איגור ליגאשב, התייצב באורח פומבי מאחורי סופרים שמרנים, שהביעו חשש וחרדה נוכח הויכוח הפתוח המתנהל בימים אלה בכלי התקשורת הסובייטיים.

ליגאשב, הממונה על האידיאולוגיה בקרמלין, אמר את הדברים בפגישה עם כתבים בסוף ביקור של יומיים בעתון „סובייטסקאיה קולטורה". הנוקט באחרונה קו ליברלי קיצוני בענייני תרבות והיסטוריה.

ליגאשב קרא בדבריו לסופרים ולעיתונאים להתרכז יותר בצדדים החיוביים בהיסטוריה הסובייטית, בשבוע שעבר נמסר בטלוויזיה של מוסקווה כי הוא יצא לחופשה בהונגריה.

יעקובלב הנחשב בקרב האינטלקטואלים הליברלים בבריה"מ כדמות מפתח מאחורי מדיניות הפתיחות של גורבאצ'וב, תמך בפרסומן של יצירות ספרותיות שנאסרו בעבר ואשר דנו ברדיפות סטאלין.

יעקובלב, סטודנט לשעבר באוניברסיטת „קולומביה" בניו יורק ושגריר בקנדה, מונה לפוליטביורו, המוסד הסובייטי העליון, רק לפני שבועיים, כצעד הבא לחזק את מעמדו של גורבאצ'וב במוסד זה.

אינטלקטואלים ועיתונאים ליברלים אמרו, כי אין להם ספק כי ביקורו של ליגאשב בעיתון „סובייטסקאיה קולטורה" ימים מספר בלבד לאחר העלאתו בדרגה של יעקובלב, היה צעד מכוון מצידו להגנה על התיק האידיאולוגי בו הוא מחזיק. (ע"ד, ע"צ)

אנשים ואירועים

„כמו איוב, כל הצרות נוחתות עלי"

משפחת סוויסה: אמו מתה מצער

מאת בתבת „על המשמר"

„אני מרגיש כמו איוב, כל הצרות נוחתות עליו ואינני יודע למה עוד לצפות." כך אמר אתמול רפי סוויסה הנציב לשעבר של שירות בתי־הסוהר, לאחר שנודע לו על פטירת אמו עיישה סוויסה בגיל 78. בני המשפחה אומרים כי מתה מצער: „המעצר של רפי והמעצר של דוד סוויסה השפיעו עליה".

רפי סוויסה היה קשור מאוד לאמו והיא ידעה על כל האירועים האחרונים שעברו עליו. בגלל מותה ביטל את נסיעתו למצרים במשלחת אישי ציבור ועיתונאים. רפי סוויסה, כיום מנכ"ל חברת הנסיעות „מלחי", אמור היה לצאת בראש הקבוצה. אחיו, ראש היחידה לחקירת פשעים במטה הארצי, ניצב שמעון סביר, נמצא בחו"ל ואמור לשוב לקראת ההלוויה שתתקיים, היום ב־4.00 בקריית־עקרון.

הדולר ממשיך לטפס גם בשוקי אירופה

לונדון. — הדולר המשיך לעלות בשוקי הכספים של אירופה בתחילת המסחר השבוע, ופרץ מחסום פסיכולוגי של 1.85 מארק בפעם הראשונה מזה ארבעה חודשים, על אף שאחר כך ירד במקצת.

הזהב נחלש בצורה קלה.

„קיים חשש של התערבות בנקים מרכזיים. זהו הדבר העוצר אנשים מקניית דולרים מעל 1.85 מארק, על אף פעולתו החיובית של הדולר בימים האחרונים", אמר ברוקר בפרנקפורט.

סוחרי מט"ח צופים עלייה נוספת של הדולר במידה ותימשך זרימת הכסף מיפאן. היפאנים החלו להזרים דולרים לקניית נכסים בקנה מידה גדול, בעיקר בארה"ב. (ע"ד)

חולה האיידס נתקע בסין החברות מסרבות להטיסו

פקין. — חברת התעופה הסינית הודיעה אתמול, כי הציעה להטיס תייר אמריקני שלקה באיידס מהעיר קונמינג בדרום לשנחאי, אך ביטלה את ההצעה לאחר שחברת תעופה אמריקנית סירבה להטיסו אל מחוץ לסין.

התייר, ברנט אנדרסון ממישיגן, 38, חלה בשעה שנסע בנפו ואושפז בחודש שעבר בבית החולים.

דיפלומטים אמריקנים אמרו, כי הם שוקלים פניה לחיל האוויר האמריקני כדי להטיסו מסין, לאחר שחברות תעופה אזרחיות סרבו לעשות זאת. (ע"ד)

שגריר איראן ביוון מאיים: ארצות הברית פגיעה להפצצות

אתונה. — השגריר האיראני ביוון, [illegible] חזר אתמול מפני התערבות [illegible] של איראן במפרץ הפרסי. „כל עוד איש אינו מתערב באינטרסים שלנו, המפרץ יהיה שקט ושליו", אמר השגריר במסיבת עיתונאים. הוא הוסיף כי נוכחות הצי האמריקני במפרץ „מהווה הפגנת תמיכה בכמה משטרים עוינים כמו עיראק. אמריקה היא מעצמה שיש לה יכולת רבה, אבל היא פגיעה להפצצות מבחוץ". [illegible]

השגריר נשאל על ידיעות כי בני ערובה אמריקנים הועברו מלבנון לאיראן והוא השיב כי „אנו בדרך כלל מתנגדים לתפיסת אנשים תמימים בני ערובה. אנו רואים בידיעות אלה מזימות של הקשר הבינלאומי נגדנו ונסיון להעמיד אותנו תחת לחץ".

השגריר חזר על ההאשמות כי עיראק מפעילה נשק כימי נגד אזרחים איראנים תוך מפרות צבאיות. הוא אמר כי התקיפה האחרונה היתה לפני שבועיים ונפגעו בה 2,000 בני אדם. (ע"צ, ע"ד)

תאצ'ר וחוסיין בלונדון: יש לגבש נוסחה לוועידה

ר"מ בריטניה מרגרט תאצ'ר וחוסיין, מלך ירדן, שבו והדגישו אתמול בלונדון את החשיבות שהם מייחסים לגיבוש נוסחה לכינוס ועידת שלום בינלאומית על המזרח התיכון.

דובר בריטי אמר כי שני המנהיגים „הדגישו את החשיבות לא להחמיץ את ההזדמנות לצעוד צעד גדול קדימה בתהליך השלום". הוא אמר, כי הם הסכימו שוועידה בינלאומית היא הדרך הטובה ביותר להשיג זאת. (ע"צ, ע"ד)

אוהדי הכדורגל האיטלקים ניצלו את משחק הגמר של נבחרתם נגד אורוגוואי בארגנטינה, ששודר בארצם, להניף כרזת ענק הקוראת „מנושה החוצה" (צילום: אי.פי.)

לו הייתי טסוטסומי

ניו־יורק. — שני האנשים העשירים ביותר בעולם הם יפאנים, וביפאן עצמה יש עתה יותר מיליארדים מאשר בארה"ב — זוהי מסקנת מחקר שעשה בענין זה בטאון העסקים האמריקני „פורבס".

בעותק האחרון של „פורבס" נמסר, כי בארה"ב יש 21 מיליארדים, והעשיר ביניהם הוא סם מור ואלטון, מייסד רשת חנויות „ואל־מארט", שהונו האישי מוערך ב־4.5 מיליארד דולר.

אולם ליפאן יש 22 מיליארדים, לפי חישובי „פורבס", ביניהם יושיאקי טסוטסומי, המוערך ב־21 מיליארד דולר, והוא לכן האיש העשיר ביותר עולם כיום.

טסוטסומי שולט בקונצרן הרכבות היפאני הענק „סייבו", הוא בעל הקרקעות היפאני הגדול ביותר, ורכושו כולל רכבות, מסלולי גולף, מורדות סקי, קבוצת בייסבול מקצועית ושרשרת מלונות.

טייקוצ'ירו מורי, האיש השני בעושרו בעולם, הוא בעל נכסים הנאמדים ב־16 מיליארד דולר. הוא החל את הקריירה העסקית שלו ב־1959 עם מגרש של 30,000 מ"ר שירש מאביו. כיום יש בבעלותו 65 בתי משרדים בטוקיו.

14 מן המיליארדים היפאנים צברו את רכושם מעסקים בשוק הנכסי דלא ניידי הגואה במדינה זו. שווי הנכסים בטוקיו הושלש בשלוש השנים האחרונות וקרקעות לצרכים מסחריים בטוקיו יקרים פי עשר מקרקעות כאלה במרכז ניו־יורק.

עוד מציין „פורבס", כי שמונה מתוך 10 החברות הגדולות ביותר שמחוץ לארה"ב, הן חברות יפאניות.

בין היתר מסמר בטאון כי חברת הסחר היפאנית „מיטסואי", השתלטה על קבוצת „רויאל דאץ'־של", קונצרן נפט הנחשב לחברה הגדולה ביותר מחוץ לארה"ב.

החברה היחידה שאינה יפאנית בין 10 החברות הגדולות שאינן אמריקניות היא „בריטיש פטרוליום", העומדת במקום השמיני. (ע"ד)

„דשנים" קווי טלפון חדשים
ביום ו' 17.7.87 יוחלפו מספרי הטלפון שלנו.
המספרים החדשים:
מירכזת: 04-468111
קו ישיר נוסף
לחזמנות מוצרים: 04-457158
פקסימיליה: 04-457511
שלוש הספרות האחרונות של מספרי השלוחות נשארות ללא שינוי, לקבלת השלוחה המבוקשת, חייג את שלוש הספרות הראשונות 468 ואחריהן את שלוש ספרות השלוחה.
לשרותכם כתמיד — ומעתה, עם קשר טלפוני משופר.
דשנים וחומרים כימיים בע"מ
ת.ד. 1428, חיפה 31013

על היום

14.7.87

אנטישמיות? יש דבר כזה

בהונגריה כבר מותר לדבר על אנטישמיות. ברדיו בודאפשט נערך דיון נרחב, בהשתתפות אנשי דת וציבור, פילוסופים וסופרים, יהודים ולא יהודים. אפילו מנהיג קומוניסטי הירשה לעצמו לומר, שבעיית היהודים לא נפתרה בהונגריה

מאת שרי ראובני

כמו אותו אדמירל תורכי, שהכריז „מאלטה יוקי" — מאלטה איננה — כאשר לא מצא את האי הים-תיכוני, כך גם בהונגריה היתה האנטישמיות שנים רבות „יוקי", כאשר ביקשו בכל מחיר להתעלם ממנה. לפני שבעים שנה, עוד בימי הקיסרות האוסטרו-הונגרית, נערך בה הדיון הראשון — שהיה גם האחרון — על בעיית היהודים, בכתב-העת היוקרתי „המאה העשרים" התבטאו בשאלה זו סופרים, פילוסופים, אנשי דת ואנשי ציבור, יהודים ולא-יהודים. דברי המשיבים בדיון ההוא נאספו בחוברת, המשמשת עד היום חומר-עיון חשוב למחקרים על אותה תקופה בכלל ועל האנטישמיות בפרט.

מאז היו חוקים אנטי-יהודיים ותעמולת-זוועה אנטישמית וכמובן, היתה השואה של 600 אלף יהודי הונגריה אבל דיון שליו, שקול, נאמר — אקדמי, על השאלה היהודית לא היה. רק עכשיו, מקץ שבעים שנה, נערך דיון כזה ברדיו בודאפשט. גם הפעם בהשתתפות אנשי דת ואנשי ציבור, פילוסופים וסופרים, לא-יהודים ויהודים. וכדי להדגיש הן את הרצף והן את פער השנים העצום, למשתתפים בדיון ב-1987 הוצגו אותן שאלות שהוצגו למשתתפים מלפני שבעים שנה: האם קיימת בעיה יהודית בהונגריה ואם כן, מה הן סיבותיה? מה הן צורות הביטוי שלה? מה הן דרכי פתרונה?

■ **הסרת ה„טאבו"**

מובן מאליו, כי עצם הסרת ה„טאבו" מן השאלה ועריכת דיון פומבי בה — שזכה להדים נרחבים — היא סימן טוב. היא מעידה אולי על התחושה, שלא היתה קיימת מאז הימים השלווים של ראשית המאה, כי שוב יש מקום ואפשרות לדיון ענייני ושקול בשאלה, שבה הסעירה את הרוחות ובמרוצת השנים גרמה להקזת דם כה נוראה. ואכן, הדיון נערך בסיסמה: „מוטב לדבר על נושאים אסורים לכאורה, מאשר לשתוק על נושאים מותרים". לזכותם של משתתפיו ייאמר, כי הוא היה גלוי-לב, רציני, מעמיק, ברוב מהלכו רווי אומץ אינטלקטואלי וגם רצון טוב.

ייאמר מייד, שכל המשתתפים בדיון היו תמימי-דעים, כי האנטישמיות אכן קיימת בהונגריה: אמנם, האנטישמיות הוצאה אל מחוץ לחוק ואין היא מוצאת ביטוי בחוקי-הפליה אנטי-יהודיים כבעבר; אך בחברה ההונגרית עדיין יש אחיזה לדעות קדומות, יש בה רגשי זרות ואף עוינות כלפי היהודים. כדברי ההיסטוריון פטר האנאק, „דעות קדומות אלו מועברות במשפחות מדור לדור והילדים מושפעים מהן עוד בטרם פגשו יהודי במציאות". רבות סיבותיהן של דעות קדומות אלה: האנטישמיות הנוצרית „המסורתית"; הצגת היהודים כנציגי הקפיטליזם, או לסירוגין — והקומוניזם; רגשי קינאה בקרב האינטליגנציה נוכח הצלחותיהם וחלקם הרב של היהודים בתחומי פעילותה ועוד.

■ **החופש לבחור**

המשתתפים בדיון היו מאוחדים גם בדעתם, כי החברה ההונגרית טרם התמודדה עם השואה במישור האינטלקטואלי והמוסרי. בהקשר זה ציין הפילוסוף א. לנדוואי, כי עם תוצאות השואה והשלכותיה — בין השאר עם בעיית הציונות וקיומה של ישראל, מדיניותה של הונגריה כלפי ישראל — לא הצליחו עד כה להתמודד כראוי בחברה ההונגרית, הלא-יהודים והיהודים גם יחד. הרב טאמש ראי ציין בעניין זה לשלילה, כי רבים מיהודי הונגריה מתכחשים למוצאם ולמורשתם התרבותית ומעלימים את יהדותם אף מפני ילדיהם. המשפטן פטר קנדה הוסיף, כי בעיני רבים מיהודי הונגריה, הבעיה המרכזית היא זהותם היהודית והם שואפים למצב, שבו תהיה להם אפשרות של בחירה חופשית להיות יהודים או לחדול ולהתבולל. מבחינה זו, ציין, השאלה היהודית היא עתה בהונגריה חלק של השאלה הכללית של חופש האדם.

אימרה פוז'גאי, ממנהיגי המפלגה הקומוניסטית ויו"ר „החזית הלאומית הפטריוטית" (ארגון-גג של המוסדות הפוליטיים והחברתיים) הרגיש, כי יש המגדירים עצמם כיהודים על-פי הדת ואחרים על-פי מוצאם הלאומי-אתני „ואין זה היינו הך". לדבריו, הפתרון אינו בהיעלמם של היהודים, אלא בשילובם, יחד עם בני המיעוטים האחרים, בחיי החברה ההונגרית. הוא הטעים, כי באופן מודע הוא נמנע מן השימוש במונח „התבוללות" ומדבר על „השתלבות", כי במסגרת תהליך ההשתלבות יוכלו בני המיעוטים להיות אזרחים הונגרים טובים ויחד עם זה לשמור על זהותם, על אמונתם ועל השקפותיהם באופן חופשי. מבחינה זו, השאלה היהודית טרם באה על פתרונה בהונגריה — אמר.

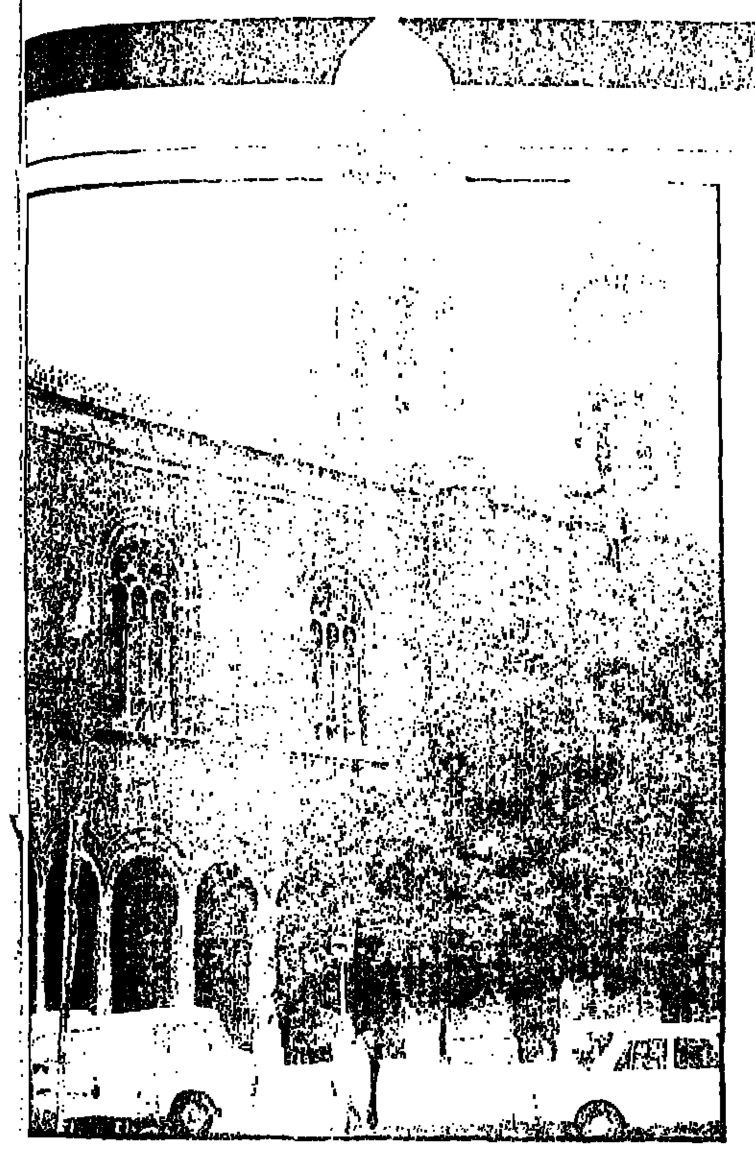

בית-הכנסת הגדול בבודאפשט. „השתלבות"

רה"מ קארולי גרוס. גלאסנוסט הונגרי

מדינה פרטית בהחלט

כל פרט כטוב בעיניו יעשה, יצביע, יכריע. שיטה

מאת אריה פלגי

זוהי צרות עין לבוא בטענות אל ראש הממשלה על הצבעתו הפרטית למען חנינה למחתרת. כולנו רוצים קצת פרטיות וטבעי הוא, שכל אחד מבקש לחשוג אותה בתחום הקרוב אל עיסוקיו ואל עברו.

ראש הממשלה עובד עשרים שעות ביממה, בקושי רואה את משפחתו, אין לו זמן לבילויים, אפילו לא לקריאת ספר. איפה הוא יכול להרשות לעצמו קצת להתפרק, אם לא בהצבעה בכנסת? ואם הצבעה בכנסת אז כבר כזאת, המעוררת זכרונות אישיים ומבטיחה חופש לאנשים, שהפגינו עצמאות מחשבה ומעשה והוכיחו, שהם רואים במדינה, מדינה פרטית שלהם, בה הם עושים כל מה עולה על רוחם.

מלבד זאת עברו הימים של ישראל הסוציאליסטית, בה לפני כל צעד היה צריך לבקש רשות ממוסדות משותפים, בה היו כללים מחייבים וקולקטיביזציה מוטרפת, ואפילו ראש הממשלה הביא את הצבעותיו — לפני הצבעה — להכרעה בממשלה.

■ **חניון נופש**

רק מי שלא מבין כל זאת איננו תופש, שגם שר המשפטים דיבר, באותו דיון עצמו בכנסת, נגד החנינה רק בשמו הפרטי, כי רק מקרה הוא, שהוא שר בממשלה ומקרי עוד יותר, שהוא גם שר המשפטים. ברור שמשרד זה הוא מעין חניון הנופש הפרטי שלו, כדי לפוש מדי פעם מעיסוקיו האינטנסיביים בתיירות. ואפילו כך, גם במשרד המשפטים הוא פועל למען העברת דעותיו הפרטיות ואם רק יתגבר על עקשנותם של כמה מפקידיו הבכירים, המתעקשים לשמור על סעיפים בחוקים ועל רוחם, גם המשפט לא יכביד כבר הרבה זמן על פרטיותנו ואפשר יהיה לומר, שהוא יותר שריר מאשר קיים.

גם מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ נוקט קו פרטי משלו למען ועידה בינלאומית עם משתתפים קרובים לליכוד. מבחינתו האישית לפחות, אפשר להבין, שטוב יותר ומתיש פחות לשבת בוועידה בינלאומית מאשר באופוזיציה, שיש בה ויתור, זמני ככל שיהיה, על כמה מחלומותיו הפרטיים.

מנכ"ל משרד הדתות אריה דרעי, כל-כך ראה במשרד הפנים עניין פרטי משלו, עד שהעדיף משם את רוני מילוא, שחשב בתמימות בלתי-אופיינית לו, שבתור הממונה על המשרד ועל דרעי, מותר לו להכריע בתחום סמכויותיו. ואין זה מקרה, שמי שהתחשב ברגישויותיו של דרעי דווקא, היה יצחק שמיר.

■ **מותר להם**

עובדי התעשייה האווירית המשתגעים על המפעל הפרטי שלהם, משוכנעים כדוגמת אנשי הג'נרל מוטורס האמריקני, שמה שטוב לתעשייה האווירית, טוב למדינת ישראל. לרב גורן ברור, שהשואה היא שואה פרטית של כל יהודי ותקנות עירוניות לא יכולות להגביל את הדחף הפרטי שלו להנצחתה, אפילו היא פוגמת באתר כלל-לאומי כמו הכותל. לדרוזים, המקופחים בתחומים רבים, מותר בהחלט להקים התנחלות קרוב לכפרם, ומותר להם עוד יותר להסתמך על דוגמת חברי גוש-אמונים, העוסקים בכך כבר שנים.

ומעשי חלוציו המצויינים של הגוש וכו' לתמיכת ראש הממשלה, בימים אלה ממש, בהצבעה ההיא. אם תצרפו ללקט מקרי זה את כל אלה המממשים את פרטיותם לגבי תשלומי מסים, חוקי תנועה ותקנות רכוש ואת אלי לנוא, תמצאו שראש הממשלה עומד בראש תנועה עממית, המשקפת את מאוויי העם.

מכאן גם השקט הנפשי, שהפגין יצחק שמיר נוכח פרשיות השב"כ, שלפיה סוחר הקרקעות שמואל עינב, אשר [illegible] על אחריות מסויימת שלו למתרחש. אבל במדינה, בה האחריות הישירה [illegible] לזכויות הפרט אין לדרוש דווקא מראש הממשלה ומשריה אחריות משפטית הנקראת מיניסטריאלית.

בעתיד הלא רחוק יש לצפות להנצחת עצמאותם ופרטיותם של כל עובדי הציבור, ובהדרגה של כל אזרחי המדינה עד שכל אחד יקים לעצמו ממשלה, מחתרת ומדינה. זאת תהיה מדינה מצויינת, שיצחק שמיר יצביע בעדה [illegible] יוכל לומר, שלגבי הקמת מדינה כזאת „אין החלטת ממשלה". הוא מוסמך לומר זאת, כי כראש ממשלה, הוא היה חייב להביא את הדבר להכרעה.

פרס. מבחינתו האישית

שמיר. הוא יצביע בעד

מילוא. תחום סמכויותיו

דרעי. עניינו הפרטי

על הפרק

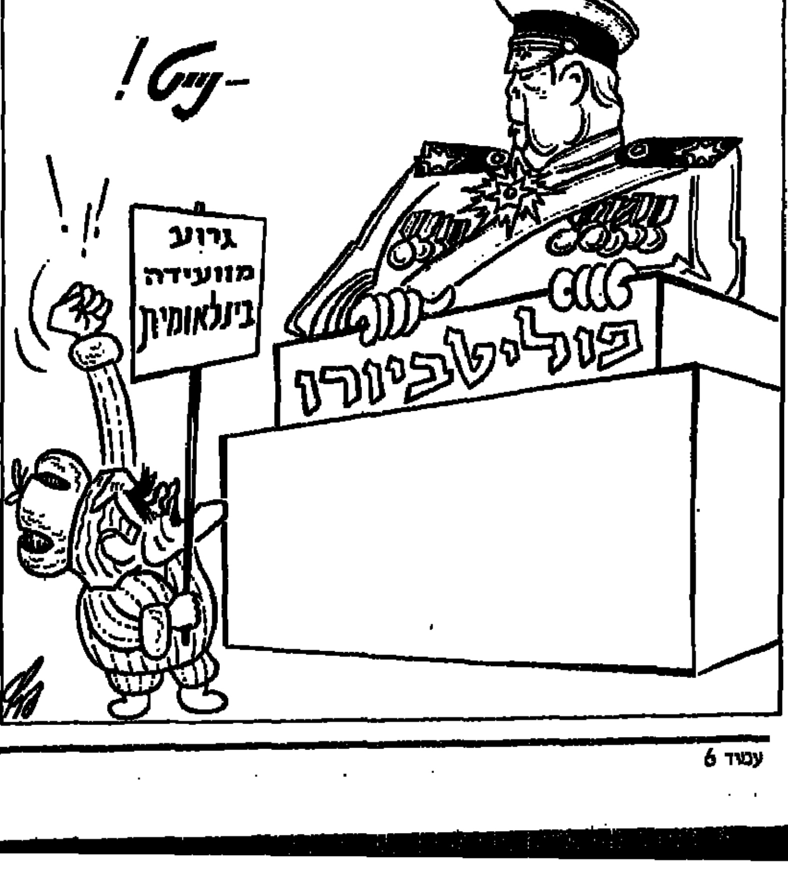

ים המוות

חופים הם לפעמים געגועים למציל

תל-אביב היא חוף של טביעות מ„המובילים" בארץ ● למתרחצים אין תודעת בטיחות, אבל בין היתר, חל דלדול בכוח האדם של המצילים, והסכסוך על המצילים הזמניים נמשך ● בינתיים כדאי להסתפק, אולי, באמבטיית שמש או בשינה מתחת לסככה

מאת ירון זליג

עונת הרחצה בחופי תל-אביב ממשיכה לגבות את מחירה. טביעתה ביום רביעי האחרון של ילדה בת שבע, בחוף אלנבי וטביעתו בו ביום של בחור בן שמונה-עשרה בחוף גורדון העלו את מניין הקורבנות בעונה הנוכחית לשמונה-עשר. במקביל, נרשמו עשרות מקרים של מתרחצים, אשר פונו לבתי-חולים לאחר שחולצו מהים במצב קשה בידי המצילים בחופי הרחצה.

מהנתונים הסטטיסטיים עולה, כי בשנים האחרונות תל-אביב תופסת את המקום הראשון ביחס ליתר חופי הרחצה בישראל, בכל הקשור לאובדן חייהם של מתרחצים. על אף שבעיריית תל-אביב טוענים, כי יש לבדוק נתון זה, במקביל לבדיקת נתוני המתרחצים, המסתכמים בכשמונה מיליון רחצות בעונה, דומה כי המחיר הגבוה בנפש, שגובים חופי הרחצה בתל-אביב, ניזון לא מעט מתנאים ייחודיים.

ראשיתו של התהליך נעוץ באמצע שנות השישים. עת החלה עיריית תל-אביב בפיתוח חופי הרחצה הצרים לאורך שפת-הים. הפתרון של שוברי הגלים העלה מחד גיסא את יכולת הקיבול של החופים ויצר תנאים נוחים למתרחצים, ואולם מאידך גיסא הביא עימו פתרון זה גם לעליית הסיכון בכל הקשור לבטיחות המתרחצים. יצירת שוברי הגלים גרמה להעמקת הזרמים בקירבת החוף וכן לסחף חזק יותר העלול לסכן מתרחצים, גם בימים בהם הים שקט יחסית.

לא חל שיפור

עם זאת מציינים המצילים, כי על אף הסכנות הכרוכות ברחצה בלתי זהירה בים, לא חל שיפור משמעותי במודעות ציבור המתרחצים לסכנות אלו. יו"ר ועד מצילי החוף בתל-אביב, אברהם הנינג, מצביע על מה שהוא מכנה תיסמונת „לי זה לא יקרה". „אין להם", הוא אומר, „מודעות שהים זה מלכודת מוות. אין כאן חוכמות. אם אדם במצוקה לא יקבל טיפול בתוך דקות ספורות אין לו סיכוי".

ואולם את עיקר טענותיהם מפנים מצילי תל-אביב כנגד העירייה. לטענתם, חל בשנים האחרונות כירסום משמעותי בכוח האדם, העומד לרשותם ומכאן שתחנות רבות אינן מאויישות דיין ולעיתים חלקן סגור לחלוטין. לתל-אביב שלושה עשר חופי רחצה מוכרזים בעלי-תחנות הצלה, החייבות להיות מאויישות בשלושה מצילים לכל אחת. מספר המצילים הקבועים המועסקים על-ידי עיריית תל-אביב מגיע לעשרים ושישה, כשאת יתרת התקנים הנדרשים, שישה-עשר במספר, נהגה העירייה למלא, במשך שנים, בעזרתם של מצילים על תקן של עובדים זמניים. לטענת המצילים, לא עושה העירייה די, כדי לאייש מישרות אלו ובכך היא מקשה על עבודת המצילים. עיריית תל-אביב לעומתם טוענת, כי זהו סילוף העובדות. „אנו מפרסמים בעיתונות", אומר בני כהן, דובר העירייה, „הצעות עבודה בשכר הולם לשישה עשר מצילים זמניים ואולם נסיון העבר הוכיח, כי דווקא המצילים הם אלו אשר מונעים מהעובדים הזמניים לעבוד, ובכך מסכלים את נסיונות העירייה לשפר את מצב הבטיחות בחופים.

נתון נוסף העולה מבחינת מספר הטביעות בשנים האחרונות, הינו ריבוי מקרי הטביעה של תושבי השטחים, המגיעים לביקור בתל-אביב. הנחתם של המצילים היא, כי רבים מהם אינם מיטיבים לשחות, אם בכלל, ומכאן שהסיכון אותו הם נוטלים, בכניסתם למים, גדול יותר. עיריית תל-אביב מצידה מציינת, כי בזמן האחרון החלה לפרסם בעיתונות הערבית, הן בשטחים והן בתוך הקו הירוק, מודעות, שבהן הנחיות מפורטות כיצד יש לנהוג בעת הרחצה בחופי תל-אביב.

גורם נוסף המגביר את סיכון הרחצה בים הוא העובדה, כי בעקבות פסק דין של בית-הדין לעבודה לפני שנים מספר, בו נתברר סכסוך העבודה בין המצילים לבין עיריית תל-אביב, מסיימים המצילים את עבודתם בשעה ארבע, שעה בה מספר הרוחצים גדל והולך. על אף שהציבור מוזהר, כי בשעות בהן לא מתנופף דגל מעל סוכת המציל, פירוש הדבר כי התחנה אינה מאויישת, וכי הרחצה הינה על אחריותם בלבד, נכנסים הבאים לים ובעת היקלעותם למצוקה אין מי שיבוא לעזרתם. מקרים אלו שכיחים, דווקא בימים בהם הים נראה רוגע, ועיניהם של המתרחצים, שאינם מיומנים כמצילים ואינם מכירים את נקודות התורפה של החוף בו הם מבקרים, אינן מבחינות בזרמים החזקים מתחת למים ובסחף החול החזק.

בכל הקשור לריכוזי הילדים ובמיוחד לרחצות מאורגנות על-ידי קייטנות, פותחו הנחיות המחייבות את מדריכי הקייטנות להגיע לסוכת המציל ולדווח על הימצאותה של הקייטנה וכן לסכם עם המציל, האחראי על התחנה, על השטח בו ישחו חניכי הקייטנה, שטח אותו יש לתחום באמצעות חבל. על הקייטנות לדאוג לכך כי על כל חמישה עשר חניכים יהיה מדריך בוגר אחד. הנסיון בשטח מוכיח, כי מדריכי קייטנות מקיימים בדרך כלל את ההנחיות, ואולם גם כאן ישנם חריגים וההנחיה אינה נאכפת במלואה.

כך או כך כל עוד לא יגיעו העירייה וועד המצילים להסכמה בדבר העסקתם של מצילים זמניים, שעל חיוניותם אין ויכוח בין הצדדים, יש להניח כי הסיכון ברחצה לא יקטן וכי בסופו של דבר, טוב יעשו המתרחצים אם יגבירו את מידת האיפוק ויימנעו מרחצה במקרים בהם קיים ספק קל, באשר למידת הבטיחות הכרוכה ברחצה.

רוחצים ובוכים. הרשויות רוחצות בנקיון כפיים

(צילום: בועז לניר)

אגם הדמעות. כחולה ושוקטת — היית

לכינרת, אתר הנופש הגדול בארץ, יש גם צד אפל. ה„בום" התיירותי אינו מלווה בסידורי בטחון נאותים, שימנעו תאונות. האחריות מתחלקת בין משרדי התחבורה, המשטרה, החקלאות, הפנים, התיירות — ולעירייה אין שום סמכות מעשית. טוען ראש העיר

מאת שלמה גלזר

הכינרת היא אחד מאתרי הנופש הגדולים במדינה, אם לא הגדול שבהם. כשעשרות השירות מציעים לעם ישראל אגם כחול, מדשאות ואתרי נופש וקיט [illegible], הציבור בא. כ-600 אלף איש, אשה וילד נהנו בשנה שעברה מכלל האתרים הקרויים בלשון אנשי התיירות „מבצע כינרת" ומקיפים את האגם כולו. אבל מסתבר, כי לאגם הכחול והזוהר יש גם צד שני. בדיקה מעלה כי ה„בום" התיירותי שפקד את הכינרת בשנים האחרונות אינו מלווה כלל בהתארגנות שתבטיח את שלום הנופשים. בכל [illegible], יודעים לספר גורמי תיירות באגם, [illegible] את הכינרת, מלבד עשרות אלפי מתרחצים, כ-500 כלי שיט מכל סוג [illegible], צריך להתפלל שהשבת תעבור בשלום.

הבעיה נובעת מהגדרה. הכינרת, ראוי לדעת, מוגדרת כנמל וגם מנהל-נמל לה, היושב בחיפה, ומשום כך היא באחריותו של משרד התחבורה. יגאל ביבי, ראש עיריית טבריה, מצייר מצב קפקאי. „כנמל", הוא אומר, „אחראי לכינרת משרד התחבורה, לבטחון — משרד המשטרה, המים שייכים למשרד החקלאות, התכנון — למשרד הפנים, השטח — למינהל מקרקעי ישראל, ובתור אזור תיירות יש גם למשרד זה חלק באחריות. ואילו לעיריית טבריה, הנתפסת כאחראית לאגם, אין שום סמכות מעשית". ביבי, החוזר ומתריע על המצב פעם אחר פעם, שלח בעקבות התאונה המחרידה בשבת האחרונה מברק לשר התחבורה, בו הוא מתריע פעם נוספת על המחדלים ודורש שייעשה מייד לשיפור המצב. „בזמנו הצענו", מוסיף ביבי, „הקמת גוף מרכזי שידאג לטפל בבעיות. אבל משרד התחבורה התנגד לשתף גורמים נוספים".

גם בעלי החופים, המודעים היטב למצב, היו רוצים מאד פעולה ממשית. זמיר, בעל חוף „גיא" שסמוך לו אירעה התאונה הקטלנית, אומר כי אצלו בחוף אין סירות, משום שתמיד חשש מתאונות אפשריות. יותר מכך, הוא מרגיש, „אני מעסיק שני שומרים בשכר שידאגו שסירות מירוץ לא יתקרבו לחוף ולא יסכנו את המתרחצים".

צבי אורטנברג, המכונה בפי כל „אורטי", הוא ראש מינהלת הכינרת ובתוקף תפקידו הוא מתבשל במיץ הזה כבר זמן רב. ניכר בו שהתשובות בוערות בפיו. „בחודשים האחרונים", הוא אומר, „אני תוקף את נושא השיט הלא מבוקר באגם בשל השפעתו על איכות המים, שהם כידוע מקור שתייה עיקרי במדינה".

אף כי הכל יודעים כי הנושא אינו מבוקר וכרוך בסכנות רבות, איש אינו עושה דבר. יש בכינרת סירות רבות שאינן זקוקות לרשיון. יש חופים רבים שהתקנה האוסרת להגיע עם הסירה למרחק 300 מ' מהם אינה תופסת לגביהם. „אורטי" מגלה כי באחרונה הוא מנסה לגבש „חוק כינרת", שיתן תשובה לטיפול נאות בבעיות. המעניין, הוא מוסיף, כי בפניותיו למשרדי הממשלה השונים, היחיד שלא טרח להשיב הוא משרד התחבורה. לסיכום הוא אומר בשתי מלים: „הבלגאן חוגג".

מחיר כבד

סגן מפקד מרחב העמקים, סגן ניצב דני טביב, מציין כי המשטרה היא שאחראית לשמירת הסדר והבטיחות באגם, כמו גם הבטחון מחוצה לו.

פעילות המשטרה כוללת מתן רשיונות לספינות והנחיות התנהגות במים. כן הגבירה המשטרה, כמו בכל שנה, את פעילותה, הן בחוף והן בסיורים במים, כדי לאכוף את התקנות ולשפר את מצב הבטיחות. הוא מביא לדוגמא את תחנת המשטרה שנפתחה בחוף „לידו", שאמורה לקצר את זמן התגובה של המשטרה, במקרה הצורך.

יחד עם זאת, המצב בהחלט אינו מספק ויש קשיים, אבל במסגרת המגבלות עשתה המשטרה כמיטב יכולתה, מדגיש טביב.

מנהל נמל טבריה, נחום רודיס, יושב באגף הספנות במשרד התחבורה בחיפה. הוא מאשר כי הוא האחראי מטעם המשרד לכינרת וגם יודע לספר כי משרד פועל להקמת מינהלת לנמל טבריה (הכינרת), שתכלול את כל הגורמים ותשפר את המצב השורר כיום באגם. לתאונה סרב מר רודיס להתייחס, בטענה שאסור לו לעשות כן מאחר שהאגף עוד לא טיפל בנושא.

כמו תמיד, הסברים יש, חבל רק שצריך לגבות מחיר כבד כל כך, כדי שהגורמים האחראים יחלצו לעשות את הנחוץ כדי להבטיח את שלומם של המתרחצים.

ראש דסק לענייני-היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

מאת יצחק שור

מהומה על לא מאומה

כדי להפיק מהאינטגרציה את המירב יש להנהיגה במיסגרות הנכונות. בשל האופי האידיאולוגי של סיסמת האינטגרציה, מתלווה לוויכוח עליה סגנון ייצרי ובלתי סובלני

מטרתם של חסידי האינטגרציה בחינוך היא לבטל את הזהות שבין השתייכות עדתית לבין נחשלות חברתית וחינוכית. האינטגרציה במיטבה עוזרת לחלק נכבד מבני עדות המזרח, שהוריהם באו מארצות נחשלות מבחינה טכנולוגית, להשתלב בחברה הישראלית, שהיא מערבית באופייה. אבל האינטגרציה במיטבה אינה משנה את המיבנה החברתי.

האינטגרציה במיטבה איננה נוגעת כלל בגרעין הקשה של העזובה והנחשלות בקרב הנוער המנותק. מי שרוצה להבטיח חברה צודקת יותר, חייב להתמקד קודם כל באוכלוסייה המנותקת. כוונתי היא ל־13 אחוזים לפחות מבני הנוער בגילאי 14־18, שמיספרם נאמד ב־30,000. הללו אינם נמצאים במיסגרות הרגילות של משרד החינוך. במקרה הטוב הם לומדים ועובדים, ובמקרה הרע אין הם עובדים, ואין הם לומדים.

שום אינטגרציה לא תיצלח לטיפול בנוער מנותק זה. הפער בינו לבין הנוער הרגיל הוא כל כך גדול, עד כי אף מורה לא יעביר שעור, שבו יישבו נער אנלפבית למחצה ונער רגיל שלמד בסדר. במצב העניינים הנוכחי של תקציבי החינוך איני רואה תקווה לטיפול מיזערי ומיטבי בנוער זה. חרף עובדה זאת, הרי שמשרדי החינוך והעבודה מסוגלים היו לאגם משאבים במיסגרת משרד החינוך, ולהקטין במידת מה את אי־השוויון בין שני חלקי האוכלוסייה. מי שרואה באינטגרציה חזות הכל, מסית את הדעת מסוגייה קשה זו של נוער מנותק, הזקוק למיסגרות נפרדות ולמשאבים מתאימים.

קושי שני של האינטגרציה בחינוך מצוי בפיזור הגיאוגרפי והחברתי של ישראל: בדרך כלל קשה לממש את האינטגרציה באיזורי פיתוח, בחינוך הממלכתי־דתי ובקיבוצים, והדברים ידועים. קושי שלישי מצוי בפיתוח הדל של שיטות הוראה ותוכניות לימודים, המתאימות לעבודה בכיתות הטרוגניות. לעניין זה אחראי משרד החינוך והוא בעיקר.

אין אסטרטגיה אחת

בשל האופי האידיאולוגי של סיסמת האינטגרציה, מתלווה לויכוח עליה סגנון ייצרי ובלתי סובלני. מי שרואה בה מטרה, ולא אמצעי, כמו פרופ' קרל פרנקנשטיין, מזהיר מפני האשליה, כי עצם ההנהגה יביא למיזוג עדות ושכבות חברתיות. בכיתות הטרוגניות, כותב פרנקנשטיין, הפעילים הם הילדים הרגילים ואילו טעוני הטיפוח מחקים, אינם יוזמים ולעיתים גם אינם מבינים את המהותי. לדעתו, לא תורמת הקבוצה המעורבת מאומה, אלא אם קודמה לה עבודה בקבוצה הומוגנית, שבה למדו טעוני טיפוח לפי שיטות מיוחדות, ללא צורך בהתחרות עם החזקים.

המסקנה מכך היא, שישראל איננה יכולה לנקוט אסטרטגיה אחת, זהה, בערים ובישובים שבהם חיות אוכלוסיות מגוונות, ובישובים שאופיים הוא חד־עדתי וחד־מעמדי, פחות או יותר. משרד החינוך חייב לנקוט מדיניות דיפרנציאלית, מותאמת לצרכיו של כל יישוב וכל בית־ספר.

אישית אני תומך באינטגרציה כאמצעי, ולא רק כמטרה. לשון אחר: אני חסיד של הוראה בכיתות הטרוגניות, בתנאי שהן מורכבות מילדים רגילים וטעוני טיפוח, אך לא מילדים מופרעים, הסובלים מחסכים נפשיים או מפיסים קשים. אני חסיד של הוראה בכיתות הטרוגניות, לא משום שהיא טובה תמיד ובכל תנאי, אלא משום שזוהי דרך המלך לגיוס מורים טובים והורים חזקים, לשירותם של החלשים.

אילו היקצה משרד החינוך משאבים מתאימים להוראה בכיתות הומוגניות, להכשרת מורים להוראה משקמת, והיה מלווה אותם בייעוץ ובמחקר, הייתי מעדיף השקעה דפרנציאלית מאסיבית בחלשים, כדי שיהיו מסוגלים להשתלב מבחינה לימודית, השכלתית וחברתית בילדים הרגילים.

אוייב פיקטיבי

הויכוח על האינטגרציה, שחולל לאחרונה ד"ר שמשון שושני, עשוי להיות פורה, אם יהיה ענייני, ואם לא יתקבלו החלטות לפני בריקה. יעל פישביין מ"דבר" (10.7.87) יצרה "מיתוס של כשלון האינטגרציה", כדי שיהיה לה נגד מי להלחם. פרופ' ארלה, שאותו היא מראיינת בגליון הנזכר, טוען בספר "אינטגרציה" (עם עובד 85) כי "שני שלישים מן התלמידים המזרחיים נקלטו בזרם הראשי של החינוך, משתתפים בפעילות החינוכית והישגיהם נאים למדי. אולם כשליש מהתלמידים המזרחיים הם הקבוצה הקשה ובעייתית של החשלים והמקופחים מבחינה חינוכית". אילו היתה תפיסתו של פרופ' ארלר — מאבות הריפורמה והאינטגרציה — כל כך מנוגדת לתפיסת הצמד נבון־שושני, הם לא היו מעלים את שמו כיו"ר הבא של המזכירות הפדגוגית, במקום דוד פור — המשדר על אותו גל.

במאמרה ב"דבר" מתקיפה יעל פישביין את אותם מגוללים, אשר מדברים בעד האינטגרציה ונלחמים נגדה. הללו מצויים בכל מקום, כמעט כמו אויבי המהפכה בתקופת סטלין ברוסיה הסובייטית: באוניברסיטה, בכנסת, בתקשורת, בוועדי ההורים, ואפילו במשרד החינוך. אלא שיעל פישביין איננה מספקת את צמאוננו לדם. היא מגלה לנו רק שני שמות: השר נבון והמנכ"ל שושני.

בהשראת ד"ר שושני, כותבת יעל פישביין, הוחלט לבצע בינתיים בישוב אחר בארץ את מה שהוצג במיסמך שושני כ"שיפור וקידום מערכת החינוך בישראל". להר"מ. אף גוף של משרד החינוך לא החליט לבצע את מיסמך שושני, ויעל פישביין יודעת זאת: היא השתתפה במסיבת העיתונאים, שנערכה ב־30.6.87 עם נבון ושושני. נבון אמר ברורות: "הרעיון הוא היולי. כל תוכנית אשר תתנגש עם האינטגרציה לא תקום ולא תהיה".

בראשו של מיסמך שושני נאמר שזוהי "טיוטה לדיון". את הפרט החשוב הזה משמיטה יעל פישביין משני הפירסומים שלה על נושא זה (1.7; 10.7) אילו טרחה כתבת "דבר" לענייני חינוך ללמוד את העובדות היתה מגלה שעד כה נערכו שני דיונים (14.6; 21.6). בדיונים אלה, בצמרת המשרד, לא נתקבלה כל החלטה, משום שהדיון נמצא בראשיתו.

בעייה אמיתית

ביסודו של מיסמך שושני ניצבת בעייה אמיתית, שמותר וצריך לברוך אותה: ישראל מבקשת להקים חברה איכותית ומקבילה לצמצם פערים על־ידי קידום החלשים כלפי מעלה ולא על־ידי הורדת רמת ההישגים כלפי מטה.

למורים ולמנהלים רבים אין כיום מוטיבציה לשפר את ההישגים. השיטה הנוכחית של חלוקת התלמידים לחטיבות ביניים לפי איזורי הרישום לא הבטיחה אינטגרציה אמיתית.

מיסמך שושני איננו תורה למשה מסיני. אילו כך חשב המנכ"ל היה פוסק הלכות ולא מביא את הנושא לדיון. אני מסכים עם הדיאגנוזה שלו, ממנה משתמע כי יש "למשוך" את המערכת כלפי מעלה. אני "אפילו" מסכים להקמת בתי־ספר ייחודיים, מגנטיים, שישמשו אבן שואבת לתלמידים, מורים ומנהלים ויהוו "הלשנה" מתמרת כנגד השגרה, החוגגת בבתי־ספר רבים.

אינני נלהב, אם לנקוט לשון המעטה, מן הדרך שמציע ד"ר שושני לשבץ תלמידים בחטיבות הביניים. מבחינות ההישגים באנגלית, עברית וחשבון בסוף ו' נודף ריח של בחינות סקר. השיבוץ באמצעות "השאלון המתרוצץ" נוסה בירושלים: בסוף היסודי מילאו התלמידים שאלון, שבו רשמו שלושה בתי־ספר על־יסודיים מבוקשים, לפי סדר יורד. השאלון התרוצץ בין המנהלים, ואילו התלמידים המתינו לתשובה — מי חפץ בהם, או למי לא נותרה ברירה, אלא לקבלם. כל מנהל בורר לעצמו את "הטוב" מתוך השיירים, שהותירו חבריו. ככל שגדלה יוקרת בית־הספר התיכון, כן גדלה יכולתו לבחור את השמנת. בנקודה זאת אני מודהה עם חששותיו של פרופ' ארלה, כפי שהובעו בראיון שנתן ליעל פישביין.

אני מקווה כי השר והמנכ"ל יזמינו לדיון מעמיק את הפרופסורים לחינוך שהשתתפו בסמינר הבין־אוניברסיטאי לאינטגרציה (1979) ובסמינר לקידום ההוראה בכיתות הטרוגניות (1981). המסקנות מסמינרים אלה יכולות לסייע לאנשי המעשה לקדם את האינטגרציה, שבאורח עקרוני היא מוסכמת על צמרת משרד החינוך, על רוב המורים ועל הפרופסורים לחינוך.

סודות עם "בלי סודות" – חוברת שעשועים לחופשה.

לא בעונש

המרכז לטכנולוגיה חינוכית (מט"ח) הכין לקראת חופשת הקיץ סידרה של חוברות בחשבון, בהבנת הנקרא, בלשון, ובהעשרה, לתלמידים בכיתות א'־ו', וחוברות העשרה לילדי הגן. עד כה ראו אור 91 חוברות, המהוות גם תוספת לתוכניות הלימודים במהלך שנת הלימודים.

סודות עם "בלי סודות" הוא שמה של חוברת שעשועים חדשה לכתיבה ולהבנת הנקרא לבוגרי כיתות א'־ג'. בחוברת זאת נפגש הילד שנית עם גיבורי הסידרה הטלוויזיונית "בלי סודות". בחוברת מצוירת חידות, מדרש תמונה, משחקי מלים, כרטיסים לגזירה, ולוחות משחקים. חוברת זאת מפתחת יותר את החשיבה ופחות את מיומנות הכתיבה, שאיננה חביבה על הילדים בכיתות הנמוכות. עקרונות דומים הדריכו גם את מחברי החוברות הצבעוניות ושופעות החינוכיות "אל תפחד" "בוא לשחק", לכיתות ה'־ו', ואת החוברת "אות, נייר ומספריים" לבוגרי ב'־ג'.

חוברת החשבון "חשבובים" לכיתות א' עוסקת בצורה סיפורית בחיבור וחיסור עד 31. החומר מרווח ובנוי על עקרון הרב־סבייליות: הילד לומד, כי חיבור הוא פעולה הפוכה מזו של החיסור וכי ניתן לחשב ו"לשחק" במיספרים הלוך ושוב. כך, למשל, 6+6, 5+6, 6+5, 11־6, 11־5 מהווים יחידת תירגול אחת, המחזקת את החשיבה המתימטית הגמישה של הילד.

התוכנית בחשבון קיבלה יעוץ מצוות המתמטיקה של מט"ח, בראשותה של פרופ' פרלה נשר. גודל האותיות, האיורים ואיכות ההדפסה מושכים את העין.

החוברות של מט"ח אינן "מנצנצות". החומר איננו נטוח ונלעס. אין בו "תורות" משעממות, אלא סיפור מלווה באיור, וחשיבה המלווה בתירגול ובמשחק אינטלקטואלי, מומלץ.

מפגש המשלחות ברומניה. תכסיסנים!

דרך מופקרת

הדרך בה הולכים אנשי שמאל מסוימים — לנהל מו"מ עם אש"ף במקום הממשלה — היא דרך מופקרת, ההופכת אותם לכלי שרת בידי תכסיסני אש"ף ומשרתת את האינטרסים של הימין

מאת נפתלי בן־משה

אינני נוהג להגיב על דברי תגובה למאמרי בעיתון, כי אין לדבר סוף. אני סומך על שיפוטו של הקורא האינטליגנטי והאובייקטיבי. אך הפעם — כך נראה לי — אי־אפשר להשאיר את דבריה של שבע פרידמן ("על המשמר" מ־5/7) ללא תגובה.

1. כשאני מתריע נגד חציית הקו הדק (ולא הירוק) המפריד בין שמאל ציוני אחראי לבין שמאל מופקר (הבה נדבר בקיצור) -- אינני חייב להציג כל פעם את תעודת הזהות ואת תעודת היושר שלי כנושאי חברוהו, שלום ואחוות־עמים (יש לי קבלות). אם אני, למשל, אינני שולל מראש ובכל תנאי מו"מ עם אש"ף, אין פירושו של דבר שעלי לקום ולנסוע לבודאפשט ולנהל מו"מ עם נציגי אש"ף במקום הממשלה (ואינני מדבר על ההיבט החוקי, שעם כל חשיבותו לא הוא החשוב לענייננו) ועוד במשלחת משותפת (אם לקבל את הגירסה המרוכבת של שבע פרידמן) עם רק"ח, הטוענת אמנם שהיא מפלגה פאטריוטית, אך פטריוטיות שאינה מותירה שוליים בטחוניים. לנו אין מולדת שנייה. יש לנו רק מולדת אחת, שאינה מרשה לנו לשחק בגורלה בקלות־דעת. תפקידנו כלוחמים למען עניין השלום הוא לא לבוא במקום הממשלה או במקום מי שממונה מטעמה לנהל מו"מ מדיני -- אלא לנסות להסביר, לשכנע, להשפיע ולגבש דעת־קהל אוהדת לעניין השלום ולהביא למיפנה ביחסי הכוחות במדינה ובמדיניותה של הממשלה.

גם אם אני סבור, כי מוטב שבמשלחת הירדנית־פלשתינית במו"מ על שלום ישתתפו (בתנאים מסוימים) נציגים מוסכמים של אש"ף — אין זה אומר שעלי לפסול את מאמציו הנואשים של שמעון פרס להגיע למו"מ ולהסדר עם חוסיין ללא אש"ף. אדרבא, צריך לתמוך בו בכל הכוח — והלוואי ויצליח. העיקר שיפשיר הקפאון המדיני ויתחיל המו"מ — ואני מאמין בדינאמיקה. תמיד צריך להיאחז באפשרות הריאלית הקיימת לקדם דברים, גם אם האפשרות־הריאלית אינה כלילת השלמות. הדרך בה הולכים אנשי שמאל מסוימים, ובתוכם גם אנשי מפ"ם, הטוענים שהם מייצגים אש"ף במקום הממשלה — היא פשוט דרך מופקרת ההופכת אותם לכלי שרת בידי תכסיסני אש"ף נגד ישראל ומשרתת את האינטרסים של הימין בישראל. הנזק שהם גורמים למאבק על דעת הקהל בישראל, לשם קידום מאמצי השלום, הכרוך בוויתורים טריטוריאליים מרחיקי לכת, הוא לאין־ערוך גדול יותר מכל תועלת אפשרית שעשויה לצמוח מפגישות כאלו. איך היטיב אש"ף את דרכו מאז ועידת אלג'יר — על־אף הפגישות הלבביות עם נציגיו כבוקארסט ובבודאפשט — את זאת אנו רואים ופוגשים יום יום על שפת הים, באוטובוסים ובמסעדות.

גם אש"ף אשם

2. לאחר ששבע פרידמן הסכימה איתי, שמלחמת ששת הימים היתה מלחמת הגנה ולא מלחמת כיבוש תוקפנית, נרגעתי במקצת. לא אחדש הרבה אם אצטרף לכל אלה הטוענים, ששליטתנו הצבאית בשטחים וכמיליון וחצי ערבים בניגוד לרצונם היא צרה צרורה מכל הבחינות -- בטחונית וחברתית, פוליטית ומוסרית. מכאן שאנו חייבים לעשות את המירב עד לנקודת הסיכון של בטחון ישראל וכמלוא הרחיפות האפשרית [illegible] להגיע לשלום עם שכנינו [illegible] ולהשתחרר — בין היתר — מעול הכיבוש.

אך עם כל הידיעה המרה מה שהשלטון הצבאית בשטחים — ותהיה הכוונה [illegible] — עושה לנפשנו ולמצפוננו, הרי גם לפי של המינימליסטים ביותר בקרב [illegible] הציוני אנו נמשיך לשלוט בשטחים כל [illegible] לא יושג השלום, אלא אם יש מי שמציע לסגת מן השטחים באופן חד־צדדי ללא הסכם שלום. אם יש מי שגורס כך — שיקום ויודיע. כדי לעשות מלחמה מספיק צד אחד. כדי לעשות שלום נחוצים שני צדדים. בעובדה שטרם נפתרה הבעייה הפלשתינית ושטרם הגענו להסכמי שלום עם ירדן ועם סוריה (כן, גם עם סוריה, שמשום מה [illegible] להתעלם ממנה כבעייה מדינית) אשמות [illegible] ממשלות ישראל, אך לא רק הן ולא פחות -- ממשלות ערב ואש"ף.

מי שאין לו תנאים לשלום והמוכן להת[illegible] לתכתיבי מדינות ערב ואש"ף — [illegible] למשל — אין לו בעיות. אך מי שיש [illegible] תנאים לשלום, ויהיה היונה הציונית [illegible] ביותר, יש לו בעייה, שפתרונה אינו תלוי [illegible] כן, אלא בעיקר בצד השני. [illegible] הפארטיזנים עם אש"ף ו"התנועה" [illegible] שנות כיבוש ישראלי בשטחים [illegible] ישראל הנלחמת על קיומה ועל [illegible] כאחראית הבלעדית לסכסוך [illegible] וכמדינת כיבוש תוקפנית. זה [illegible] המפריד בין שמאל ציוני אחראי לבין שמאל מופקר, עליו דיברתי ונגדו התרעתי.

השמאל הקיצוני הפאנאטי, [illegible] התנשאות ויהירות מן המאוויים [illegible] והכמוסים ביותר של העם [illegible] והסבור שהאמת, ורק האמת וכל האמת [illegible] כולה שלו, והמוכן לשרוף [illegible] שאינו מסכים לדעתם — כמו [illegible] פרידמן, שאינה מוכנה לחיות [illegible] במפלגה אחת עם דיאקציונר [illegible] המיט אסון על תנועת הפועלים [illegible] וסייע לימין לעלות לשלטון ולהחזיק [illegible] לאורך ימים.

מקום במפ"ם

3. במאמר המדובר לא עסקתי [illegible] פעולה או באיחוד עם רץ (סוגייה [illegible] לכשעצמה) אלא כשיתוף פעולה [illegible] אם לשפוט לפי התוקף בו אני [illegible] שבע פרידמן באנטי־דמוקראטי [illegible] אפשר להתרשם ששבע פרידמן [illegible] יצאו לבודאפשט בשליחות מפ"ם [illegible] אישור בוועידת מפ"ם. מי [illegible] דמוקראטיה.

4. אני חושב ששבע פרידמן [illegible] כמוני, עם דעות ועם עבר [illegible] עוד עירוני, אין מקום במפ"ם [illegible] שהשתלטה עליה האנארכיה [illegible] הוצאתי מסקנות בעצמי [illegible] במפלגה. אך עדיין אני מחזיק [illegible] מפ"ם, ואותו אפשר ליטול [illegible] שהתרעתי על הסטיה החמורה [illegible] מפ"ם וממצעה הרעיוני והפוליטי [illegible] על פסילה אישית ועל שייכות [illegible] פשוט לא חושב במושגים כאלה [illegible] מעשה חמור, כשניסיתי פשוט [illegible] — ועל כך אני חייב לבוא על עונשי [illegible] מקווה שזה ירגיע את רוחן הנסערת של [illegible] פרידמן וחברותיה היקרות, היקרות [illegible]

חוויות מחוות טנצ'יץ

ביקור באחת החוות הקואופרטיביות מהגדולות בהונגריה ● בצד מידע של עובדות ומספרים נתבקשו המארחים לענות על שאלות מביכות ובתמורה דרשו ביקורת ורשמים

מאת יהודה ברקאי

מי שמע על טנצ'יץ? יש להניח שרבים רבים לא שמעו את השם הזה. אולם יודעי דבר מעטים אומרים, שהאיש הזה היה אחד הלוחמים הנועזים במלחמת השחרור של ההונגרים ב־1848, בימי שחרור העמים באירופה. על שמו נקראת אחת החוות הקואופרטיביות החקלאיות מהגדולות בהונגריה הממוקמת במרכז הונגריה, 200 ק"מ מעיר הבירה בודפשט.

היה לי הכבוד להיות אורח החווה הזו, כאשר משלחת בת־שני אנשים, מהחווה הנ"ל, ובראשה מנהל החווה ד"ר פלפי דז'ו, שתוארי כבוד רבים מקשטים את כרטיס הביקור שלו, ביקרו בליווי אנשי "כור סחר" במפעל המטעים שלנו, בקיבוץ דן. עם גמר ביקור העסקים נמסר הטיפול לידי. המשך הסיפור ידוע, ארוחה בחדר האוכל, מבוכה קלה של האורחים, פוילות החברים לעברם. בחלוקת המצרכים השבועית במרכול המטבח, נהמאות חיפשו באריאמון את הקופה, אך את הקופה לא מצאו. והסוף הטבעי ההזמנה לביקור. שם, השיחה קלחה, בנושא הקיבוץ. אחר כך נערך סיור קצר בחצר המשק, בשטח ניתן להם להציץ לעבר גדר המערכת ומגדל השמירה. הביקור בבתי־הילדים למעלה הרשים אותם, כמו שהפחיד אותם הביקור למנה במקלט, ברגעים אלו באה ההפתעה, כשי החבר המנהל — "אם תהיה בהונגריה תתקבל בברכה וברצון בתוכנו". הבטחנו וקיימנו.

אותות הצטיינות וגביעים

חודשים מספר אחרי ביקור המשלחת הייתי בביקור קרובים בבודפשט, ההבטחות שניתנו לי בקיבוץ, לא נשכחו, והנה במועד ובמקום שנקבע הופיע נהג ובאריכות הגיש לידי הזמנה להתלוות אליו במכונית המפוארת של מנהל החווה, והדרנו על הכבישים המובילים לחוות טנצ'יץ השוכנת מעבר לעיר סלנוק, המשמשת מוקד לצומת רכבות למסלה ההונגרית. לאחר נסיעה בת שעתיים עמדנו בשער רחב ידיים, המקושט במיטב הסמלאות והדגלים מסימולי המשטר.

מחצר — גינה מטופחת ובמרכזה פסל ענק על שדרון החווה, בכניסה לבניין המשרדים גינה, חקוק בסלע, סמל צבעוני של המדינה ההונגרית. שם מקבל אותי כמעט בקידה המהנדס הראשי ומזכיר תא המפלגה. מיד הוא מגיש את כרטיס הביקור שלו, ממנו אני מבחין — ד"ר דרשקוביץ' דנש, מהנדס ראשי ומנהל טכני וכו'...

אחרי דברי נימוסים אחרים, עברנו לשני חדרים מרווחים, שקירותיהם מכוסים תצלומי אנשים המתארים ביקורים חשובים של אנשי ההילטון וכמובן, בראש וראשונה תמונות המחאות ביקור ממלכתי של הנשיא יאנוש קדר ופמלייתו, חדר מיוחד מיועד לגביעים הרבים, בהם זכתה החווה, בתערוכות חקלאיות ותחרויות בין־לאומיות, ביניהם בלטו אותות הצטיינות למיניהם, שמנהלי החווה קיבלו בעד הישגיהם בענפי החקלאות השונים.

מפי המהנדס התבררו לי ההיקפים הגדולים, של החווה שאיננו רגילים להם בארץ. שטח החווה משתרע על 5000 הקטר, הווי אומר 50,000 דונם. גוש גדול, שמהווה מיזוג אדמות של ארבעה כפרים לשעבר, מספר הנפשות 3000. נוסף לכך נמצאים במקום 20% שכירים. מספר העוסקים בחקלאות: 800 חברים פלוס 25% שכירים. סביב כל בית של חבר מגורר הקטר אדמה לשימושו ועיבודו. התפוקה של החבר מאדמתו נמכרת במחירים ריאליים לקואופרטיב. החבר רשאי גם למכור את תוצרתו לכל דורש.

הגידולים העיקריים של החווה הם: תירס וסלק סוכר, בהשקאת עזר, באמצעות מתקני השקייה מודרניים, הנהוגים גם אצלנו.

חיטה ושעורים משתרעים על שטח של 1500 הקטר. על בסיס גידול השעורים נבנה בית־חרושת מודרני לבירה, שתוצרתו מיועדת לייצוא. לגידולי השדה מצטרף משק חי גדול ומגוון, כולל רפת של 500 ראש, גידול פרות לבשר וכולו מיועד לייצוא. גם גידול החזירים תופס מקום מכובד והפתיעו אותי ממדיו העצומים של גידול האווזים וברווזי הבר.

השוואות

את "פיקור הסיום" קיבל הבוס הגדול. לבקר ברגל בכל ענפי המשק לא ניתן, לכן התיישבנו במכונית ובשיטתיות עברנו מענף לענף. בכל מקום התקבלתי בלבביות, והתבקשתי ממארחי להביע דעה גלויה על מה שראיתי. ביקורתי היתה כנה בכל מקום. בכל ענף שהתנאים היו דומים, ערכתי השוואה לענפים מקבילים בקיבוצים. קיימים ענפים מפגרים ופרימיטיביים, אשר במצבם הסטטי תוצרתם לא תוכל להגיע לכדאיות וכל שכן לא לייצוא.

ברגע שנגענו בשאלות חברתיות ואנושיות נעשו שאלותי נועזות יותר. נגעתי בשיטת התגמולים לחברים. התשובות גלויות והחלטיות — שכר חודשי שווה לחברים ולשכירים. הנשאל לא חיכה להמשך השאלה, ונקב מיד בסכום של 400 פורינט לחודש (100 דולר) משכורת נמוכה לכל הדעות, אך מיהר להוסיף. מה שלנו היה ידוע כבר, שלחברים 1 הקטר תפוחי אדמה סביב לבית, והחלקות אלה מניבות עוד כ־100 דולר לחודש. בתנאים כאלה המשכורות לא גרועות כל כך. גם לשכירים קיימת אפשרות של הגברת ההכנסות על־ידי שעות נוספות המאופשרות להם. המארחים הכירו בכך, ששכר העבודה הוא נמוך מדי. אך לדבריהם, אין לצפות לשיפור המצב, בלי הגברת הייצוא לארצות המערב, ובגלל חוסר אמצעים של הקואופרטיב להשקעות ותמיכה מזערית של הממשלה בהשקעות. לא ניתנים סיכויים מהסכניים.

זה לא עוגה. מצטלמים ליד סמל מדינת הונגריה

זוג צעיר ונחמד

מביך היה לנגוע במצב החברתי וההודהותי של חברי הקואופרטיב, אך גם את המכשול הזה עברנו. התשובות היו דו־משמעיות, המנהלים והחברים לא דיברו בקול אחד.

אמנם כשביקרנו בענף זה או אחר היה הטון של המנהל אבהי ביותר, אך הדברים הקנויים קמעה של רכזי הענפים שיקפו את היחסים האמיתיים, וכאמור, החיטוט בשאלות השיוויון גרמו למבוכה לא קטנה בכל הדרגות. כמו שאלתי הפרובוקטיבית: מה היחסים למשל בין רועה אווזים פשוט או עובד שירותים ואיש ההנהלה? התשובה "אין מגעים ישירים, אך דע לך שבאסיפת התא המפלגתי קיימת זכות הבעה חופשית."

משאלתי הכמוסה, להפגש עם מתיישב בביתו, ולנסות ולהתחקות על אורחות חייו, למרות פקפוקי נענתה. הסיעוני לבית כפרי קטן של זוג צעיר ונחמד. התקבלנו בתמיהה, אך בלבביות כנה. הבית קטן מאוד, לא יותר מ־50 מטר מרובע, הריהוט פשוט ובסגנון מיושן, לפי טעמנו. כמה דברי חשמל רייענו את קירות החדרונים. זכות הדיבור נמסרה לבעל הבית, שהיה לפי השערתי אחד הפועלים המיומנים והנבונים. לאחר כיבוד קל התפתחה שיחה ערה על כל הבעיות הגדולות והקטנות של החווה. רציתי לדעת למשל, כיצד רוכשים בית מגורים, ובמקום תשובה קצרה, למדתי פרק על התקנות הרבות, המהוות, למעשה, את חוקת הקואופרטיב, את הזכות לבנות בית בחווה מקבל החבר לאחר שנתיים של חברות. הקואופרטיב נותן לחבר הלוואה לבניה, לתקופה של עשר שנים, בריבית שנתית של 2%. בגמר התשלומים הבית נרשם על שם החבר והוא רשאי למכור אותו לכל דיכפין, בלי כל הגבלות. הקונה יכול להיות עירוני או אחר.

עלתה גם שאלת המוטיבציה של החברים והנאמנות האידיאית לחווה ולקואופרטיב. דעתם של המנהלים היתה נחרצת, המניע העיקרי לפעילות התקינה של החווה בכלל הוא הכסף, ועוד פעם כסף. להצהרה הזו נשמעה תיכף התנגדות מצד בני־הזוג הצעיר. נכון שהכסף הוא מרכיב חשוב מאוד בהפעלה תקינה של המשק, אולם רבים הם החברים שרוצים בכנות, בהצלחתה ובשגשוגה של החווה.

ספר־אורחים

משהגיעה שעת הסיכום, הוזמנתי לאולם ההנהלה, והרמנו כוסית להצלחת החווה. הובא לפני ספר־האורחים והתבקשתי לרשום בו את חוויותי והתרשמויותי. כשפתחו לפני את דפי הביקורים, אמר הד"ר הנלהב — לפני שבוע צייר השגריר הסיני, בבודפשט, את רשמיו בסינית, ואתה תרשום את רישומיך בעברית. נעניתי ברצון וכן במקום התבקשתי לתרגם את דברי להונגרית.

כך תם הטקס. שמארחי הבינוהו בהתרגשות רבה, אבל לא לפני שמזכיר תא המפלגה הכריז, שבישיבת התא יסופר לחברים על הביקור וארועי היום. טרם שהחזירו אותי לבודפשט, לחש המנהל לנהג: "סע עם אורחנו, ותראה לו את כל הצ'רדה שבדרך..."

(מחבר הרשימה הוא חבר קיבוץ דן)

פנוי לתובלה בחלל

תעשיית השיגור הפרטית פורחת ולא רק באויר ● יצרני טילים עצמאיים בארה"ב מדביקים את פיגור השיגורים של נאס"א

מאת ג'ולי וורמן, "רויטר"

מתרבים הלוויינים המצפים לשיגורם, לתוכנות החלל האמריקנית אין די טילים, כדי להביאם למסלול מסביב לכדור־הארץ, והנה כדי לתקן מעוות זה, התחילה לפרוח תעשית שיגור פרטית שיתכן שזו שתבצע שיגורים מסחריים כבר מן ראשית השנה הקרובה.

העסק החדש של תובלה בחלל, שבמסגרתו עולה שילוח של לוויין קטן ולא יקר לא יותר מ[illegible] מיליוני דולרים, הוא לדברי מומחים, בתעשייה, צעד חשוב בלמידה כיצד לנצל את האפשרויות הטמונות בחלל לעשיית כסף.

"אנו ערים להולדת תעשיית השיגורים המסחריים", אמר הארי סטיין, מהנדס ויועץ לענייני חלל בסימפוזיון על עסקי חלל, אשר נערך לאחרונה ביוסטון, ביוזמת משרד המסחר האמריקני: "זהו ראשיתו של עידן חדש". עם חברות לשיגור טילים, הלהוטות להתחרות על עסקים, בסכום הכולל של שני מיליארדי דולרים בשנה, נמנות חברות מתחילות קטנות וחברות מטוסים ותיקות ומנוסות כמקדונל דאגלס, מארטין מאריטה וג'נראל דינאמיקס.

התחרות בינלאומית קשוחה, בשוק השיגורים הצעיר, צפויה גם מצד בריה"מ, סין וצרפת המחזרות אחרי לקוחות אמריקנים ובינלאומיים, במחירים מסובסדים מצד ממשלות.

סטיין מייחס את ההתפתחות המהירה של תעשיית שיגור אמריקנית פרטית לתיסכולם של בעלי לוויינים, שנרשמו לטיסות המעבורות של נאס"א, אשר קורקעו בעקבות אסון ההתפוצצות של צ'לנג'ר, בקייפ קנוורל לפני 18 חודשים.

בחודש אוגוסט אשתקד הודיע הנשיא רייגן, כי צרכי הצבא האמריקני ימלאו כמעט את כל המטען המסחרי של מעבורות החלל, לכשיחודשו טיסותיהן ביוני 1988. ההודעה הזאת, והעדר טיל כלשהו להשכרה על־ידי נאס"א, הותירו על־פני כדור הארץ למעלה מ־40 לוויינים שנועדו לשיגור במעבורות. אין לצפות להקלה: גם מתוכנית אריאנה־ספייס האירופית. טילי אריאנה, המתחרים הראשיים עם השיגורים המסחריים של נאס"א, מקורקעים מאז התגלתה במאי 1986 תקלה בהצתת אחד המנועים של טיל כזה.

מטען של לקוחות

"אני כיום אופטימי יותר מאי־פעם לגבי העסק הזה", אמר דייוויד חנה, מיליונר מטקסאס, העוסק בפיתוח נכסי דלא ניידי ומשמש כיו"ר של "שירותי חלל"; "אחד השווקים, שאני רואה אז מתפתח במהירות הוא זה של לוויינים קטנים .. במסלול נמוך מעל לכדור הארץ, היכולים לדבר זה עם זה".

חברת הטילים האמריקנית ממנלו־פארק, קליפורניה, מודיעה אף היא על תוכניות לשגר לפחות טיל אחד, ב־1988, אשר יישא לחלל מטען של לקוחות. שתי החברות מקוות להגדיל את מספר שיגוריהם במהירות, למן הרגע שהטילים יוכיחו עצמם כאמינים.

"באמצע שנות התשעים מקווים אנו לשגר טיל אחד לשבוע", אמר ג'ורג' קופמן, נשיא חברת "אמריקנן רוקט", המתכוונת לבצע שיגור ניסוי בחודש דצמבר השנה ושיגור למען לקוח בדצמבר 1988. "אמריקנן רוקט" מתכננת להתמחות בלוויינים זולים שנועדו להישאר במסלול סביב כדור־הארץ רק שנה או שנתיים — אמר קופמן. החברה שלו תדרוש דמי־ייסור בסך כ־8 מיליוני דולרים, 4,400 דולרים על כל ק"ג, על הכנסת מטען מסחרי של 4,000 ליטראות (1,814 ק"ג) למסלול נמוך של 217 ק"מ מעל פני כדור־הארץ. זאת לעומת 25 מיליוני דולרים שדרשה נאס"א, בטיסות מעבורות קודמות, תמורת הכנסת לוויין למקום קבע בגובה של כ־35,900 ק"מ מעל פני־הארץ. ערכו של הגובה הזה הוא שהלוויין מסתובב סביב כדור הארץ במהירות סיבובה של הארץ, ולכן איננו מאבד לעולם את הקשר עם אותן תחנות קרקע.

בינתיים כבר הוכיחו "שירותי החלל", כי חברה פרטית מסוגלת להתגבר על הדרישות הטכניות המורכבות של הכנסת מטען מסחרי למסלול על־ידי טיל בלתי־מאוייש. ב־1982 הטביעה החברה הזאת מיוסטון את חותמה על תולדות החלל האמריקניות בשגרה את הטיל שלה, קונסטוגה 1, מחוות בקר בדרום טקסאס, אשר הכניס למסלול בגובה של 307 ק"מ מטען נסיוני של 180 ק"ג מים.

לתחום השיגורים המסחריים נכנסים גם קבלני הגנה גדולים, ששיכללו דגמי טילים בשביל נאס"א.

"ג'נראל דינאמיקס" הודיעה בסלון האווירי בפאריס (5 ביוני), כי מחלקת החברה למערכות חלל תתחיל מייד בבניית 18 טילים מדגם "אטלאס־קנטאור" לשיגורי לוויינים מסחריים, שנועדו להתחיל ב־1989.

"מקדונל דאגלס" ו"ג'נראל דינאמיקס" נושאים ונותנים עם הממשלה הפדראלית על פריוואטיזציה וחידוש של ייצור טילים אחרים לשימוש חד־פעמי כגון טייטן, אטלאס ודלתא. נאס"א השתמשה בטילים הללו לשם שיגור מאות רכבי־חלל בלתי־מאויישים, כטרם ביטלה את התוכניות.

המחירים לשיגורים מסחריים, באמצעות הטילים שייבנו על־ידי שלוש החברות הנ"ל, יתחילו בקרוב ל־50 מיליוני דולרים, או כ־11 עד 13 אלף דולר על כל ק"ג, להכנסת לוויינים למסלול בגובה של 35,680 ק"מ מעל פני כדור־הארץ.

חברת "מארטין מארייטה", המתכננת לשגר בסופו של דבר לפחות 5 טילים בשנה בשביל לקוחות משלמים, מעריכה כי עסקי השיגורים המסחריים יפיקו לפחות 500 מיליוני דולרים בשנה, לרווחי החברה.

רווחות של פיחות

שוב מתקדרים שמי הכלכלה הצולעת שלנו, ודווקא בעיצומו של קיץ חם, כשבאופק מתגלגל רעמו המוכר של האיום — פיחות. הספקולנטים חוגגים, השוק השחור עושה עסקים טובים, אבל אנשי משק וכלכלה, גם בחלונות הגבוהים, מרגיעים: לא צריך עכשיו פיחות: פיחות רק יאיץ את האינפלציה; היציבות בסכנה; וכיו"ב דברי הרגעה.

אלא דא עקא, כל הדברים הללו משולים לזריית חול מול הרוח, כאשר לכל ידוע שאצלנו, אם כבר מדברים על פיחות — הוא יבוא. בעלי הער"ש בלאטה לא יינזקו. אחרים, כמוני, שחיים על משכורת ובקושי גומרים את החודש (כי בסוף הכסף יש עוד הרבה חודש...), ישלמו יותר, יקטרו ויעמדו אין־אונים מול התהליך שלאיש, כך נדמה, אין שליטה עליו.

שרגא גולדשטיין, תל־אביב

דברים על דיוקם

תרומת "על המשמר" לציון 60 שנה לייסוד הקיבוץ הארצי היתה נאה מאוד ועוררה סיפוק והנאה אצל חברי תנועה רבים. במרכזו המוסף בלט, כמובן, הראיון עם מאיר יערי, שיש בו משום חשיבות היסטורית ממדרגה ראשונה. כמה גופי הלכה, שניטשטשו אצל רבים וטובים, (כגון הבעיה מדינה־חברה; יחסו של מאיר אל מפלגות "הפועל הצעיר" ו"אחדות העבודה"; עמדת התנועה ביחס לתוכנית בילטמור וגו'), נמסרו בניסוח בהיר, מרוכז ומשכנע.

בצדק קבע המראיין את סגולתו של מאיר, שהצטיין בניסוחים מדוייקים וקפדניים שאפיינו את כתיבתו. משום כך יורשה לי — כדי להגן על כבודו של מאיר — לשטוח בפניכם את בקשתי לתקן את השגיאות שנפלו במסירת הדברים.

— בעמ' 22, טור א', שורה 19־18 מלמטה, צ"ל "ניכט בעערשען אונד ניכט בעערשט ווערדאן" (הדברים נאמרו בגרמנית ולא ביידיש). באותו עמוד, שורה 4 מלמטה, צ"ל 1917, בשנה שברוכוב (בלי "ך" אחרי ה"ב") נפטר ורק בה לכל המאוחר יכול היה "לעבור מיפנה".

— באותו עמוד, טור ד', ש. 8 ו־16 צ"ל ד"ר סטרנר — פ"ש' מיותרת. ספר על ד"ר צבי הנריק סטרנר, בשם "הדוד האהוב", הופיע ב־1933 ובו מכתב של מאיר יערי אל הוועד הציבורי להוצאת הספר. בעמ' 23, טור ג' ש. 3 צ"ל: פון־כילוף. בעמ' 51, טור א', ש. 19־18 צ"ל: "אונ גאט ואל זיי שטראפן". באותו עמוד, טור ב', ש. 36 מלמטה צ"ל: אביטוריינטים.

יעקב הורביץ, עין החורש

תשדיר מקומם

הטלוויזיה משפיעה עלינו תשדירי שירות לעייפה, חלקם משעשעים, חלקם מרגיזים וחלקם סתם מעוררי פיהוק. אולם לעתים קורה ששיבוץ התשדיר בלוח המשדרים, בעיקר אחרי החדשות, מצביע על חוסר טעם או, לפחות, על חוסר תשומת לב.

כך קרה השבוע, כאשר מיד לאחר הידיעה המעציבה על מותו של שוער מכבי חיפה, בתאונה מחרידה בכינרת — שובץ התשדיר העליז לעידוד הנופש באגם, עם הפזמון "נופש בכינרת, כל גל נושא מזכרת". ממש מקומם, גם את מי שאינו מצוי בעולם הכדורגל.

דליה כהן, רמת־גן

מנוחת השכנים

מאז תשדיר האשכוליות המפורסם נוכחנו לדעת מה כוחו של המסך הקטן בהעברת מסר לציבור. אין ספק, הטלוויזיה עושה לנו משהו. אני מודה שלמרות שאינני מתלהב מהפרסומות הרבות, המכונות אצלנו משום־מה "תשדירי שירות", אני מושפע מהמסר המשודר אלי. ישר לכורסא, ורץ למטבח לבדוק אם הברז לא נוטף כי "חבל על כל טיפה".

לדעתי, במיוחד בקיץ, כשכל החלונות פתוחים, רצוי היה שהטלוויזיה תעשה משהו גם לטובת מי שהשקט יקר להם, בעיקר כשחוזרים הביתה מהעבודה — ותשדר איזה תשדיר קטן, שיעודד את הציבור להנמיך את קול המקלט/טלוויזיה, ושאר כלים אלקטרוניים מרעישים, למען מנוחת השכנים.

בועז חרמון, גבעתיים

שווה סימפוזיון

הוויכוח בתוך מפ"ם בקשר לנסיעת אנשי מפ"ם לפגישה עם אנשי אש"ף ברומניה לא יסתיים מעל דפי "על המשמר", אם בכלל.

למען הסדר הטוב, אולי אפשר לארגן במפ"ם סימפוזיון בנושא "מפגש עם אנשי אש"ף — כן או לא"? הנושא בהחלט שווה דיון רציני.

דורון ספקטור, מרחביה

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים חפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.

המערכת

רוח מדברית | **מאת שלי יחימוביץ'**

... ובסוף הם מינו ועדה

אווירת התרגשות קלה ליוותה את הכינוס הראשון של מועצת השרים לענייני הנגב, שהתקיים באוניברסיטת בן־גוריון. היו שם השרים שרון, יעקובי והורביץ (פרס היה בנזבה), חברי־הכנסת ז'אק אמיר, ראשי מועצות ועיריות בנגב, מנהלי מפעלים גדולי ועוד ועוד.

אחר־כך הם דיברו. דיברו הרבה. יעקובי שוב הציע תוכניות רחבות יריעה. שרון אמר שהנגב עייף מתוכניות אב ועם, וצריך ללכת על דונם פה ודונם שם. שרון גם חזר בתשובה והצהיר קבל עם, שהוא נותן עדיפות ברורה לנגב על יו"ש.

מה שנאמר בכינוס הזה נאמר מאות פעמים קודם. ומי שכבר ראה את ברק הפיתוח והמדע בעיניהם אוהבות־הנגב של השרים, יחוש שיממון עז כשיראה שוב את הברק המבטיח הזה. בסוף היום הם קיבלו החלטות פה אחד. הם החליטו להמליץ על מטה פעולה לממשלה, לסוכנות ולנציגי הנגב, והחליטו להקים ועדת היגוי ומעקב.

בישיבה הראשונה של הוועדות הנבחרות תיפול שם, לבטח, החלטה הרת גורל. להקים ועדה.

קשר השתיקה

„קרוב לארבעה חודשים הסתירו מעיני המשטרה מידע חשוב־ביותר, ובכך סיכנו את החקירה, וייתכן אף שהצליחו להכשילה לחלוטין". את הדברים הללו אמר שופט בית־משפט השלום יצחק זלמנן — לא על עבריינים מועדים, אלא על מחנכת כיתה ועובדת סוציאלית בבית־הספר לחינוך מיוחד בעיירה נתיבות.

במשך ארבעה חודשים הגיעה אל המחנכת ואל העובדת הסוציאלית של בית הספר נערה בת 16, מיואשת ועל סף שבירה, וסיפרה כי אחיה בן העשרים וחמש נוהג לאנוס אותה בבית ההורים בנתיבות. האח, סיפרה, גם היכה אותה כדי שלא תגלה לאיש את מה שאירע. המחנכת והעובדת הסוציאלית העדיפו לא להעביר את המידע למשטרה.

לשופט זלצמן, יש דעה נחרצת באשר למניעי הסתרת האירוע. „אני נחרד מעצם המחשבה עד לאן מסוגלים אנשים אלה להגיע כדי לחפות על מעשים נוראים. רק כדי ששם המוסד בו הם פועלים לא ייפגע.. חובתם של אנשים אלה היתה להודיע מייד למשטרה, כדי שתבדוק ותחקור בעניין, ולא להסתיר. הדבר עד כדי כך חמור בעיני, שאני מורה בזאת למזכירות בית־המשפט להעביר עותק מצולם של החלטה זו לידיעת שר החינוך, שר העבודה והרווחה, ושר המשטרה".

אם זו הנורמה בבתי־הספר בנתיבות, מי יודע כמה סיפורים אפלים נוספים מוסתרים שם, בקשר של שתיקה.

קרובים יקרים

בייגה שוחט. רמז של מאה אלף דולר

אברהם (בייגה) שוחט, ראש מועצת ערד, מזוהה עם עירו כמו שטדי קולק מזוהה עם ירושלים. הזהות הזו הולכת עם הורדות עמוקה עם העיר. בייגה הוא העיר.

באחרונה הוכיחו את עצמם קשרי המשפחה של בייגה ורעייתו תמר (בתו של לוי אשכול המנוח) כיעילים ומועילים לעיר. הזוג גרדה ובנט ברמן מארה"ב, קרובי משפחה של תמר, הגיעו לביקור אצל משפחת שוחט. ביקור דומה לפני כמה שנים כבר נשא פירות. בנט ברמן ראה שבערד אין בריכת־שחייה, ריחם על הילדים הניצלים בחום ותרם מאה אלף דולר לבניית בריכה.

בביקור האחרון הוא ביקש לראות את הבריכה שלו, ושבע נחת. אחר־כך לקח אותו בייגה לסיור בעיר, וסיפר לו על התוכנית להקים מוזיאון רב־תכליתי.

הבעיה, אמר בייגה כבדרך אגב, שאין מספיק כסף לבניית המוזיאון. בנט ברמן הבין את הרמז, ורשם במקום המחאה של מאה אלף דולר.

אלימות במפד"ל

משטרת דימונה פתחה בחקירה נגד יו"ר המועצה הדתית בירוחם ומזכיר סניף מפד"ל בעיירה, משה פרץ. פרץ חשוד בתקיפת חבר הסניף משה בן דוד. בסניף המפד"ל בדימונה לא משעמם אף פעם. מלחמות פנימיות, אלימות מילולית. הפעם החליטו להתקדם שלב נוסף, לאלימות פיסית.

ביום ראשון לפני שבוע הגיע לביקור בסניף איש הנכסים של המפד"ל, שבדק את המצב הפיסי של מבנה סניף. בתום הביקור הודיע פרץ לחברי הסניף, כי החליט לא להשלים את שיפוץ המבנה. ההכרזה גררה ויכוח קולני בין צעירי הסניף לבין פרץ.

„פרץ", מסביר בן דוד, „אמר לנו שהוא בעל־הבית והוא יעשה מה שמתחשק לו. אמרתי לו שהוא טועה, ושטובת הסניף לא מעניינת אותו. כשהוא ירד להשמצות אוויליות אמרתי לו שהוא יושב בכיסא עשרים שנה ומקבל משכורת חינם. ואז הוא תקף אותי והכניס לי אגרופים בפנים ובלסת. חברי הסניף משכו אותו ממני".

אחר־כך, אומר בן דוד, ניסו חברי הסניף להניאו מהגשת תלונה, אולם הוא סירב להיכנע ללחץ. גם במשטרת ירוחם ניסו לשכנע אותו לבטל את תלונתו, משום ש„מדובר באיש ציבור".

פרץ: „בן דוד כינה אותי בכינויי גנאי. הוא אמר שאני גנב במשך עשרים שנה וזה הרגיז אותי. לכן דחפתי אותו, ולא תקפתי אותו. הגשתי במשטרה תלונה נגדו על העלבת עובד ציבור".

סגר את החמוצים

ראש המועצה המקומית אופקים, יחיאל בנטוב, הוציא צו סגירה מינהלי נגד מפעל „תעשיות מזון לשימורי חמוצים". צו הסגירה הוא בעל תוקף מיידי, והוא הוצא לאחר שהתברר כי המפעל פועל ללא רשיון משרד הבריאות.

פקחי המועצה גילו גם כי בעלי המפעל לא טרחו להתחבר לרשת הביוב, ומי השופכים של המפעל זרמו על פני השטח. אזור המפעל הפך איפוא למוקד ליתושים. המפעל, מסר ראש המועצה, יישאר סגור עד שישיגו בעליו רשיון ממשרד הבריאות ויתחברו לרשת הביוב העירונית.

משק הדלק

התנגדות מקיר לקיר לרפורמה של שחל

ב־1 ביולי אמור היה להתחיל השלב הראשון של הרפורמה במשק הדלק. שר האנרגיה והתשתית משה שחל הודיע כזכור, כי הפעלתה תחל בראשית אוגוסט. אולם החלטת ועדת הכלכלה בראשות חה"כ אליהו שפייזר, שדחתה את הרפורמה, שמה עליה סימן שאלה. השר אומנם חוזר ומכריז כי החוק בידו, וכי אין לו צורך בחותמות נוספות. אולם נראה שטרם נאמרה המלה האחרונה בעניין הרפורמה. מצד אחד עומד שר האנרגיה וכנגדו חזית המורכבת מוועדת הכלכלה וחברות הדלק, גם מינהל הדלק, הכפוף למשרד האנרגיה, מתנגד לרפורמה.

כמה נתוני יסוד:

ישראל רוכשת כ־50 מיליון חביות דלק גולמי (7 מיליון טונות) בשנה. הנפט נרכש על־ידי שלוש חברות הדלק, פז, דלק וסונול, תוך פיקוח וייעוץ של מינהל הדלק.

מקורות הרכישה: חוזים ארוכי־טווח עם מצרים — 40 אחוז, מקסיקו — 25 אחוז, הים הצפוני (נורווגיה) — 10 אחוזים. סה"כ 75 אחוז. 25 האחוז הנותרים של הנפט הגולמי נרכשים בשוק החופשי („ספוט").

ההוצאות בגין רכישות דלק הסתכמו בשנת 1986 ב־1.1 מיליארד דולר שהתחלקו כדלקמן:

	מיליון דולר
רכישת דלק גולמי	750
זיקוק	80
חלוקה, שיווק, כולל אחסנה, עמלות, מסים	170
מימון מלאי	80

הממשלה קשורה בהסכמים רבים מאד (יותר מדי הסכמים, לדברי שחל) עם כל החברות הפועלות במשק הדלק. החברות פועלות בהסדר כובל מאושר והן מחלקות ביניהן את היבוא של הנפט הגולמי לפי המיכסות הבאות: 45 אחוז — חב' פז, 30 אחוז — חב' דלק ו־25 אחוז — סונול, וזאת מכוח צו שהוציא בסוף דצמבר 1963 ד"ר צבי רינשטיין, מי שהיה אז המפקח על מטבע חוץ והממונה על משק הדלק במשרד האוצר. (משרד האנרגיה והתשתית הוקם בחודש יוני 1977 בממשלת בגין הראשונה).

במטרה ליצור התחרות בין שלוש חברות הדלק הוציא שמעון גלבוע, ראש מינהל הדלק, בסוף דצמבר 81, צו שביטל את החלוקה הקשוחה לגבי הצרכנים, למעט השיווק לארבעה הצרכנים הגדולים בארץ — חברת החשמל, משרד הביטחון, תעשיית המלט והתעשייה הפטרוכימית — התופסים כ־50 אחוז מהצריכה השוטפת. השר שחל מרגיש, כי החלוקה ה„קשוחה" בין החברות נמשכת. במכתב ששיגר ב־1 במאי 1987 לעו"ד ד"ר מישאל חשין מירושלים, המשמש כיועץ המשפטי של חברות הדלק, קבע שחל כי „חברות הדלק מקיימות תיאומים במכירה ללקוחות. הגבייה מלקוחות נעשית בתורנות על־ידי אחת מהחברות עבור שלושתן". לדעת שחל, „ספק רב אם תיאומי המכירות בין חברות הדלק עולים בקנה אחד עם הדין".

החברות יקבעו את המחיר

לדעתו, התנאים לביצוע רפורמה מקיפה בשוק הדלק, שמטרתה הוזלת מחירי הדלק לצרכנים, הם ביטול השותפות בין החברות. ההתחרות ביניהן תביא לשיפור השרות לצרכנים ויעדה הסופי של הרפורמה הוא שוק פתוח להיצע וביקוש, שיצור מערכת מחירים שונה.

שחל החליט לבצע את הרפורמה בשלב ראשון, האמור להתחיל בקרוב מאד, תהיה אפשרות לכל חברה לייבא 25 אחוז מהכמות שהוקצבה לה במערכת הקיימת, מכל מקום שממנו תרצה לייבא. החברה תוכל לייבא נפט גולמי או תזקיקים. לשלוש „ההיסטוריות", פז, דלק, וסונול, תצטרף גם חב' בתי הזיקוק (בז"ן). לה שני מיתקני זיקוק במפרץ חיפה ואשדוד וגם היא תוכל לייבא דלק, כדי להגביר את המתח וההתחרות בין החברות. יוכלו חברת החשמל, משרד הביטחון, התעשייה הפטרוכימית ותעשיית המלט לייבא תזקיקים לצרכיהם מכל מקור שהוא. אם הניסיון הזה יצליח, יהיו גם שני הקואופרטיבים הגדולים לתחבורה, „אגד" ו„דן", רשאים לייבא לעצמם את הדלק.

החל מיום הפעלת הרפורמה יבוטל הסכם מבנה המחירים הקודם. החברות ישלמו לבז"ן עבור הזיקוק, וכן עבור הוצאות מיוחדות של התזקיקים השונים. כל העלויות משער בז"ן ועד למתקני האחסון ומסופי החלוקה של הדלק לצרכנים יהיו על חשבון החברות. החברות יקבעו את המחיר לצרכן.

רק בעת השלב הראשון, שמועדו טרם הוגדר, יקבע מינהל הדלק מחיר אחיד לצרכנים, וכאשר המערכת החדשה תעבור את ההתאמה יהיו החברות חופשיות לקבוע מחיר שייראה להן.

כיום הפעלת הרפורמה יבוצע חישוב המלאי, שיכלול את הובלתו, פריקה, הזרמה ועלויות המימון, ומכאן ואילך המלאי יהיה באחריות המחזיקים בו ואלה יעשו את התחשיבים המתאימים.

משרד האנרגיה דבק במדיניות השוואת מחירי תזקיקי הנפט למחירי אירופה ולרצונו לשנות מחירים בהתאם לשינויים באירופה.

כל צרכן יוכל לייבא

כנגד הרפורמה קמה כאמור חזית של התנגדות, שאחד הפעילים בה הוא שמעון גלבוע, ראש מינהל הדלק. בדיון פנימי במשרד האנרגיה שדן ברפורמה אמר גלבוע, כי לדעתו ולאור בסיס נסיונו, יש לאסור התחרות ברכישת הנפט. אפשר לקבוע חלוקה גאוגרפית בין החברות. כדי למנוע מצב בו כמה גורמים ישראליים ינהלו מו"מ בו־זמנית עם אותו ספק, דבר שללא ספק יגדיל את עלויות הנפט הגולמי וייקר את המרכיב העיקרי שבמערכת. כאשר כל הפועלים בתחום זה מתואמים ע"י הממשלה, יש לראות בכך יתרון ולא חיסרון, סבור גלבוע. גם התוצאות מדברות בעד עצמן — מעבר לשער בז"ן הכל פתוח כיום לתחרות, וקיימת התחרות חריפה בין החברות ובתחנות הדלק. כל קביעה אחרת כוונתו להצעת הרפורמה של השר שחל — תגרום נזקים כט"ח במיליוני דולרים. גם בדיקת יעילות שנעשתה במתכונת דרישות האוצר ובוצעה על־ידי אהרן פוגל, הממונה על התקציבים, הוכיחה כי הדלק לצרכנים ללא מסים זול יותר מאשר באירופה.

לגבי ריבוי חברות ומנגנונים, קובע גלבוע כי לא גורמי המשק אחראים לכך — אחריות זו, לדבריו, יש להטיל על גורמי הממשלה, שהקימו חברות מיותרות במשק האנרגיה, עם ובלי פיקוח ממשלתי.

אשר ליבוא דלק, אין מדברים בינתיים על ליברליזציה. גם כיום מייבאות חברות נפט ובז"ן נפט גולמי ואם זה כדאי, הם מייבאים גם תזקיקים. היבוא ע"י שלוש החברות מסתכם בכ־7 מיליון טונות. בז"ן מייבאת מיליון טונות.

לדעת גלבוע, רפורמה מושלמת פירושה היתר יבוא חופשי לכל סוחר, מכל מקור ומכל סוג שהוא. כלומר הסרת כל פיקוח מכל התהליכים, החל במקורות היבוא ועד לשיווקם לצרכן, וכן הסרת הפיקוח כולו מהמחיר לצרכן. כל צרכן, גדול כקטן, רשאי לרכוש את מוצריו בכל מקום, בכל כמות ומחיר, ולייבאם וגם לייצאם. הגבלה ופיקוח אינם רפורמה. לא חלקית וכמובן לא מלאה, אומר גלבוע.

צרכנים גדולים, שמסיבות מובנות יחליטו לשנות כיוון כל אימת שירצו, בגלל חישובי כדאיות (מוצדקים כשלעצמם מבחינתם), יגרמו יצירת מחסורים ועודפים רציניים ואי־איזון בסל הייצור והצריכה.

גלבוע מציין, שכיום הרכישה משותפת והראיה כוללת. רכישה מרוכזת של נפט גולמי, בחוזים ובספוט, מאפשרת ניצול יתרון לגודל. לדעתו, אם תתבצע הרפורמה במלואה, לא תהיה פתיחה של מקורות אספקה חוזיים נוספים, כיוון שאיש לא ירצה בעתיד לרכוש נפט גולמי חוזי נוסף ממרחקים — ואילו המקורות הקרובים (פרט למצרים) הם לוב, איראן, סעודיה, עיראק וכיו"ב.

הוא מזכיר, כי הנפט החוזי ממצרים יקר ב־2 דולרים לחבית לעומת מחירי הספוט. יבוא נפט ממקסיקו בכלל איננו אטרקטיבי: הספוט הוא האטרקטיבי, ואותו תייבא בעתיד רק בז"ן — משום שכמונופול יהיה ביכולתם להכתיב תנאים, מה שאינם יכולים לעשות כיום, כשיש פיקוח.

גלבוע סבור, כי יווצר אבסורד, שאינו קיים — כיום המדינה, שמעולם לא קנתה ולא מכרה ולו גם ליטר אחד, תצטרך לרכוש דלק. מי במדינה יעשה זאת, אם יפגעו בחברות הדלק? מדוע לדבר על פתיחת השוק במצב כזה, הוא שואל" מי בממשלה יהיה בנוי לרכוש דלק, לשלם עבורו, לנהל ולמכור אותו, ולעשות זאת טוב יותר מאשר חברת פז כיום (שגם היא ממשלתית). לשם מה דרוש כל זה?

פגיעה ביתרון לגודל ובצרכן הקטן

הוא משוכנע, כי רפורמה מלאה מחייבת קיום קרן השוואה, שגם היא כיום במסגרת תקציב המדינה. אומנם ללא שליטה דומיננטית של האוצר, דבר שיקרה בוודאות, אם וכאשר תמומש הרפורמה הלכה למעשה, כאשר השוק יהיה פתוח לכל מאן דבעי.

גלבוע הביע דעתו נגד החזקת מלאים אסטרטגיים ע"י המדינה. לטענתו, פירוש הדבר בזבוז משאבים משווע, שיחייב הקמת גופים הרוכשים ומוכרים יום יום תזקיקים לחברות המשווקות, וכן התחשבנות עם גורם נוסף בכל הנוגע למט"ח, ביטוח, התאדות, בעלות, איכות וכיו"ב.

התנגדות חריפה במיוחד להצעת הרפורמה באה מוועדת הכלכלה של הכנסת, שהטילה ספק אם מהלכיה של רפורמה כזאת אכן יביאו להתייעלות במשק הדלק, שמחזור הכ[illegible] שלו ב־1986 הגיע ליותר ממיליארד ו[illegible]

חברי הוועדה הביעו תמיהה על הו[illegible] האנרגיה שהונחו לפניהם, לפיו רווחי [illegible] חברות הדלק היו מופרזים. „מדוע, [illegible] חברי הוועדה. „לא דאג שר האנרגיה [illegible] לפקח על הרווחים ולהקטינם?" [illegible] „פז" הינה חברה ממשלתית; שתי חב[illegible] האחרות, דלק וסונול, הן חברות ציבורי[illegible] אם כן מנע מהשר פיקוח יעיל עליהן? [illegible]

ועדת הכלכלה בספק אם משרד האנרגי[illegible] לבצע רפורמה רצינית. כן סבורה הו[illegible] שהצעת המשרד לאפשר ללקוחות [illegible] לייבא דלק לעצמם תפגע ביתרון ל[illegible] הקיים כיום, ותעלה את מחירי הדלק [illegible] להוזילם.

לוועדה ברור, כי מהלך זה, יחד עם [illegible] בתי הזיקוק לתחום השיווק, עלול[illegible] את חברות הדלק עם הצרכנים ה[illegible] לגרום לירידה דראסטית ברווחיות [illegible] לצמצום מספר החברות והגדלת הר[illegible] במשק. יתרה מכך, הצרכן הקטן עשו[illegible] עצמו נפגע.

יבוא תזקיקים — הצעה מתה

הוועדה לא שוכנעה כי יבוא תז[illegible] למעט מזוט ודלק במסגרת התחרות [illegible] האחוז, יהיה בכלל אפשרי או כדא[illegible] שהוא בבחינת הצעה מתה, שאין [illegible] למימושה, בגלל מגבלות תובלה וכו'.

הוועדה מביעה תמיהה, על כי [illegible] המוצעת לא נכלל ביטול קרן ההשוו[illegible] זו, שכלל אינה נזכרת בתקציב המדינ[illegible] אחוז ניכר מהמחיר לצרכן, ונוצ[illegible] התאמות מחירים שוטפת אין לה כל [illegible]

התחרות בלתי הוגנת

חברות הנפט מתנגדות לרפורמה [illegible] לוי, מנכ"ל „פז", אומר דברים ברור[illegible] מרגיש כי כעיקרון, שלוש החברות [illegible] הרפורמה ומסכימות עם מטרות[illegible] שהוגדרו על־ידי משרד האנרגיה — [illegible] משק הנפט, צמצום מעורבות הממ[illegible] והרחבת התחרותיות בין מרכיבי המער[illegible] משק זה. „המחלוקת היא לגבי כמה [illegible] המוצעים על־ידי משרד האנרגיה. [illegible] לא רק שיחטיאו את מטרות הרפורמה [illegible] אף יחריפו את נקודות התורפה של [illegible] הנפט. ובמיוחד בכל הקשור בבז"ן".

הוא מרגיש, כי בז"ן היא קבלן הזיקו[illegible] של משק האנרגיה. ועל כן יש [illegible] כמונופול. קיום מונופול זה [illegible] נוקבת מוערות שונות שבדוקו [illegible] הדלק. גם שר האנרגיה לא חשף [illegible] הזיקוק ואף הגדירו כמערכת [illegible] „הוא לב הבעיה ואותו בראש [illegible] לחשוף כדי שיתייעל". „לצערנו [illegible] „ההצעה המועלית ברפורמה [illegible] הזיקוק, לא רק שלא תחום [illegible] הזיקוק, אלא אף תחזק את מעמדו [illegible]

לוי מציין עוד, כי שלוש החברות [illegible] לשנות את שיטת התחשבנות [illegible] הדלק לבין חברות הנפט [illegible] התהליכים. חברות הנפט [illegible] בהסכמה וברצון, אף כי [illegible] ששינוי זה ייתקל בהתנגדות [illegible] התחנות והסוכנים. לדבריו, [illegible] קביעת מחיר־גג למוצרים [illegible] חידוש. לדעתו, יש להמשיך [illegible] גולמי בחוזים הקבועים עם מקסי[illegible] ונורווגיה ובזיקוקו בישראל, [illegible] לבטל את הפיקוח על רכישות [illegible] המזדמן („ספוט"). המהות [illegible] הרכישות כיום, ולאפשר לחברות [illegible] כמויות אלה באופן עצמאי. [illegible] או מוצרים מוגמרים. כן יש [illegible] הזיקוק לרכוש נפט גולמי [illegible] אותו בארץ ולמוכרו [illegible] הגדולים, או אפילו לחברות הנפט.

עם זאת מציין לוי, כי הצעה [illegible] מעוררת מספר בעיות, [illegible] האפשרות לבית הזיקוק, [illegible] מונופול, גם להתחרות עם חברות [illegible] המקומי. זה יעמיד את החברות [illegible] בלתי הוגנת, שתאפשר לבית הזיקוק [illegible] כחברת נפט נוספת, אך בעלת [illegible] בניגוד לשלוש החברות, [illegible] מוצרי נפט לכל הצרכנים [illegible] הזיקוק לנצל את עמדת [illegible] ורק ללקוחות גדולים, [illegible] שיווק. כתוצאה מכך [illegible] שעד כה פיזור את הוצאות [illegible] כלל הצרכנים. הגדולים [illegible] להעמיסם על הצרכנים [illegible] בלבד. ובאורח טבעי [illegible] את מחיר המוצרים [illegible] ליצור מצב שקבלן [illegible] קריין בית הזיקוק [illegible] חברות הנפט — על [illegible]

למרות ההתנגדויות [illegible] לפי שעה עמדה [illegible] על תאריך היעד, [illegible] מאד ונראה כיצד יפול דבר.

העורך הכלכלי: צבי טימור

השכר בסקטור העסקי גבוה בשליש לעומת המגזר הציבורי

האם שביתת 450 אלף עובדי השירות הציבורי נגרמה מכך ששר האוצר נסים ניזון ע"י מנגנון האוצר בנתונים לא־מציאותיים — שאלה זו מטרידה רבים. ששמעו את הנתונים מפי השר יום לפני פרסום הודעת הלמ"ס על השכר.

השכר הכולל ברבע הראשון של 1987 הוא קצת פחות מאשר ב־1984, אמר נסים לעורכים הכלכליים, והביא נתונים המעידים כי ההפרש הוא פחות מאחוז אחד.

על־פי נתוני הלשכה, השכר הכולל בכלל המשק הגיע בשנת 1984 ל־122.9 נקודות (100=1978). ברבע הראשון של 1987 היה השכר 119.6, כלומר, השכר הכולל היה נמוך ב־2.7 אחוזים מאשר בשנת 1984. ההפרש בין הלמ"ס לבין נתוני השכר הוא 2 אחוזים.

השכר ברבעון הראשון 1987

	משרות שכיר (אלפי עובדים)	שכר ממוצע (ש"ח)
חקלאות, ייעור ודיג	45	784
תעשייה	319	1,429
חשמל ומים	12	2,697
בנייה	54	1,112
מסחר ושירותי אירוח	152	1,109
תחבורה ותקשורת	69	1,759
שירותים פיננסיים	141	1,347
שירותים אישיים	45	864
סקטור עסקי	837	1,317
סקטור ציבורי	433	986
סך־הכל	1,270	1,204

אולם השכר הכולל בכלל המשק אינו מעניינו של השר, במיוחד כאשר על סדר היום חידוש ההסכם בסקטור הציבורי. שר האוצר טען בתשובה לשאלתי, כי הפער בין הסקטור העסקי לבין הסקטור הציבורי הוא רק כ־8 אחוזים, וכי הפער הזה נשמר מאז 1984. מהודעת הלמ"ס ניתן ללמוד, כי השכר הממוצע למשרת שכיר הגיע בינואר־מארס 1987 ל־1,204 ש"ח. באותה תקופה היה השכר הממוצע בשירות הציבורי 986 ש"ח בלבד. כלומר, השכר הממוצע בכלל המשק היה גבוה ב־22 אחוז מאשר השכר בשירות הציבורי. אולם יש לזכור, כי השכר בכלל המשק כולל בתוכו גם את השכר הירוד בשירות הציבורי. לכן יש להשוות את השכר בשירות הציבורי, על 433 אלף עובדיו, עם 837 אלף העובדים בסקטור העסקי. על־פי נתוני הלשכה, השכר המשוקלל של 837 אלף עובדים, ללא השירות הציבורי הגיע ברבעון הראשון של 1987 ל־1,317 ש"ח לעומת 986 ש"ח של הסקטור הציבורי — פער של 34 אחוז.

ניתן לעשות השוואה רלוואנטית נוספת, והיא השוואה בין הסקטור הציבורי לעובדי התעשייה. השוואה זו נכונה יותר, כי היא מנטרלת שכר גבוה במיוחד, של ענף החשמל והמים, ושכר נמוך במיוחד, בחקלאות, יעור ובשרותים האישיים. השכר הממוצע בתעשייה הגיע ברבעון ראשון של 1987 ל־1,429 ש"ח והיה גבוה ב־45 אחוזים לעומת השכר בשירותים הציבוריים.

השוואה אפשרית אחרת היא עם הסקטור הפיננסי, הכולל בעיקר פקידים. בענף זה הגיע השכר ל־1,347 ש"ח והיה גבוה ב־37 אחוז מהשכר בסקטור הציבורי. כן אין השר צודק בטענתו כי ההפרשיות הזאת היתה קיימת כל הזמן — ב־1981 היה הפער בין הסקטור הציבורי לבין התעשייה 4.7 אחוזים ועד 1984 גדל הפער ל־9 אחוזים. ב־1986 התרחב הפער ל־20.6 אחוז וב־1987 לפער חסר תקדים, כאמור לעיל.

אי־אפשר יהיה להשאיר את עובדי הסקטור הציבורי, פקידים, מורים עיתונאים, אנשי תעופה וכו', בשכר מצחיק של 986 ש"ח בממוצע. על השכר בסקטור הציבורי להיות תואם את השכר ביתר מגזרי המשק, ולכן היה צריך להגיע כיום ל־1,320 ש"ח. לפיכך, התעקשותו של שר האוצר מתבססת על נתונים לא בדוקים ולא מקובלים. אין ללמ"ס נתונים נפרדים לעובדי מדינה בלבד. אולם נתוני השכר של שר האוצר מבוססים על חודש מקרי, אוגוסט 1986, כבסיס להשוואה אסור לבחור חודש מקרי. שר האוצר טען, כי בהשוואה לאוגוסט 1986 עלה השכר של עובדי המדינה ב־34 אחוז. המדד עלה בתקופה זו ב־20.5 אחוז; כלומר, נשארה תוספת ריאלית של 11.2 אחוז. ללא אחיות ומשטרה, שקיבלו תוספות ספציפיות, נשארה תוספת של 5.8 אחוזים בלבד, שנועדה לפצות בגין שחיקה הרבה יותר עמוקה של השנה הקודמת. מכאן, שמכל הלוח של נסים נשארו 1.8 אחוזים לזחילת שכר ועוד 4 אחוזים להעלאות דרגה, ויתר תוספות השכר במסגרת ההסכם הארצי. זה, לאחר שחיקה של כ־30 אחוז בשנים 1985 ו־1986.

נסים הפגין בפגישה צלילות דעת וגם אומץ־לב פוליטי בקשר ל„לביא". אולם בקשר לשכר הוא התבסס על נתונים לא בדוקים והסתבך בהשוואות לא רלוואנטיות. אם הוא עשה זאת לצורך המיקוח בלבד, ניתן אולי למצוא הסברים לדבריו. אולם אם הוא משוכנע בנתוניו, הוא עשוי לגרום נזק קשה למשק הציבורי ולהעלות את יחסי העבודה על פסי מלחמה.

צבי טימור

גלגלי הבורסה

נמשכים הביקושים לאג"ח ולהסדר

מגמות הירידה שהסתמנו בבוקר במשתנים, התחלפו במגמת עלייה במסחר הרגיל. בתום המסחר אתה"צ 128 עלו, לעומת 98 שירדו ו־146 שנשארו בלי שינוי. הביקוש למניות ההסדר עלה ל־8 מיליוני ש"ח. ההיצע בהן היה כמעט אפסי. כל שעריהן עלו. בשוק אג"ח עלו הצמודות למדד ב־0.11% בממוצע וערך השוק של הצמודות למט"ח עלה ב־0.39%.

בקרנות הנאמנות, בעיקר ב„סולידיות" השקיע אתמול הציבור 5 מיליוני ש"ח.

בתחימות־יתר מרשימות נסתיימו הנפקות שתי הסדרות הנוספות של איגרות החוב, שבנק ישראל הציע אתמול לציבור. בערך נקוב כולל של 40 מיליון ש"ח. הזמנות הציבור הסתכמו ב־114 מיליון ש"ח, מזה 50 מיליון ש"ח מסוג „גליל" ו־64 מיליון ש"ח מסוג „שגיא". תחימות היתר איפשרו לבנק ישראל למכור את אג"ח בשני אחוזים מעל למחירי המינימום.

סל המטבעות עלה אתמול ב־0.31% ל־1.8744 ש"ח. ושער הדולר היציג עלה ב־0.38% ל־1.8113 ש"ח. דולר נוסעים — 1.9044 ש"ח. הדולר השחור נסחר אתמול בטווח בין 1.60 ל־1.68 ש"ח. בעולם עלה הדולר ביחס לכל המטבעות העיקריים. הדולר האוסטרלי עלה מ־70.75 ל־71.25 סנטים, לאחר נצחון מפלגת הלייבור האוסטרלית, בפעם השלישית ברציפות.

במסחר בשערים משתנים לפני הצהריים עלו 2 שערים, 3 נשארו בלי שינויים ו־20 ירדו. העלייה הגדולה ביותר — כ־1% היתה בים המלח. הירידה הגדולה ביותר — 2% — נרשמה באלרון ע"ש. המחזור הגדול ביותר — כ־405 אלף ש"ח — היה בטבע. המחזור במשתנים הסתכם ב־2.8 מיליון ש"ח, ב־251 עסקות.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר עלו אוה"ה בחצי אחוז והספנות 05 ב־0.1%. לעומתן ירדו הספנות 01 ב־0.9% וכללי מ"ר 1 באחוז אחד.

במניות ההסדר נעו עליות השערים, שנעו בין 0.3% (כלל ודיסקונט ב') ל־2.7% (מימון סחר 5). לעומתן לא נרשמה אף לא ירידת שער אחת. עקב עליות שעריהן חלה ירידה נוספת בתשואותיהן השנתיות אף למטה מ־11%. תשואותיהן נעו בין 10.63% (אי די בי רג') ל־11.37% (הפועלים מ'), בל"ל — 11.18%, המזרחי ש' 11.38%, הפועלים ש' — 11.11%.

במניות החופשיות נרשם שער „קונים בלבד" בפעם השנייה ברציפות לברטון 1. שנ"הר אופ' עלתה ב־10.2%. לעומתן ירדו ב־10%: רפק 01, זיקה 1, אמישר, עוז 01. ל. אשקלון עלתה ב־10%. במניות חיפושי נפט עלתה רק דלק נפט 5 ב־0.6%. לעומתן ירדו: מגן 1 ב־7.6%, מגן 5 ב־0.2%, פראויל ב' ב־1.4% ונפטא ב־4.7%. המחזור הגיע ל־16.1 מיליון ש"ח.

בשוק איגרות החוב נרשמו עליות עד 1% וירידות עד 3% בצמודות למדד ב־100%. בצמודות ב־80% למדד היו תנודות עד 1%. בסוג „ברירה כפולה" היו עליות עד 3%. בנסחרות במט"ח היו תנודות עד 1% המחזור עלה ל־6.9 מיליון ש"ח.

במילווה קצר מועד נעו התשואות החודשיות בין 1.18% ל־1.34% והתשואות השנתיות — בין 15.15% ל־17.30%, תוך מחזור קטן יחסית של 4.9 מיליון ש"ח.

הבורסה אישרה חמש הנפקות חדשות של לאומי אג"ח בסך 20 מיליון ש"ח; אזורים, מניות בסך 15 מיליון ש"ח, אילון ביטוח 2.1 מיליון ש"ח, אמונים מניות וכתבי אופציה 2.6 מיליון ש"ח ואינטר גאמה, מניות בדרך של זכויות 2.8 מיליון ש"ח.

אלחנן הורוביץ

מבזקים כלכליים

■ שיעור הריבית ללווים בקרן הסיוע למפעלי תעשייה הופחת מ־16.8% ל־14.4% לשנה, החל מ־8.7.87, והיא חלה על מלוא יתרות האשראי בקרן — כ־7 מיליון ש"ח. מבנק ישראל נמסר, שהפחתת הריבית באה בעקבות הורדת שיעור „ריבית החשב הכללי".

■ הבנק הבינלאומי דיווח, כי בשבוע הראשון למבצע הנערך בקרנות הנאמנות שלו הסתכמו ההפצות נטו ב־4 מיליון ש"ח, וכי תופעה זו בלטה על רקע הפדיונות שהיו באותם ימים בקרנות האחרות. רוב הביקושים הופנו לקרן „מור", המתמחה במניות, ול„מגר", המתמחה במט"ח. במבצע המתקיים בבינלאומי ניתן לקנות יחידות השתתפות בקרנות של הבנק ולשלם עבורן שבועיים לאחר הקנייה — כלומר ליהנות משבועיים אשראי חינם ללא ריבית.

■ בנק הפועלים מפעיל הסדר אשראי ייחודי, המאפשר לסוחרים ולבעלי עסקים אחרים להרחיב את היקף מכירותיהם בתשלומים לציבור לקוחותיהם. ההסדר החדש מבוסס על שימוש בשוברי „ישראכרט" בתשלומים, שבאמצעותם יכולים מחזיקי „ישראכרט" לרכוש בחנויות ובבתי עסק בתשלומים של עד 12 חודשים. בעלי העסקים יוכלו להשתמש מעתה בשוברים אלה כביטחון לקבלת אשראי מהבנק בשיעור של עד 80% מסכום השוברים לתקופה של עד 12 חודש, ובדרך זו להרחיב במידה ניכרת את האפשרויות העומדות לרשותם למכירה בתשלומים. ההסדר החדש יחול על הסדרי תשלומים שבהם הסחורה או השירות סופקו ללקוח בפועל, והוא יופעל במסגרת מכלול הפעילות של בית העסק עם סניף הבנק שלו.

14.7.87

תעשיינים ובנקאים:

פיחות — כן/לא/מתי

● ביקורת על הכרזת מנכ"ל בנק הפועלים, עמירם סיוון, בנושא זה

אז יהיה או לא יהיה פיחות? מתי? באיזה שיעור? — תעשיינים, בנקאים ויועצים פיננסיים מאוחדים בדעה כי ברמת אינפלציה של כ־20 אחוז לשנה, אין מנוס מתיקון שער החליפין. אולם הגורמים השונים חלוקים בדעתם לגבי דחיפותו של המהלך.

התעשיינים טוענים, כי רווחיות היצוא נמצאת בשפל חסר תקדים, אולם מצד אחר מזהירים, כי פיחות עלול לערער את היציבות ולגרום לגידול בקצב האינפלציה.

בתשובה לשאלה האם ניתן לדחות את עיתוי הפיחות, או שהכרחי לבצעו בהקדם, אומר התעשיין יורם רוזישצקי: „את המחיר משלמים היצואנים כבר היום, ובתחום זה כל החלטה שתתקבל היום תשפיע על תוצאות היצוא בטווח של חצי שנה, כלומר את התוצאות נראה ברבעון הראשון של 88'. לפי המחירים הקיימים היום, קשה לנו להתמודד עם מתחרים בעולם, כי אנחנו חייבים להעלות מחירים".

גורמים בנקאיים טוענים, כי פיחות איננו דחוף וצריך להיזהר מציפיות לפיחות, כיוון שציפיות, בדרך כלל, נוטות לממש את עצמן. מקור בנקאי בכיר אף מתח ביקורת על הכרזתו של מנכ"ל בנק הפועלים עמירם סיוון בנושא זה, ביקורת שלדבריו היתה מיותרת. אותו מקור גם טוען, כי לא שמע צעקה גדולה מצד היצואנים בדרישה לביצוע פיחות, וכי גם הם יודעים ששכרם עלול לצאת בהפסדם, בגלל השפעת המהלך על הגידול בעלויות.

ארנון גפני, המחזיק בשני כובעים, בראש בנק כללי וקונצרן כור, אומר כי בעיית כדאיות היצוא היא אחת הנקודות המדאיגות כיום במשק הישראלי. לדבריו, יתכן שלא יהיה מנוס מתיקון שער החליפין, כפי שנעשה בתחילת השנה. אולם הוא סבור שעדיף להשיג את התוצאות ששואפים אליהן על־ידי הורדת עלויות, שתוריד את קצב האינפלציה לרמה של 10 אחוזים לשנה. „אני לא מתלהב מפיחות שיגרום לגידול בעלויות. הפיחות האחרון היה טוב מבחינת הספיגה, אבל אין לסמוך על ההיסטוריה, כי לא תמיד היא חוזרת על עצמה", אומר גפני.

מומחים פיננסיים טוענים, כי אובייקטיבית אין צורך בפיחות מיידי. לדברי יעקב רמות, סמנכ"ל חברת הייעוץ „אפיקים". הדבר שצריך להנחות את מקבלי ההחלטות הוא היחס בין המטבעות, וכיום היחס הוא כזה, שליצואנים יש עדיין מרווחים סבירים. לדבריו, מאז הפיחות האחרון פוצו היצואנים גם בתחומים אחרים, כמו הטבות בביטוח לאומי ותיקונים במיסוי. „הטענה הקושרת את ביצועו או אי־ביצועו של פיחות עם פדיון המניות הבנקאיות באוקטובר איננה עניינית. כיוון שפיחות אינו קשור לחובות הפנים. את חובות הפנים הממשלה משלמת בשקלים ואין לה בעיה למחזר את זה. יש לה בעיה עם מטבע החוץ, שעליו אין לה שליטה, וזה מה שצריך לעמוד לנגד עיניה בנושא הפיחות", אומר רמות. הוא מעריך, כי עד סוף השנה צריך יהיה לתקן את שער החליפין כדי לשמור על היציבות בסחר החוץ, אבל המהלך איננו דחוף היום. ניתן, לדבריו, לבצע כיום פיחות בסדר גודל של 4 אחוזים כדי לשבור את הציפיות וללא נזק למשק, אבל האוצר נמצא בעמדה לא נוחה לביצוע מהלך כזה, בגלל המו"מ על השכר המתנהל עתה.

אודי נחשון

קו מנחה על מניות

מדד המניות החופשיות עלה בשבוע שעבר ב־5.4 אחוזים ועלייה זו הגבירה את האופטימיות של מומחי „קו מנחה". השבוע הם ממליצים להמשיך ולקנות מניות ולממש מניות, שיעלו חזק כאשר מדד המניות החופשיות יתקרב ל־155. ב„קו מנחה" טוענים, כי שוק המניות הפגין בשבוע שעבר התנהגות אופיינית בתחתית, ומסיקים כי השוק נמצא בפתחו של גל עליות שיחזיר את רמת השערים למדד בגובה 155. להערכתם, ברמה זו יש לצפות למימושים תוך ירידות שערים, אם העלייה תהיה חדה מאוד. אם העלייה תהיה מתונה יותר, ניתן לצפות לפריצת רמת המדד הזו.

בעקבות הביקורת על התבדות התחזיות של „קו מנחה", חוזרים אנשי החברה ומזכירים השבוע כי הם מסתמכים על שיטת הניתוח הטכני, שהיא מעיקרה. שיטה סטטיסטית המסתמכת על סבירויות. וכי את הרווחים וההפסדים יש לבחון לאורך זמן, ולא לאחר גל עליות או ירידות.

מה לקנות? מה למכור? מה להחזיק?

השבוע, למרות שמספר מניות כבר זינקו, עדיין ניתן למצוא מספר רב של מניות הנסחרות ברמה נמוכה יחסית. בין המלצות הקנייה: ספנות 0.1. פיתוח ומשכנתאות, שלטון, לאומי לתעשייה, אפריקה ישראל 1, נכסים ובניין, כלל נדל"ן, ליפשיץ 5. נכסי אזורים, דונק, אופנת ברוך 1, עיט 5, אי.פי בניין 1. סנו כרונוס 1, כלל סחר, נאות אביב, כלל תעשיות, דיסקונט השקעות, יואל.

השבוע עדיין אין מוצאים ב„קו מנחה" הרבה טעם לעקוב אחר המלצות הקנייה בשבועות האחרונים, כיוון שהם מעריכים כי כל השוק עתיד לעלות, ואת המלצות המכירה יש לבחון בתום התיקון הטכני שלאחר גל העליות הזה. בשלב זה להמשיך ולהחזיק בכל הסחורה.

אודי נחשון

אזהרה:
המידע המתפרסם במדור זה מתבסס על ניתוחי חברת „קו מנחה", הנכונים ליום פרסומם על־ידי החברה במסגרת העלון „מעקב מנחה". אין החברה, עובדיה, הפועלים מטעמה, וכן מערכת „על המשמר", אחראים על טיב ההמלצות, מהימנות המקורות, שלימות החומר, אי־דיוק, שגיאה השמטה או כל ליקוי אחר. כל הפועל על סמך ההמלצות הניתנות במדור זה עושה זאת על אחריותו בלבד.

הסכם שכר חד־צדדי בטפחות

הסכם שכר חד־צדדי נחתם בסוף השבוע שעבר בבנק טפחות, לאחר סכסוך עבודה שנמשך חודשים רבים. נציגי ועד העובדים סירבו לחתום על ההסכם, ובשם העובדים חתמו עליו נציגי ההסתדרות ושני נציגים של סניף טפחות בתל־אביב.

מדובר בהסכם שכר ל־86, עד מארס 87, כך שלמעשה כבר פג תוקפו. ערב חתימת ההסכם טענו ראשי הוועד להנהלה, בתביעה לקבל מקדמה על חשבון הסכם השכר ל־87. אולם הנהלת הבנק סירבה להיענות לדרישה. עובדי הבנק קיבלו תוספת שכר של כ־3 אחוזים, המתוספת לתוספת־ביניים של 7 אחוזים שניתנה להם באוקטובר 86.

לדברי ראשי הוועד, שיעורן כל התוספות לתקופת ההסכם מסתכם בתוספת של 3 אחוזים בלבד. בהנהלת הבנק סירבו להתייחס לפרטי ההסכם.

נוסף על תוספת שכר עודכנו התוספות הנלוות וכמו בבנקים האחרים, העובדים יהיו זכאים להלוואות צמודות ללא ריבית, בסכום הקרוב לגובה משכורת חודשית. ראשי ועד העובדים זועמים על תנאי ההסכם, ובעיקר על עמדתה של ההסתדרות בסכסוך.

בחברת־האם של טפחות, בנק המזרחי, עוסקים עתה מנהלי המחלקות בהכנת נתונים על האפשרות לקדם את עובדיהם בדרגה. הנתונים שייאספו יימסרו להנהלת הבנק עד סוף יולי, ובבנק צופים כי עד תחילת ספטמבר יעודכנו דרגותיהם של מרבית העובדים. במקביל הגיש ועד העובדים להנהלה בקשה לשיפור מבנה השכר, שעיקרו העלאת התוספת עבור ותק. בוועד טוענים, כי ישנה הקפאה במעמד האישי בענף הבנקאות, ורבים נעצרים בדרגה נמוכה בלי סיכוי הולם על הוותק שלהם.

אודי נחשון

מפופ ומשם

מה חדש?

להתחיל מ„אי.בי.סי."

להקת „אי.בי.סי.", הרכב מצליח מאוד בבריטניה בראשית העשור, שבה לאחרונה לפעילות בתקליטון חדש ושמו „בשסמוקי שר", המוקדש לזמר הנשמה הוותיק סמוקי רובינסון. „איי.בי.סי." מורכבת עתה משני חברים בלבד, מארק וייט, האחראי לכלי־הנגינה ומרטין פריי, הזמר וכותב השירים.

השיר, אומר פריי, הוא מחווה לאיש שהשפיע מכשרונו על זמרים רבים, בארצות־הברית ואנגליה. רובינסון ממשיך להקליט ולהופיע ואף משמש בתפקיד בכיר בחברת התקליטים „מוטאון". הוא ופריי נפגשו לפני זמן קצר בהולנד. שם השתתפו שניהם בתוכנית טלוויזיה פופולארית. פריי מוסר כי אלילו־משכבר האזין לתקליטון החדש של „איי.בי.סי." והודה בנימוס על שנבחר כנושא־השיר...„ג'נטלמן אמיתי," אומר עליו פרי והוא ודאי יודע.

קלייר גרוגן

...וגם קלייר חוזרת לפעילות

קלייר גרוגן מוכרת לבעלי הזכרון הארוך שבין חובבי הפופ והקולנוע. היא היתה סולנית הלהקה הסקוטית „דימויים משתנים" וזכתה למספר להיטים כמו „יום־הולדת שמח" ו„יכולתי להיות מאושרת". קול גדול לא היה לה. להיפך. קול צפצפני, אפילו מרגיז לעתים. היו שאהבו את קולה. היו שזיהו בה פוטנציאל דרמאטי. קומי, כמו הבמאי ביל פורסייט, שהזמין אותה להופיע בסרט „נערתו של גרגורי". מאז, שקט. עכשיו היא חוזרת בתקליטון חדש, הנקרא „פצצת אהבה".

מה קרה מאז „נערתו של גרגורי" ועד עתה? שום דבר. בעצם, היא מתוודה. „הייתי נאיבית," אומרת הילדה הגדולה. „יצאתי בהצהרות מפוצצות, שנמאס לי מפופ ואני רוצה להתרכז במשחק, חשבתי שיציעו לי תפקידי כוכבת גורפי אוסקר. אבל זה לא היה כל כך קל. החלטתי לנוח קצת, לקנות דירה, מכונית, לצאת עם חברים ולבלות קצת. בסופו של דבר, הרגשתי שחסר לי משהו בחיים. החלטתי לשוב ולהיות כוכבת־פופ." עכשיו, נותר רק לראות אם מישהו עדיין מוכן לתת לה צ'אנס בתחום הזה.

הופעות חיות בחנות התקליטים

מי שיזדמן לחנות התקליטים הגדולה „אייץ'.אמ.וי." בכיכר אוקספורד במרכז לונדון, יוכל ליהנות, תוך זמן קצר, גם מהופעות רוק חיות. בעלי החנות החליטו שיש מספיק מקום כדי לארח שם להקות וזמרים, בין התקליטים והקלטות, להנעים את זמנם של הקונים.

להקת הקאנטרי הפופולארית „אלבאמה" לא נושאת את שם המדינה לשווא ומוכנה ברצון לסייע, כמיטב יכולתה, בתרומה לתקציב הרווחה שלה. „אלבאמה" קיימה מופע ענק בפורט פיין, אלבאמה, לעיני למעלה מ־55 אלף צופים וכל הרווחים מן הקונצרט (שנמשך למעלה מ־11 שעות ונטלו בו חלק עוד כמה כוכבי קאנטרי ידועים), לא פחות ממיליון דולר של ארצות־הברית של אמריקה. מוקדשים לפעילות צדקה...תקליטון חדש למדונה „מי הנערה הזאת", מתוך פסקול סרט בשם זה הכולל שלושה קטעים חדשים נוספים בביצוע הזמרת לצד שירים של להקות וזמרים אחרים...

מופע

הסיפור שלא נגמר

מופע האימים של רוקי בסינרמה בתל־אביב

מאת עופר ניר

את „מופע האימים של רוקי" קשה להגדיר במחזמר, פארודיה על סרטי־אימים, או סאטירה על המשיכה־הדחייה אל הביסקסואליות. אפשר להגדיר, במילה אחת, כתופעה. תופעת־תרבות, תופעה חברתית. תופעה של הערצה. „מופע האימים של רוקי" הוא שיתוף־פעולה מלא בין קהל לבמה. עד עכשיו, לפחות לגבי הקהל המקומי, רק שיתוף מוגבל עם הנעשה על מסך הקולנוע. זה ישתנה בחודש יולי הקרוב, כאשר תועלה על במת הסינרמה הפקה, מייד־אין־אינגלנד, של „מופע האימים", עם עשרה שחקנים וחמישה נגנים. זה יתרחש ואפשר להתחיל להתבונן, מ־21 ביולי עד 2 באוגוסט. מתל־אביב יצפין מופע האימים ליגור, לעוד כמה הופעות, מ־4 באוגוסט עד 8 בחודש.

את עלילת „מופע האימים של רוקי", כך ניתן להניח, אין צורך לספר. בכל זאת, למי שלא בקיא בעלילה, כמה מלים: זוג צעיר, מרובע ואמריקני מאוד, נתקע במכוניתם שהתקלקלה, בדרך לירח־הדבש. הם מחפשים מחסה ומוצאים אותו דווקא בביתו של המדען המטורף, פרופסור פרנקפורטר. שהגיע אלינו מאחד הכוכבים שבגלאקסיה. הוא בי־סקסואלי או, כפי שהוא טוען, טרנס־סקסואלי, עם עוזר גיבן וכמה משרתים מפחידים. בין התגנבות יחידים למיטתם של בני הזוג, הישנים בנפרד כמובן, הוא מספיק לברוא את רוקי, יצור יפהפה, מכונת־מין משוכללת. באמצע, פורץ לטירה הגונית גם אדי האופנוען, מניאק יציר רוחו המטורללת של פרנקפורטר. ועוד ועוד, עד הסוף.

ריצ'רד אובריין, שחקן ומחזאי מובטל, כתב את „מופע האימים של רוקי" בשנת 1973. הוא כבר הספיק להשתתף ב„ישו כוכב עליון" בהצגות אחר־הצהריים, עד שפוטר על־ידי המפיק, שלא אהבה את הצורה בה גילם את הורדוס האכזרי. אובריין רצה לכתוב משהו שונה. לא בדיוק מחזמר. יותר קולאז' של דמויות וסצינות — כפי שהגדיר זאת — הלקוחות מסרטי אימים ומדע־בדיוני, האהובים עליו. לקח לו זמן לשכנע את מנהלו של ה„רויאל קורט" בלונדון, כי יש להצגה זו פוטנציאל מסחרי. מה שהיטה את הכף לזכות היתה העובדה שלא נדרש תקציב גדול להפקה. אלפיים ליש"ט הספיקו כדי להעלות תשעה שחקנים על הבמה, להופעה בפני קהל קטן, שמנה כמה עשרות אנשים. אבל התגובות היו נלהבות והביקורות בהתאם ועד מהרה „נאלץ" אובריין לעבור לאולם גדול יותר. „מופע האימים של רוקי" רץ ברציפות עד 1980 בווסט־אנד. זכויות ההצגה נקנו גם על־ידי מפיק אמריקני, לו אדלר, ו„רוקי" הפך גם להצלחה אמריקנית גדולה.

אבל מה שהנציח את „רוקי" היה הסרט, שהופק בשנת 1975. אובריין הופיע בו בתפקיד המשרת הגיבן ריפ־ראף (אספסוף, בתרגום חופשי) וטים קארי. בהופעה מדהימה, גילם את רמותו של המדען המטורף. מיטלוף, זמר הרוק האמריקני, תרם הופעה בלתי־נשכחת בתפקיד אדי. סוזן סרנדון ובארי בוסטוויק היו הזוג הצעיר, החווה את הווית המין בעזרתו של פרנקפורטר.

„מופע האימים של רוקי" - תופעת תרבות

„מופע האימים של רוקי" הפך להיות מה שנקרא „קאלט", תופעה חברתית, פנומן. הקהל בא להשתתף בצורה פעילה. זורקים אורז על המסך, כאשר מתחתנים בני־הזוג, פורשים עיתונים על הראש כהגנה מפני הגשם, ורוקדים את ה„טיים וורפ", לפי ההנחיה של המתודי שעל המסך. בקיצור, חגיגה. כמעט פני ואופן לא סרט, אך מופע, שיגרתי. החזרו שגרשו את קולנוע „פריז" למאות ההקרנות הליליות של הסרט, ייראו ודאי גם בסינרמה ובאולם ביגור. אם לא הם, אז בטוח האחים הצעירים, שהרי מי שנדבק בנגיף הרוקי, לא יירפא לעולם. מי רוצה בכלל.

אורחים

מלווים את טינה טרנר

מאת עופר ניר

יחד עם טינה טרנר, יגיעו ארצה שמונה נגנים והמנהל־המוסיקלי של המופע, אלן קלארק. קלארק ידוע כחבר בלהקת „דייר סטרייטס", בשבע השנים האחרונות. הוא כבר הופיע עם טרנר במסע־ההופעות שלה לפני שלוש שנים. קלארק עתיד להוציא תקליט סולו ראשון בשנה הבאה. ציוני־דרך משמעותיים בקריירה שלו, לבד מ„דייר סטרייטס" — בוב דילן, גארי רפארטי והצמד גלאהגר ולייל, איתם עבד בעבר.

דזון סבו מנגן סקסופון וקלידים. נולד בניירובי, קניה, ואחר־כך גדל והתחנך באנגליה. הוציא תקליט אחד תחת השם „המלכוד", שזכה להצלחה מסויימת בגרמניה. לפני שהצטרף למסע־ההופעות של טרנר, הספיק לנגן עם לנה לוביץ', ניק קרשו ולהקת „סקוויז".

לורי וויספלד הוא הגיטריסט של טרנר, יליד לונדון, שהחל לנגן בהיותו בן־שמונה. הלהקה המוכרת ביותר איתה עבד היתה „ווישבון אש". עוד גיטריסט הוא ג'יימס רלסטון, חבר בהרכב של טינה טרנר כבר למעלה משבע שנים. יליד איווה, ארצות־הברית. ניגן בעבר עם זמרת הקאנטרי־רוק קרלין קרטר ועם הלהקה האמריקנית „דל פואגוס".

סטיב סקיילס אחראי על כלי־ההקשה. המפגש הראשון שלו עם טינה טרנר, אז עם אייק בעלה, היה לפני 16 שנה. הוא הופיע בלהקה של חיל הנחתים. בקונצרט משותף עם הזוג טרנר. אומר, שכבר באותו לילה נדלק עליה... ניגן עם בוב דילן, הצמד אשפורד וסימפסון, נונה הנדריקס, יוקו אונו והתפרסם בעיקר בזכות „ראשים מדברים", איתם הופיע.

נגן הבאס שלה הוא בוב פיית, ניו־יורקי במוצאו וגם הוא, כבר שבע שנים עם טרנר. אין לו היסטוריה מקצועית מרשימה ואם יש, אינו מגלה. טוען שהתחיל לחיות למעשה, רק משהצטרף ללהקה שלה... גם ביונו הא המתופף, אמריקני. וכמו רלסטון ופיית, מגר כעת שנה שביעית בשורות הלהקה. בן למשפחה מוסיקלית. מספר שאת המקצב שלו ואת הכלי שלו, הוא חייב לסבתא שהעניקה לו את תוף־הצעצוע הראשון. סקסופון וקלידים, מנגן דרק דרייר, אירי במוצאו, שהגיע לאמריקה לאחר תקופה בא' ברמודה. בין היתר, ניגן עם ג'ו קוקר ועם רוק אוקייסק מלהקת „המכוניות".

אחרון חביב. ג'דן מיילס. לא השחקן, הזמר. כאן הוא על תקן גיטריסט וקלידן וגם תומך קולות ברקע. לבד מאלן קלארק, מיילס הוא המוכר ביותר. במחצית השנייה של שנות השי היו לו כמה להיטים מצליחים כמו „מוסיקה" (שיר ארוך ומורכב, שקטע מתוכו שימש את מצעד הפזמונים ברשת גימל) ו„דאט". מיילס יליד אנגליה, השתתף באלבומו האחרון של אלן פרסונס ולזכותו גם שישה תקליטי סולו.

עם הרכב כזה וזמרת אדירה כזו, אין סיבה שלא להגיע לפארק הירקון ב־21 ביולי.

מספרים מדברים

הקרב על הכתר

„דייר סטרייטס" נגד „החיפושיות"

מאת עופר ניר

מי אחראי לאלבום הנמכר ביותר באנגליה, בכל הזמנים, מאז הוחל ברישום ודירוג רבי־המכר? הקרב על הכתר נטוש בין שתי להקות ושני תקליטים. מצד אחד, הוותיקים יותר, „החיפושיות" עם „מועדון הלבבות הבודדים של סרג'נט פפר" ומצד אחר, „אחים לנשק" של להקת „דייר סטרייטס". מועמד שלישי לתואר כבר נפל במירוץ. „מותחן" של מייקל ג'קסון כבר לא מדורג וכמעט שאינו נמכר.

בדירוג רבי־המכר של חברת „גאלופ", הדירוג הרשמי והמקובל על חברות התקליטים והמדיה, נכון לסוף חודש יוני, מופיע „סרג'נט פפר", בגירסת הקומפקט־דיסק, במקום השביעי במצעד בעוד „אחים לנשק" שוקע עד המקום ה־30. אבל בעוד שלצד „סרג'נט פפר" לא מופיע סימול של עיגול (לציון תקליט כסף, על מכירה של למעלה מ־60 אלף עותקים) או ריבוע (תקליט־זהב, 100 אלף עותקים) או כוכב (תקליט פלטינה, המקביל למכירה של 300 אלף עותקים) — הרי שלצד „אחים לנשק" מתנוססים בגאווה לא פחות משמונה כוכבים שפירושו של דבר: מכירה של למעלה מ־2.4 מליון עותקים באנגליה וכל זה, תוך שנתיים. מה שאומר, ש„אחים לנשק" הביס את „סרג'נט פפר" אם מתייחסים למכירה על בסיס שבועי. יש לזכור גם את העובדה ש„אחים לנשק" נמכר, על גבי קלטות, ביותר מ־1.1 מיליון עותקים. כמו כן, נמכרו למעלה מרבע־מיליון עותקים על־גבי קומפקט־דיסק. שני נתונים אלה מהווים שיא בתולדות שוק התקליטים (וההקלטות) האנגלי.

ובכן, האם יהיה „אחים לנשק" האלבום הנמכר ביותר באנגליה, בכל הזמנים? לא, טוענים שם. הכתר ל„סרג'נט פפר". עד עתה, נמכר בלמעלה מ־2.7 מליון עותקים. נתון לא סופי, שהרי התקליט מוסיף ונמכר. מדוע, אם כן, נטו להתעלם, עם כל הכבוד, מ„סרג'נט פפר", בשעה שדירגו את רבי־המכר בכל הזמנים? משום שחברת התקליטים לא פרסמה עד עתה את נתוני המכירה של „סרג'נט פפר".

כוחו של התקליט הקלאסי הזה, נמדד לאורך השנים. טפטוף קבוע, תקליט קלאסי במובן המשמח ביותר, לגבי החברה. נוסף לכך ששהה 27 שבועות במקום הראשון במצעד המכירות, ובסך־הכל 43 שבועות רצופים בין עשרת הראשונים במצעד, „סרג'נט פפר" שב ונכנס למצעד המכירות האנגלי, משנת 1967 (אז ראה־אור לראשונה) ועד 1976, שם הסתפק בשלושה שבועות בלבד ושוב לגמלאות...עד השנה, במלאת 20 לתקליט והוצאתם לאור של גירסאות הקומפקט־דיסק של תקליטי „החיפושיות". אגב, „סרג'נט פפר" נמכר, על גבי קומפקט־דיסק, בלמעלה ממיליון עותקים. 150 אלף מזה, באנגליה בלבד.

נתון אחרון, לא קשור בתקליטים (ואולי בעצם כן...), שיש בו להצביע על הפופולריות של „החיפושיות": לא פחות מ־700 ספרים הדנים בלהקה, הוצאו־לאור, מאז הוקמה ועד היום.

תקליט

משהו אחר

ארצי שייפ „BLASE" יבוא קורוס

מאת יוסי ונונו

„BLASE" הוא תקליט מיוחד. שונה. מוזיקאים שהתעסקו ונעתי־עסקים עדיין בחיפושים מוזיקאלים אחרים. בנסיונות לקחת את הג'אז, האילתור וטכניקות הנגינה צעד נוסף קדימה. מדובר קודם כל בארצי שייפ, נגן סקסופון טנור מצויין, שהספיק לנגן עם ג'ון קולטריין. היום כבר אפשר לכלול אותו בנשימה אחת עם מוזיקאים גדולים אחרים, למרות שהמוזיקה שלו יושבת בשוליים, מחפשת את המקום שלה.

התקליט הזה הוקלט בפאריס והוא חלק משלושה תקליטים שהוקלטו על־ידי קבוצה שנקראה BYG. שייפ הוא הרוח החיה מאחורי התקליטים. הוא הגיע לפאריס אחרי ביקור במרוקו ואפשר שהרוח המזרחית־אפריקנית השפיעה על המוזיקה שכתב. קטעים ארוכים, מהורהרים, לוקחים את הזמן שלהם. המוזיקה מערבת סגנונות שונים. שייפ נסוע אמנם בגוף אך גם בתקליטים האחרים שלו הוא מוכיח פתיחות להשפעות שונות. אפשר למצוא בתקליט, בצד השפעות מאלינגטון, מוזיקה שמזכירה את סרטי המערבונים, מוזיקה כנסייתית, מוזיקה אפריקנית ושירה ששייכת לטכניקה של הג'אז האוונגרדי יותר בצד שירה שמזכירה את הזמרות הגדולות של פעם. התקליט מלא בציטוטים שתענוג לעקוב אחריהם.

הקטע הראשון „המלאך שלי" נפתח בצליל המוכר כל־כך של מפוחיות הפה מהמרכבות הגדולות של ארה"ב. אל תוך המפוחיות נכנסים הסקסופון, הפסנתר, הקול המצויין של ג'אנהלי והופכים את הקטע למשהו אחר לגמרי.

ב„BLASE" פותח הפסנתר בליווי מצויין של נגינת באס ואז מצטרף הסקסופון הצרוד של שייפ, צליל שדומה לקול של לואי ארמסטרונג. הקטע איטי, הבאס מכתיב את הקצב. המילוי שעושה פילי ג'ו־ג'ונס בתופים מצויין. השירה של לי קרועה, עצובה, ספק שרה ספק מדברת, מרימה את הקול במקומות הנכונים. הצירוף של המפוחיות הופך את הקטע, נותן לו ממד של טקס־אשכבה, של שקיעה עצובה. קטע נהדר.

הקטע הראשון בצד השני „THERE IS ABALM IN GILEPD" הוא הקטע הטוב בתקליט. שיתוף הפעולה יפהפה בין הקול של לי, הסקסופון של שייפ וההצטרפות העמומה של לסטר בואי. קטע שמזכיר מוזיקה כנסייתית, שירה דתית, מוזיקה ערומה בלי קשוטים מוזיקאלים וכל כלי מתקרב לדבר עצמו, לצליל הפשוט. הנכון. יופי.

הקטע הבא, „SOPHISTICATED LADY" שיר כמובן לאלינגטון, מזכיר לי את הביצוע של קליאו ליין בהופעה בארץ. לליין יש אולי קול טוב יותר מלי, אבל לא היה לה את ההרכב המצויין שבתקליט, וזה עושה את כל ההבדל. הנגינה החושנית של דייב בראל על הפסנתר והסקסופון המכושף של שייפ נותנים ללי את המילוי הנכון ומאפשרים לה לתת גירסה אישית לסטנדרט שהושר כל־כך הרבה פעמים. היא עוברת את המבחן בציון טוב.

הקטע האחרון, „TOUAREG", הוא אילתור חופשי לסקסופון, באס ותופים. אל שייפ מצטרפים שני מוזיקאים מצויינים. MALACHI FAVORS כבאס ופילי ג'ו־ג'ונס בתופים. ג'ונס, אגב, ניגן עם מיילס דיוויס באמצע שנות החמישים. הנגינה של שייפ בקטע זה מצויינת. בסך הכל תקליט לא קל של מוזיקאים מצויינים מומלץ למי שמחפשים משהו אחר.

בעריכת צביה בן־שלום

אין מנהלת במשרה חלקית

במלון „ימית" מול הטיילת המפתה של חוף תל־אביב, התכנסו באחד הימים הקיציים כ־60 נשים ש„עשו זאת", באלה שהגיעו לדרגות בכירות של ניהול בתחומים השונים של הסקטור התעשייתי. הכנס הוקדש לנושא „נשים מנהלות בתעשייה" והוא נערך לרגל 100 שנות תעשיה בישראל.

מתברר, שגם לנשים אלה איגוד משלהן, כשבראשו עומדת לבנה ומיר — אשה נמרצת ופעלתנית שיד לה בכך וכך אירגונים ציבוריים, וולונטריים בעיקר. מטרות האיגוד הן בין היתר: לקדם את האשה המנהלת, להגדיל את אחוז המנהלות בכל הסקטורים והדרגים, ולהוות קבוצה בעלת משקל וכח מול ציבור המעסיקים.

נשמע טוב ויפה, אבל בשטח כפי שמתברר, העניינים יגעים למדי — העובדות יעידו. סביב השולחנות הערוכים בשפע טוב תרתי משמע, ישבה מנכלית אחת בלבד: יונה אושפיז, מנהלת מפעל מנועים, שעושה זאת — כך אומרים הקולגים — בצורה הטובה ביותר. אבל יונה היא ספור לידיה את תפקיד המנכלות.

הדיון שנערך בכנס נשא את הכותרת „יצירת אקלים תומך לקידום נשים מנהלות בתעשייה". מתברר, שבדרכן לצמרת נעצרות הנשים, או בדברי איווט סערון (מנהלת האגף לתעסוקה ולמעמד האשה במשרד העבודה והרווחה), „נחסמות בדרכן במחסום מיבני ותרבותי. „לא נכון שהכל פתוח" היא אומרת, „ישנה התנגדות לעתים גלויה לעתים סמויה של הממונים. מסקרים שנערכו, ניתן ללמוד שככל שעולה הדרגה, נמצא אחוז הנשים ביורדה — 90% גברים בעמדות בכירות מול 10% נשים באותן עמדות." ומוסיפה איווט „יציאת נשים לעבודה היא היום לא אטרקציה יותר, הגידול הוא התהגר".

חלק ממשתתפי הדיון תלו את האשם בשני צידי המתרס: במערכת הכוללת מחד גיסא, ובאשה עצמה מאידך גיסא. איש גם לא התכחש למקום הנכבד שתופס החינוך הלקוי. כפי שהתבטא הייצוג הגברי בכנס, יגאל קליין: הבן מקבל משחקי הרכבה, הבת מקבלת בובה. בהמשך הולך הבן למגמה טכנולוגית והבת לרוב למגמה הומאנית (בלי קשר לכישורים האמיתיים). או אילו תקוות ניתן לטפח כשזהו קו ההתחלה?

התחילה כעולה חדשה

כי קריתקה את קהל המאזינות כדבריה, היתה רבקה הלה, אשה נאה ומרשימה שהחלה „מלמטה" כעולה חדשה ונבוכה, והיום היא חשבת ומנהלת כוח אדם במפעל תעשייתי. רבקה זכתה בשבחם של התעשייה וקבלה על „ידי" מבוי שיש לה בעיני נשים. „ישנן כאלה שאינן יודעות מה זו תעשייה בכלל". אבל בעצם אל המשוכנעים.

הנשים המכונסות באולם הנ"אלה, שמוכנות להשקיע בעבודתן, שבורכו באמביציה ולא הסתפקו בגידול בעל וילדים. היה כאן ייצוג נכבד למנהלות בכירות ממפעל התרופות „טבע", לכלכלנית צעירה ממפעל „אורלייט" למוצרי פיברגלס, מנהלת משאבי כוח אדם ב„אינדיגו" - מפעל למחקר ופיתוח. וישבה שם גם מירה בוזגלו מאשקלון. מירה, אשה צעירה בת־35 מנהלת מתפרה של „בגיר" ביבנה, מתפרה המונה 150 פועלים. „התחלתי כעובדת ליד מכונה" היא מספרת, „אח"כ כאחראית קו והיום את המתפרה כולה". למירה בעל ושלושה ילדים והיא מתפקדת בבית במשרה מלאה „עם הרבה תמיכה מצד הבעל" היא אומרת „רק מצידו ורק כך זה אפשר". ומה הלאה? „השלב הבא הוא מנהלת ייצור. אבל כאן העניין מורכב יותר, כי הוא כרוך ביציאה ללימודים, אבל היתה לי אמביציה, עדיין יש לי ואני מתכוונת לעשות זאת".

דברים רבים צריכים לקרות, כדי שמנהלת תהיה לתופעה שבשיגרה. ה„אקלים" כפי שמכנים זאת בכנס עדיין לא מספיק נוח לשינויים מרחיקי לכת. האם צפוי לו שינוי בעתיד? האמנם בעוד 5 או 10 שנים תוכל לבנה לספר על עלייה משמעותית באחוז המנהלות בתעשייה? הבה ונהיה אופטימיים. ולפי נהג המונית שהסיעני לתחנה המרכזית (שביתות, אתם יודעים...) יש מקום לתקווה. „אני עודדתי את אשתי לצאת לעבודה" הוא ספר לי כששוחחנו בנושא „חששתי שאחרת תשכח את הא"ב' ואז על מה נוכל לשוחח? אני עוזר בנקיונות, מחתל את התינוק ובטוח שכך בדיוק צריך להיות".

רחל שלו

מתלוננים על שכר דירה

יו"ר הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות, גוזית קצב פנתה לשר השיכון והבינוי ד. לוי ולשר המסחר והתעשייה, א. שרון, בדרישה להחזיר את הפיקוח על שכר הדירה לדירות מגורים. כזכור היה שכר הדירה למגורים מוקפא עד לאחרונה. אך מאז הסרת הפיקוח הגיעו לרשות להגנת הצרכן פניות רבות של שוכרי דירות. מתלוננים כי הם נדרשים לשלם עתה שכר דירה, העולה בעשרות אחוזים מעבר לתשלום, שהיה נהוג עד להסרת הפיקוח.

יו"ר הרשות מבהירה כי הסרת הפיקוח גרמה למעבר מחישוב דולרי מוקפא לחישוב על פי שער יציג, ובמקביל להעלאה ממשית בבסיס השקלי. הנקוב ברוב המקרים בדולרים. העלאה כה גדולה בשכר הדירה פוגעת בצורה חמורה בציבור חלש, שאין ידו משגת לרכוש דירה, בזוגות צעירים ובסטודנטים. נשמח לפרסם אם משהו ישתנה עקב פנייה זו.

חפיפה יבשה

מגרמניה מיובא תכשיר ישן, בצורה מחודשת ומשוכללת — שמפו יבש בשם „קוויק שמפו אלגמרינה". זאת אבקה במכל אירוסולי, המכיל 200 מ"ל, המספיקה, לדברי היבואן, ל־20־30 חפיפות. ומחירה 16 ש"ח.

ההוראות שעל האריזה (קראתי בעיון) אומרות: 1) כסי את כתפיך במגבת. 2) נערי את המכל. 3) התיזי על שערך ממרחק של 20 ס"מ לפחות. 4) שפשפי את השיער במגבת והברישי היטב. 5) סרקי כרגיל.

ההוראות פשוטות וברורות ונהגתי רק לפיהן; לא היו כל בעיות עד שלקחתי את המברשת כדי להבריש את שערותי והיא לא רצתה אפילו להחליק מעל השטח. הבטתי במראה ונעשה לי שחור בעיניים — נראיתי כמו קיפוד בעל קוצים לבנים. הספריי ייבש את שערותי עד כדי כך שנעמדו דום, ושום מגבת או מברשת לא יוכלו לשחרר אותן מן האבקה הלבנה. מיהרתי לחפוף את הראש בשמפו הנוזלי הישן והתקשרתי לחברת „קליאו" המייבאת את ה„קוויק", כדי לברר אולי התכשיר מיועד לשיער שמן בלבד, למרות שזה לא רשום.

אחרי כמה ימים התקשר עלי מר אורבראום מהנהלת „קליאו" וטען, שאיני יודעת איך להשתמש במוצר נפלא זה, ואוי לי אם לא אמסור לקוראים את האמת ב־100 אחוזים... אז אני מוסרת לכם את כל האמת במאה אחוז ואוכל רק להוסיף, שהועברה עלי חוות דעת של היצרן (בגרמנית פלוס תרגום) וכה מידע שאינו כתוב על האריזה, כגון הרכב המוצר, הצורך לערבב היטב לפני השימוש ולייבש את השיער רק 5 דקות אחרי ההתזה.

חיה יוסף

מרכז חינוכי למשחקים

בשכונת מונטפיורי התל־אביבית נפתח מרכז משחקים מעניין, יחידי בארץ ותפקידו לשמש מרכז מידע למשחקים לבני כל הגילים. במרכז, שקם ביוזמת מרגלית עקביא מחברת ספרי משחקים, בסיוע מרכז החינוך והתרבות ועיריית תל־אביב, יתקיימו סדנאות למחנכים ולהורים ויופעל מוזיאון משחקים מכל העולם. בתמונה: שר החינוך והתרבות יצחק נבון בטכס חנוכת המרכז, לצד מרגלית עקביא המסבירה לו מה בדיוק מקיף אותם. (צלום: ישראל סאן)

חוג האשפים המאומץ

כל בעלי השמחה (משמאל): רפי פרבר, מנכ"ל משרד התיירות; אורי גוטמן יו"ר איגוד השפים; מיכאל בורקס, מנכ"ל שיווק של תלמה נגד פלם, המארח, של קבוצת גן־אורנים

שלוש אוניברסיטאות, כולל הטכניון, מתחרות ביניהן על הזכות לפתוח בסתיו 1988 את הפאקולטה לתיירות — בישר בגאווה אבי פרבר, מנכ"ל משרד התיירות, לחוג אשפי המטבח בישראל, בתקווה שאחרים מחבריו יצטרפו לקהל הסטודנטים. זה מכבר נאבק משרד התיירות על האקדמיזציה של הענף, אבל המוסדות לחינוך גבוה לא התלהבו מהרעיון. המצב השתנה כאשר הוקמה עמותה מיוחדת, שאספה — בעיקר בקרב יצרני המזון בחו"ל — סכום נכבד, המאפשר מימון שנתי של חוג ללימודי התיירות. אם יש מימון מתגלה גם נכונות לפתוח פאקולטה, שבה ירצו (כך פרבר) מומחים מארה"ב.

האשפים מחאו כף בנימוס רב לשמע הבשורה, אבל לא נראו נלהבים לחזור לספסלי הלימודים, אפילו כדי לזכות בתואר ב"א. הם התאספו לחגיגה משלהם, לכבוד אימוץ החוג על־ידי „תלמה", אקט שהכל מצפים להיבנות ממנו. תלמה בוודאי לא תפסיד אם אשפי המטבח יעריפו את מוצריה ואילו החוג זוכה ב„אמא מאמצת" עשירה, שתשתף פעולה בכל מיני פרויקטים, כי עד כה — אמר אורי גוטמן, יו"ר החוג — היו לשפים רעיונות גדולים, אבל מאמצים מצומצמים מצומצמים. לפני הארוחה החגיגית (וכי כיצד יחגגו האשפים אם לא בארוחה?) חתמו אורי גוטמן ומיכאל בורקס, נציג תלמה, על „מגילת האימוץ", לשיתוף פעולה לפיתוח ענף המזון, להאדרת המטבח הישראלי וכו'.

אחר־כך לבשו המחותנים כובעי טבחים והצטלמו למזכרת ובשביל התקשורת.

מעשית, יתבטא שיתוף הפעולה באירגון כל מיני מפעלים בינלאומיים ובהירתמות האשפים לפיתוח מוצרי תלמה (רעיונות, ניסוי, טעימה וכו'). זה התחיל, בעצם, כבר לפני החתימה על המגילה, כי האשפים התאספו בגיל־אורנים שעתיים לפני הארוחה לאסיפה השנתית של החוג, ובינתיים הועסקו הרעיות על־ידי „תלמה" בתצוגת מוצריה, טעימות, הדגמות והרצאה. בחוג האשפים גם שתי נשים, אבל לא הצלחנו לברר מה עשו באותו זמן בני זוגן.

הסעודה הוכנה על טהרת תוצרת הארץ — כך החליטו האחים פלם (יאיר, מנהל גן־אורנים, וגד — השף) המארחים את הכנס בגיל־אורנים, שזה מעין סניף של הגן. עוד בזמן הנאומים הגישו המלצרים ממולאי־הפתעה: פטריות עם כבד עוף מגולגלות בשומשום, תאנים עם בשר וצנוברים ושופים עם משהו טעים אבל לא מזוהה. הארוחה עצמה, אם זה מעניין אתכם, כללה מקפא עוף „גיל אורנים" (פרוסות חזה עוף ממולא, במקפא), מרק ענבניות עם שומר וארק, דג סולית ברוטב מנגו, צלי כתף עגל עם תפודים, ירקות הגינה וסלט תלמה ולקינוח פירות בשלהבת עסח האשפים.

הקולגות הבטיחו מראש להתאפק ולהימנע משיפוט.

צב"ש

תלמידים ילמדו לאכול

צוות מומחים לכלכלת־בית ולחינוך תזונתי באגף לתוכניות לימודים במשרד החינוך והתרבות השלים תוכנית לימודים חדשנית לחינוך תזונתי בכיתות א'־ד'. התוכנית היא נסיונית ופיתוחה נועד לענות על הצורך שהורגש זה מכבר להעניק חינוך תזונתי כבר מגיל צעיר, ולהפכו בהדרגה כחלק בלתי־נפרד מתוכנית הלימודים הכוללת. אחת המטרות המרכזיות של משרד החינוך, בהצגת התוכנית החדשה, היא לספק לתלמידים מידע על הקשר בין הרגלי אכילה ובחירת מזון לבין בעיות תזונתיות ובריאותיות. המשרד שלח חומר רקע למורים בנושאים אלה, והדריכם באירגון פעילויות מעשיות, פשוטות לביצוע וחסכוניות, בנושאים הללו. מוסר דובר משרד החינוך והתרבות.

איך לזהות ילד גאון?

בדרך־כלל אנו רגילים לשמוע על ילדי פלא בתחום המוסיקה, הציור או הריקוד ומתייחסים לכך כאל מתת השמים. ילדים אלה מפגינים את כשרונותיהם כבר בגיל צעיר ובהתאם לכך מכוונת גם השכלתם המקצועית. אין זאת אומרת, כי הם מאושרים יותר מיתר בני גילם, כי חלק גדול מילדותם נגזלת מהם, אבל לפחות יש להם יעוד.

אולם מדי פעם מופיעים גם גאונים קטנים בשטחים אחרים, עליהם מרבים לכתוב בעיתונות האנגלית והגרמנית. למשל, הילדה לינדה שהתקבלה כחברה למכון הבריטי לאנשים בעלי אינטליגנציה גבוהה והיא בת שבע בלבד, או ילדה אחרת, סוזי, שקיבלה תואר באוניברסיטת אוקספורד, או הילדה מושי פיגג בת ה־13, שעברה את בחינות הכניסה לאוניברסיטת אורבידוז...

כדאי לציין כי רוב הגאונים האלה הם ממוצא סיני, רוסי, אנגלי או יפני.

קונגרס שנערך בהמבורג (צפון גרמניה), שבו השתתפו צירים מ־50 ארצות, הוקדש לנושא כיצד לטפל בילדים מחוננים. בין המשתתפים התגלו הניגודים. רוב גדול, כולל העיתונות, היה נגד פתיחת בתי ספר מיוחדים לילדים מחוננים. הם הרגישו כי גם ככה הילדים המוכשרים־פחות מרגישים עצמם מקופחים נוכח הגאונים בכיתה (הם, אגב, שנואים על יתר התלמידים). אולם היו גם דעות אחרות. צוין, כי בשביל ילדים שה־IQ שלהם גבוה מ־130 ואפילו מ־140, ושיש בהם גם רצון יצירתי וחוש סוציאלי, כדאי לפתוח בתי־ספר מיוחדים עם תכנית מותאמת להם.

מצבם הנפשי של המחוננים אינו שפיר. הם משתעממים בכיתה, ולפעמים מתנהגים בצורה מוזרה. גם ההורים של הגאונים הקטנים אינם מאושרים, כי הם אינם כמו כל הילדים האחרים. ועוד חושדים בהם, כי הם דוחפים את הילדים למאמץ יתר.

בוועדות היעוץ החוקרות את הנושא קבעו כללים כיצד לגלות אם הילד באמת גאון:

● בילדותם המוקדמת הם מלאי חיים.
● הם מסתכלים על אנשים וסביבתם בתשומת לב מיוחדת. ישנים רק בין 3 ל־4 שעות בלילה. מתחילים לדבר מוקדם.
● רוצים לדעת הכל ומציפים את ההורים בשאלות.
● מפתיעים במחשבה הגיונית ולפעמים יש להם גם תשובות נכונות.

את רוב הגאוניות מיחסים לבנים, אבל הסתבר כי החלוקה היא שווה בין שני המינים.

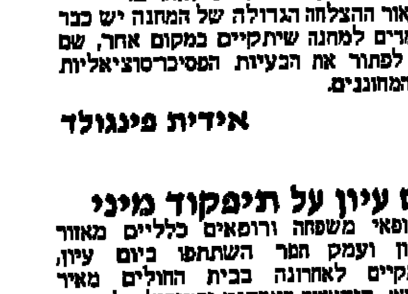

מחנות מיוחדים שהופעלו לפני שנה על גדות הנהר ריין, בהם משתתפים רק ילדים מחוננים במיוחד. כשווים בין שווים, היו מועילים מאד עבורם. הם למדו במסגרת שלהם וזה עזר להם לגלות את נקודות החולשה ומגרעותיהם ביחס לאחרים.

לאור ההצלחה הגדולה של המחנה יש כבר מועמדים למחנה שיתקיים במקום אחר, שם ינסו לפתור את הבעיות הפסיכו־סוציאליות של המחוננים.

אידית פינגולד

יום עיון על תיפקוד מיני

רופאי משפחה ורופאים כלליים מאזור השרון ועמק חפר השתתפו ביום עיון, שהתקיים לאחרונה בבית החולים מאיר בנושא: „חידושים באבחנה ובטיפול בליקויים בתיפקוד המיני". ד"ר סנטיאגו ריכטר, רופא בכיר במחלקה האורולוגית, יזם וערך את יום העיון הזה שמטרתו — לדבריו — מודעות לרופאי משפחה, שהם הכתובת הראשונה אליה מגיע הפציינט הסובל מליקויים בתיפקוד המיני. הטיפול בבעייה זו, לדברי מומחים, נעשה עד עתה ע"י רופאים ספציפיים. כיום המגמה היא לטפל בליקויים בתיפקוד המיני — בראש וראשונה ע"י רופא המשפחה. דוברת המרכז הרפואי־סטיר בכפר־סבא, רבקה אחימאיר, ציינה עוד, כי משתתפי יום העיון שמעו מהלכו הרצאות מפי רופאים מומחים בנושא: מנגנונים נוירולוגיים והורמונליים בתיפקוד המיני, אין־אונות לאחר ניתוח כלי דם ועוד. הוקרן גם סרט שהדגים „שיטות ניתוחיות ותוצאותיהן".

(זהבה נדל)

כווית ואינדונזיה אמרו לא מה תגיד היום סארילנקה?

● כדורעף

מארגני משחקי האוניברסיאדה בזאגרב ניצבים בפני בעיה רגישה, לאחר שכווית סירבה ביום ראשון בערב להתייצב מול ישראל בתחרויות הכדורעף. ואי לכך הוכרזה כמפסידה.

אמש עמדה ללכת בעקבותיה גם אינדונזיה, שהודיעה במכתב לפדרציה הבינלאומית לספורט אוניברסיטאי, כי לא תתייצב מול ישראל.

מזכ"ל הפדרציה הבינלאומית, רוז' קאמפאנה, אמר כי "הוועדה הפועל עומד להתכנס בימים הקרובים כדי להחליט על סנקציה אפשרית נגד כווית. עם זאת יש להתחשב בעובדה כי לחצים חיצוניים הופעלו על הקבוצה מכווית".

יש לציין כי משלחת הספורט של כווית התחייבה, ערב התחרויות, להתייצב מול כל הקבוצות החברות בפדרציה הבינלאומית. בהתאם לתקנון של ארגון זה.

האם עומדת ישראל להתמודד עם סארילנקה — וספק אם גם זו תופיע.

יוונייה עשתה הסטוריה

היוונייה אליזבט רוסאקי היתה לשחיינית הראשונה במולדתה שזכתה במדליית זהב במשחקי הסטודנטים המתקיימים בזאגרב.

היא ניצחה במשחה 200 מטר פרפר בזמן של 2:12.59 דקות והקדימה שתי רומניות — אנטה פאטראסקויו 2:14.26 ונעמי לונג 2:14.74 דקות.

לונג היתה למעשה גיבורת הבריכה כשזכתה בארבע מדליות זהב. במשחים האחרונים היא ניצחה ב־200 מטר מעורב אישי בזמן של 2:15.64 דקות וב־400 מטר חופשי בזמן 4:10.84 דקות.

הניו־זילאנדי אנטוני מוס היה לשחיין הראשון מבן ארצו שנטל מדליית זהב כשניצח ב־200 מטר פרפר בזמן של 2:00.20 דקות.

היפאני ראייצ'י סוזוקי ניצח גם ב־100 מטר גב בזמן של 56.57 שניות.

הבריטי אנדריאו ג'יימסו ניצח ב־100 מטר חופשי בזמן 51.42 שניות, ובמשחה המקביל לנשים ניצחה האמריקנית מיצי קרמר בזמן של 57.30 שניות.

הסובייטי אנדריי פאטראקוב ניצח ב־400 מטר חופשי בזמן של 3:56.13 דקות והקדים ב־44 מאיות את השחיין היוגוסלבי המצויין דראז'אן פטריץ'.

היא זכתה בארבע מדליות זהב באוניברסיאדה

המתעמלת הצעירה מברית־המועצות תלנה צ'וקונובת שזכתה בארבע מדליות זהב במשחקי האוניברסיאדה הנערכים ביוגוסלביה כפי שצולמה בגמר הנשים בהתעמלות. (תצלום: איי.פי)

הכדורסלנים ניצחו את גרמניה

שירות "על המשמר"

נבחרת אס"א גברה אמש בטורניר הכדורסל של משחקי האוניברסיאדה המתקיימים בזאג־רב על נבחרת הסטודנטים של מערב גרמניה 84:85 (40:44).

הישראלי אסף ברנע העניק את הנצחון בסל של שלוש נקודות שקלע 45 שניות לפני הסיום וחבריו ידעו לשמור על היתרון בן הנקודה עד לסיום.

בשורות הישראלים בלט אמיר כינו שקלע 29 נקודות.

הערב, ב־9 ישחקו הישראלים מול נבחרת בלגיה.

קליין יורד מהאוניה

מאת יוסף חכם

מאמנה של האלופה ומחזיקת גביע המדינה בכדורסל, קבוצת מכבי תל אביב, רלף קליין חזר לארץ לאחר שהית של יממה על האוניה שהביאה אותו לארץ.

קליין סיפר שאימוני מכבי תל־אביב יתחילו בתחילת אוגוסט.

הוא הוסיף כי בקרוב ידבר עם ראשי איגוד הכדורסל שאימוני הנבחרות לא יפגעו בהכנת קבוצתו לעונה הבאה כיוון שלמכבי תל אביב יש גם משימות אחרות חוץ מהנבחרת.

15 מדליות זהב לבריה"מ

● התעמלות

אלנה צוצצוגבה מבריה"מ הלהיבה אור לאתמול את אוהדי ההתעמלות באוניברסיאדה בזאגרב, בשזכתה בכל 4 המדליות הזהב האישיות והשלימה זכייה של 15 מדליות־זהב לברית־המועצות בהתעמלות.

המתעמלת בת ה־18, שגובהה 1.47 מ', זכתה בסיכום בשש מדליות זהב. היא השתתפה, כמובן, גם בנבחרת הסובייטית שזכתה במדליית הזהב הקבוצתית.

מעניין לציין שלמרות הופעתה המרהיבה לא הצליחה צ'וצ'ונובה לזכות באף מכשיר בציון 10.

עם תום תחרויות השחייה ביום ראשון הוכתרה נעמי לונג מרומניה כשחיינית המצטיינת, עם 3 מדליות־זהב.

בסיום תחרויות הסיוף ברומח לנשים גברה איטליה על סין 6:8. ברית־המועצות ומזרח־גרמניה נטלו את הארד.

טורניר טניס בינלאומי לנכים היום ברמה"ש

מאת אברהם תשובה

במרכז הטניס ברמת־השרון יפתח היום טורניר טניס בינלאומי לנכים.

בטורניר שיערך בארץ זו הפעם השניה ברציפות, יטלו חלק 24 טניסאים נכים מארה"ב, צרפת, הולנד, אנגליה וישראל.

חלק מהטניסאים ההולנדים כבר הגיעו לארץ וקיימו מספר אימונים לקראת התחרויות.

בין הטניסאים שישתתפו בטורניר יהיו גם אלוף העולם רנדי סנאו מארה"ב וכן הצרפתי ג'מרטיני.

הטניסאים הישראלים וביניהם האלוף זיו פתיחה וסגנו ברוך חגאי המדורגים במקום ה־4 באירופה מתכוננים במרץ לקראת התחרויות.

במהלך השבת האחרונה לא נכנעו לגירויי בריכת השחיה והמשיכו להתאמן תוך התעלמות מהחום הלוהט.

טורניר הטניס שיערך בארץ הינו אחד מחמשת הטורנירים החשובים הנערכים במשך כל שנה במקומות שונים בעולם והמשתתפים בהם מדורגים בדירוג בינלאומי לנכים.

את הטורניר מרכז ששון אהרוני, המציין לשבח את תמיכת מרכז הטניס ברמת־השרון, המעמיד את מגרשיו ללא תמורה למען הטורניר ואת חברת בש־גל שתרמה את הפרסים.

חפר: זיוה רון לא תעבור לאליצור ת"א

מאת יוסף חכם

חב הרסלנית זיוה רון מקבוצת הפועל חיפה שהושאלה לשנתיים להפועל גבעת חיים לא תשוחרר לשחק בעונה הבאה במדי האלופה ומחזיקת הגביע אליצור תל־אביב — כך אמר אמש רכז הכדורסל במרכז הפועל איתן חפר.

רון בת ה־26 שייכת לקבוצת הפועל חיפה ולטענת ראשי אליצור הם סיכמו שהכדורסלנית תשוחרר אליהם תמורת 3000 אלפים דולר.

בינתיים צירפה אליצור תל־אביב לשורותיה את שחקניות מכבי דרום / רמת חן סיגל גורס בת ה־23 ורויטל ביטון בת ה־21.

ורד ברגמן, בתו של השופט הבינלאומי יוסף ברגמן, ששיחקה בהפועל חיפה ובשנה האחרונה שהתה בארה"ב תחזק את קבוצת הפועל גבעת־חיים.

● קבוצת הכדורסל של א.ס. רמת השרון הודיעה אתמול לראשי הפועל חולון כי הכדורסלן נרב הבפלר לא ישוחרר לשורותיה.

● ראשי קבוצת אליצור נתניה פנו אתמול לקבוצת הפועל גליל עליון והודיעו להם כי דני ברכה לא ישוחרר. לדבריהם חתום ברכה בקבוצתם לשנתיים ואין להם מה לפנות אליו עוד.

● אופניים

מוטה לובש החולצה הצהובה

ההולנדי אריק ברוקינג, שסיים לא מכבר שלישי בטור דה פראנס, ניצח אתמול בשלב ה־18. השלב ההרירי הראשון בטור, שלב זה התנהל בחום כבד ורבים נאלצו לפרוש.

הצרפתי צ'רל מוטה, שהוביל ביום שישי, חזר ולבש את החולצה הצהובה בדירוג הכללי.

במקום השני סיים אתמול הצרפתי ז'אן פראנסואה ברנר, והוא גם מדורג שני בדירוג הכללי, כשהוא מפגר כמעט בשתי דקות אחרי המוביל.

המנצח היום, ברוקינג, מדורג רביעי בדירוג הכללי אחרי האירלנדי סטיפן רוש.

הפועל ת"א מחפשת שותפה למשחקיה בבלומפילד

● כדורגל

מאת אשר גולדשלגר

המרמ בין אגודת הפועל תל אביב לבין ביתי"ר ת"א בדבר הופעה משותפת בעונה הקרובה באיצטדיון בלומפילד עלה על שרטון ונראה כי ראשי הפועל ת"א יחפשו מחליף לשותפות במקום הבית"רים.

הרקע למשבר קביעת אגודת בית"ר ת"א לקבל 10 אחוז מההכנסות המשותפות.

לדעת הפועל ת"א זהו סכום מוגזם ורק אם הבית"רים ירדו בדרישותיהם יהיה על מה לדבר.

ראשי הפועל ת"א בודקים אפשרות להופעה משותפת עם קבוצת הפועל ירושלים מהליגה הארצית בהנחה שזו קבוצה אטרקטיבית שיכולה למשוך קהל ולהביא את הירושלמים לבלומפילד.

לא מן הנמנע שתעשה פנייה לקבוצת הפועל חולון, העולה החדשה לליגה הלאומית.

ראשי הפועל ת"א אינם מתכוונים לבצע רכש משמעותי לעונה הקרובה. הקבוצה תתבסס על שחקניה הצעירים במטרה להוריד את עלות ההוצאות.

מקסיקני זכה בתואר קל־בינוני

המתאגרף המקסיקני המתגורר בקליפורניה זכה בתואר העולמי במשקל קל־בינוני כשניצח בנקודות בצרפתית בורדו את האמריקני דואן תומס לאחר קרב בן 12 סיבובים.

יש לציין שאקינג הופל פעמיים על הקרשים אך התאושש והצליח לתקוף את יריבו ברוב הסיבובים.

פורמן חוזר לזירה ורוצה להלום בטייסון

מאת ש. סלברט

אלוף העולם לשעבר באיגרוף במשקל כבד ג'ורג' פורמן בן ה־38 מארה"ב חפץ להתמודד עם אלוף העולם מאייק טייסון בן ה־20 אף הוא מארה"ב.

פורמן שחזר לפני כמה חודשים לפעילות לאחר פרישה בת עשר שנים הצליח תוך ארבעה חודשים לנצח שני יריבים בנוקאאוט. לפני כמה ימים הכניע בסיבוב השלישי את בן ארצו הנסיך צ'ארלס הוסטטר והעלה את מאזנו ל־47 נצחונות לעומת שני הפסדים.

פורמן זכה בתואר העולמי ב־1973 כשהכניע בנוקאאוט בסיבוב השני את ג'ו פרייזייר אך כעבור שנה הפסיד בנוקאאוט בסיבוב השמיני למוחמד עלי.

פורמן אמר: "עכשיו אני מוכן להתמודד על הכתר העולמי שאבד לי לפני 14 ואני אעדיף להתמודד עם מתאגרפים נוקשים".

מכבי חיפה תשלם למשרד הכרטיסים גרבר

מאת יוסף גלזר

"בימים אלו די בשיטות ניהול של השטאטעל, עיירה בגלות. כדי לנהל אימפריה של כדורגל כמו שמכונה מכבי חיפה בפי חלק מהציבור", כך כותב עו"ד פאול חיים גלזר שישמש כבורר בסיכסוך הכספי בין מכבי חיפה וקופת הכרטיסים גרבר בעלת הזיכיון למכירת מנויי וכרטיסי הקבוצה.

גלזר כותב בין היתר: "לגבי קבוצת מכבי חיפה, הכוונה לגבי מחלקת הכדורגל שטיפלו בזה. אוכל רק לומר כי לא די בה ההתנהלות שמגלים ברצונם הטוב ובהשקעת מירצם וזמנם הטוב לפי הבנתם כדי שדרכה של הנהלה תצלח, ביחוד שמדובר בעניינים עיסקיים".

עוד מוסיף הבורר: "קשה לעלות על הדעת שהתשבוניה של מכבי חיפה אינם צריכים להתנהל לפי אמות מידה מקובלות בניהול חשבונות בגופים ציבוריים".

יצויין כי "כל גיבורי הבוררות כבר אינם ממלאים תפקידים במכבי חיפה".

כתום בוררות שנמשכה חודשים ארוכים פסק עו"ד גלזר על סכום של 57,500 ש"ח לזכות קופת גרבר ומתח ביקורת חמורה על הניהול הכספי של מכבי חיפה בנושא המינויים.

תושב קרית־גת זכה ב־920 אלף ש"ח בטוטו

אברהם גוריאלשוילי מקרית גת, הינו הזוכה היחיד בפרס הגדול בטוטו 920 אלף שקלים לאחר שניחש נכונה את כל 14 תוצאות המשחקים במחזור 45/87 שנערך ב־11.7.87 על משחקי הליגות האוסטרליות והאינטרטוטו.

23 משתתפים ניחשו 13 תוצאות נכונות, וכל אחד מהם יקבל כ־5,180 שקלים.

489 משתתפים ניחשו 12 תוצאות נכונות, וכל אחד מהם יקבל כ־243 שקלים.

5,149 משתתפים ניחשו 11 תוצאות נכונות, וכל אחד מהם יקבל כ־23 שקלים.

32,781 משתתפים ניחשו 10 תוצאות נכונות, וכל אחד מהם יקבל — 3.30 שקלים.

בריטי יאמן במצרים

מועדון הכדורגל הקאהירי "די אלי" מינה את הבריטי ג'ף באטלר כמאמן הקבוצה במקומו של המאמן המצרי טאהא איסמאעיל שפרש מתפקידו בחודש אפריל לאחר שסייע למועדון לזכות באליפות מצרים ובגביע אפריקה למחזיקות גביע.

זהו המאמן הבריטי השלישי שקיבל תפקיד זה במצרים. קודם לו ריצ'ארד בארקר המתפקד במועדון קאהיר ומייקל סמית הוא המאמן את הנבחרת הלאומית של מצרים.

חיים לוין: הוא היה גדול יותר מחודורוב ומויסוקר

מאת אשר גולדשלגר

הנהלת ההתאחדות לכדורגל מתכוונת להסב את שם טורניר החורף הבינלאומי על שמו של שוער הנבחרות הלאומיות ומכבי חיפה אבי רן.

ההתאחדות לכדורגל לא תפעל בנידון בטרם ימלאו 30 יום למותו של השוער המצטיין אולם בשיחות לא רשמיות הוסכם, על דעת ראשי ההתאחדות, כי יש להסב את טורניר החורף על שמו של השוער המצטיין.

עוזיקם מילצ'ן, מ"מ יו"ר הנהלת ההתאחדות, אישר אמש עובדה זו אולם ביקש שלא להעלות את הנושא בטרם ימלאו 30 יום לאסון.

מילצ'ן הרגיש כי הועלו מספר הצעות נוספות שיושמו עם תום ה־30.

בין השאר יוענקו מילגות אבי רן לסטודנטים מצטיינים הלומדים בתחום הספורט במסגרת המוסדות להשכלה גבוהה.

עוד הוסיף עוזיקם מילצ'ן כי מרכז מכבי יתכנס עוד השבוע על מנת לחפש דרך להנצחת זכרו של השוער אבי רן.

אשר למציאת מחליף לשער מכבי חיפה, אמר מילצ'ן "לא נפקיר את מכבי חיפה אולם לא נטפל בסוגייה זו כל עוד לא יחלפו לפחות 7 ימי האבל."

בישיבת האבל שקיימה ההתאחדות לכדורגל אמר היושב ראש שאול סוויר: "עד עכשיו אי אפשר להאמין שהוא איננו".

שוער העבר חיים לוין שאימן את רן במכבי חיפה אמר: "רק אלוהים יודע אם אי פעם יגדל שוער כזה. הוא היה אחד בדור. טוב יותר מחודורוב טוב יותר מויסוקר. היה לו מקום בכל קבוצות צמרת באירופה".

חברו לקבוצה ולחיים, הבי"ך לאומי אבי רן אמר: "הוא עזר לי להתאקלם במדי הקבוצה ואחר־כך במדי הנבחרת. הוא היה חבר אמיתי שלי".

הישיבה נפתחה בדקת דומיה ובשם הנבחרת דיבר כדורגלן מכבי תל־אביב, אלי דריקס.

בן 8 מרמת השרון הגיע לבית משפחת רן והתייפח שעות

מאת יוסף גלזר

עשרות כדורגלנים, מאמנים ועסקנים מכל רחבי הארץ המשיכו גם אתמול לפקוד את בית משפחת רן ביום השני של השבעה.

מאות אוהדים של מכבי חיפה הגיעו לניחום אבלים, חלקם ממקומות מרוחקים בארץ בהם ילד בן שמונה מרמת השרון, אוהד שרוף של השוער אבי רן, שהגיע עם סבתו והתייפח בבכי במשך שעות ארוכות בביתו של השוער ז"ל.

כדורגלני ועסקני מכבי חיפה אינם משים מן הבית ומנחמים את ההורים משה ודניאלה, האח שולי, האחות מירב והחברה גלית.

הצעות רבות להנצחת זכרו של רן הוגשו אתמול. חברי מועצת עיריית חיפה ברוך זליך ונסים שרם מציעים לקרוא לאיצטדיון העירוני בקרית אליעזר על שמו של הכדורגלן. זליך מציע להקים אנדרטה לזכר השוער ליד או בתוך האיצטדיון ושרם אף הציע לערוך לזכרו את אליפות חיפה בכדורגל לבתי־ספר תיכוניים.

מזכיר מועצת פועלי חיפה משה גוטר הציע לקיים מדי שנה משחק בין נבחרת חיפה ונבחרת ישראל על גביע לזכר אבי רן וההכנסות המשחק יוקדשו לטיפוח שוערים צעירים עד גיל 19.

הועלתה גם אפשרות לקיים משחק זה כאשר כל ההכנסות יוקדשו למשפחת רן.

מרגיז אותי

גם קפריסין כבר חזקה משבילנו באתלטיקה

מסע נבחרות האתלטיקה שלנו, גברים ונשים, לצפון־אירלנד ולהולנד, חשף חולשת ישראל במלכת־הספורט. חולשה זו מעוררת דאגה. רק שיא לאומי אחד, במירוץ שליחות 4x100 מטר, הוצב ביום האחרון של התחרויות.

אצלנו נוהגים לציין כל הזמן "שיאים אישיים". אין בכך כדי לחפות על חולשת האתלטים שלנו. גם אלה ישיגוהו, ישיגוהם, בארצות־הברית, לא הצליחו לבצע זינוק כמו, למשל, השחיין אייל שטיגמן.

התמודדנו עם נבחרות אירופיות מהדרג הבינוני ומטה, והיינו אחרונים. אפילו נבחרת איזורית מספרד, כמו קטלוניה, ניצחה אותנו. אבל את הנסיגה שלנו אפשר לראות בהפסדים בשבת לקפריסין. בתחרות חמש־האומות בסוונסי, וולס, הקדימו אותנו הקפריסאים בהפרש של 17 נקודות בין הגברים ובנקודה אחת בין הנשים.

שלפתי תוצאות מהארכיון שלי. עוד בטרם היה לנו איצטדיון מפואר כהדר־יוסף ועדיין לא חלמנו על שעון אלקטרוני כבר ניצחנו בקלות את נבחרת האי השכן. בפעם הראשונה הבסנו את קפריסין ב־1949, באיצטדיון בצפון ת"א — 71:125; כעבור שנה הכנענו אותה בניקוסיה — 67:112, כעבור שנתיים שוב הבסנו אותה בת"א — 71:112.

אומרים שהקפריסאים נהנים מתגבורת יוונית. נחמה לעניי לא מבוססת. האם קפריסין התקדמה או שאנו נסוגונו? לדעתי, החלק השני הוא הנכון. משקיעים מאמצים — ונסוגים. זה מוכיח שמשהו לא רציני בהכנות, בטיפול באתלטים, שאינם מצליחים להיחלץ מאפרוריותם.

כדאי לשים פעם את הקלפים על השולחן!

* * *

השומרון על הגובה

בתקשורת ישנם דברים הזוכים, לא פעם, לסירכום ענק, בעיקר בשטח הרכילות. אבל אירועים ספורטיביים. בציון הצלחות, נדחקים לקרן־זווית. כך, למשל, אירע לשתי זכיות באליפויות עולם לבתי־ספר ע"י ספורטאים מהשומרון: קבוצת הכדורגל של עמק חדרה זכתה במקום הראשון באליפות הבין־לאומית של בתי־הספר בבריז', בלגיה, וקבוצת הכדורסל של בנות בית־הספר חוף־הכרמל זכתה באליפות מקבילה בירושלים.

באותה אליפות היתה הצלחה גדולה לכדורסלני־העתיד שלנו. בין הבנים דורגה ישראל במקומות השני (מקיף רמת־השרון) והשלישי (אורט קרית־ביאליק), ובין הבנות תפסה, בנוסף לזכיית חוף־הכרמל, קבוצת בית־הספר עירוני א' מת"א במקום השלישי.

אפשר, כמובן, לטעון: הדבר הוא עניין של בתי־ספר או — אין לזה ערך ספורטיבי בין־לאומי רציני. הדברים אינם מדוייקים. כל אירוע חשוב לגופו. חבל שאין אנו יודעים להעריך הישגים.

במיוחד מוזרה גישת כלי התקשורת האלקטרוניים. הם "טיפטפו" על ההישגים, בלי להקדיש מקום נאות.

מי שסבור שרכילות זה ספורט לא יוכל לתרום מאומה, לא לכדורגל, לא לכדורסל ולא לענף ספורט כלשהו. אצלנו, חוששני, שאמת־המידה בין רכילות לספורט מעוות לחלוטין. ככה אנו ניראים.

* * *

חצי תריסר — לא מכובד

אנו מתייחסים לאירועים כמו שנוח לנו. כשמנצחים — יוצאים מהכלים. כשמפסידים, או שבוכים, או שמתעלמים. הנה "הטמה" אלופת ישראל בכדורגל, בית"ר ירושלים, חצי־תריסר שערים בדנמרק מקבוצת ברונדבי, באינטרטוטו. מתייחסים לזה באדישות, בשלוות־נפש.

ישנם כאלה הטוענים: מה זה כבר חשוב, ממילא אין ערך למשחקים... אם לא חשוב מדוע צריך לבזבז סכומי־עתק כדי להשתתף באירוע זה? אל נשכח, ההתאחדות לכדורגל מסבסדת נסיעות אלה. למעשה מממנת את הטיולים של הקבוצות.

בית"ר ירושלים אינה הראשונה שהפסידה בהפרש שערים גבוה כל־כך. היו כבר אלופות לפניה שיצאו בשן־ועין.

אל נשכח, התוצאות באינטרטוטו מתפרסמות בעתוני אירופה והדבר בוודאי שאינו מוסיף מוניטין לכדורגל הישראלי המבקש להתקבל ליבשת. באירופה אוהבים הישגים ואם אלופה של מדינה מובסת בהפרש גבוה כל־כך — זה לא מקרב אותה ליעדה. אם ההתאחדות לכדורגל מסתתרת מאחורי הנימוק שמשחקי האינטרטוטו מהווים גשר ליבשת היא עלולה להשיג את ההיפך ממנו, שהיא

אורוגוואי — אלופת דרום־אמריקה, לאחר נצחונה בגמר על צ'ילה 0:1

מאראדונה וקרקה יצאו בשן ועין

ברזיל מתקשה להתאושש מתבוסת ה־4:0 לצ'ילה ★ השמצות הדדיות ★ המאמן דה־סילבאס נמלט מזעם האוהדים וטוען: אלה שחקנים מצויינים, איתנו אבנה נבחרת לאליפות העולם ב־1990 באיטליה ★ ארגנטינה המהוממת מהוזמנה לאורוגוואי (1:0) נוצחה גם ע"י קולומביה (2:1)

מאות אלפי אורוגוואים חוגגים ברחובות מונטבידיאו את זכיית נבחרתם באליפות דרום־אמריקה תצלום: איי.פי.

מאת שבח בן־גבריאל

אליפות דרמטית כזו לא זכורה לאוהדי הכדורגל בדרום־אמריקה שנים רבות. היה בה הכל: הפתעות איקספור, מכות והרחקות, ולעתים גם כדורגל מהיר. זכייתה של אורוגוואי, לאחר נצחונה אור לאתמול בגמר על צ'ילה (0:1), הפתיעה. שתי הגדולות של היבשת, ארגנטינה המארחת וברזיל, יצאו בשן־ועין.

במוקד האליפות היה, כמובן, נפילתן את "האריות" בחבורה — ארגנטינה וברזיל, שהכל ציפו שיגיעו לגמר. בעיקר הדהימה מעידתה של ברזיל, ש"נפלה שדודה" ביד נבחרת שמאזנה אינו מרשים. צ'ילה ומקום שלישי בגביע העולמי ב־1962, הביסה את הגדולה במדינות דרום־אמריקה — 0:4. ארבעה מטחים צורבים לברזיל, "משוגעת הכדורגל", שתארח את המשחקים הבאים ב־1991.

מומחים מפרשים את מפלתה של ברזיל בכך שהגנתה היתה פרוצה והצ'ילאנים ניצלו ארבע הזדמנויות כדי לנצח ולחולל את ההפתעה הגדולה ביותר השנה בכדורגל העולמי.

קשה היה לעכל עובדה ששוער מנוסה כמו קארלוס ומגן ותיק כמו סוזאר מרבים במישגים, בזה אחר זה, ופוגעים ביוקרתה של נבחרתם דווקא מול נבחרת בינונית כמו צ'ילה.

הגמר שלא היה

את נבחרת ברזיל, שהפגינה יכולת מבריקה במונדיאל במכסיקו ורק חוסר מזל היה בעוכריה, רדף גם הפעם ביש־המזל. הברזילאים תקפו את שער צ'ילה ברוב שלבי המשחק, אבל השוער רוחאס, שהיה הטוב בין שוערי עשר הנבחרות שהשתתפו באליפות הדרום־אמריקנית, מנע בעדם להבקיע. הוא נעזר, כאריבות רבה, גם על־ידי המשקוף והקורות שהדפו כדורים.

ברזיל, שקיימה מסע קצר באירופה ובישראל, היתה מוכנה היטב למשחקי־ארגנטינה. הכל ראו בה את יריבתה של ארגנטינה בגמר. ציפו למאבק אדיר בין שתי הנבחרות החזקות בדרום־אמריקה, אבל אורוגוואי וצ'ילה קילקלו את הסיכוי להצגה נפלאה.

המאמן הברזילאי החדש, קארלוס דה־סילבאס, ויתר על שירותם של כוכבים במונדיאל, כמו בראנקו ואלמאו, ובנוסף להם לא הזמין את הכוכב הוותיק זיקו, המחלים מפציעה וכבר הפגין יכולת מרשימה במשחקיו האחרונים בליגת ריו ואף הבקיע שערים.

דה־סילבאס התבסס יותר על המידה על הכוכבים הצעירים שהצטיינו בטורניר הקדם־אולימפי לפני חודשיים. בסגל הרחב לו, בארגנטינה, כלל את החלוץ קרקה, שראשו כבר בנאפולי האיטלקית, בשורותיה ישחק בעונה הבאה. הפעם לא תרם מאומה לנבחרתו. הבלם ג'וליו סזאר, שהובא מברסט שבצרפת, היה קורבן־אליפות. עליו הוטלה האשמה להפסד הצורב לצ'ילה.

בסגל שולבו עוד כמה כדורגלנים שהיו אשתקד במכסיקו, כמו המגן הנפלא ז'וסימאר מבוטפוגו, שהפעם איכזב לגמרי, הקשר סילאס והחלוץ מילר, שניהם מסאן־פאולו.

יודח או לא?

המאמן הברזילאי החדש, שנמלט מזעם אלפי אוהדים קנאים כשובו הביתה, ספג "מקלחת רותחין" בכל אשר פנה וז'וליו לופש, שעמד בראש המשלחת הברזילאית לארגנטינה, הודיע מייד כי המאמן ועוזרו יודחו מתפקידים. לעומת זאת האשים נשיא התאחדות הכדורגל של ברזיל, נאבי אבי־צ'דיד, כמה מהכדורגלנים על אולת־הרגל. אך החוזה עם המאמן — כך הודיע — יכובד עד סוף חודש דצמבר: "אני חושב שכמה מהכדורגלנים לא היו מרוכזים לאחר שהצליחו כה יפה בסיור באירופה ובישראל" — אמר צ'דיד.

ברזיל היתה זקוקה לתיקו בלבד מול צ'ילה כדי להעפיל לגמר. יריבתה חשבה אחרת.

המאמן דה־סילבאס טוען שהמפלה אינה צריכה להשפיע על המורל מאחר שרק עתה החל לבנות נבחרת למשחק גביע העולם ב־1990 באיטליה, ולאותם כדורגלנים שבחר יהיה מה לתרום בעתיד. "פשוט פקד אותם ביש־מזל, ותו לא. זה יכול לקרות לכל נבחרת חזקה ואסור לנו להרים ידיים, דבר שעלול להשפיע על המשך הדרך" — דברי המאמן שלא איבד את עשתונותיו. הוא הרגיש שעל־אף שאוכזב מיכולת שחקניו במשחק המפלה לצ'ילה, יאסוף שוב את הכדורגלנים ואם תינתן לו זכות־הבחירה יכלול את אותם הכדורגלנים, שכן לדעתו הם שחקנים מצויינים.

ארגנטינה התמוטטה

אכזבה נוספת — ארגנטינה, היא איכזבה את מיליוני אוהדיה במשחקה עם שכנתה הקטנה — אורוגוואי, שהכניעה אותה 0:1.

גיבור משחקי הגביע העולמי, דייגו ארמנדו מאראדונה, שותק במשחק זה לחלוטין לאחר שהפגין יכולת טובה בנצחון על אקוודור — 0:3. במשחק זה הבקיע שני שערים בבעיטות מ־11 ומ־17 מטר.

הגיבור האמיתי במשחק זה היה שוב חלוצה של אלופת העולם לקבוצות, ריבר־פלייט, האורוגוואי אלזמאנדו, שהבקיע את שער הנצחון לנבחרתו. אותו חלוץ אורוגוואי המשחק בארגנטינה, כבש שבעה חודשים קודם־לכן את שער־הנצחון בגביע הבין־יבשתי בטוקיו לרשת סטיאווה בוקרשט.

אורוגוואי, שכשלה במונדיאל ועל־אף ההפסד הצורב לדנמרק (6:1), לא התייאשה והוכיחה בזכייתה באליפות דרום־אמריקה שהיא עדיין אחת הנבחרות המעולות ביבשת.

הנבחרת השלישית שהפתיעה בטורניר היתה קולומביה, שתפסה את המקום השלישי, בנצלה את המרה־השחורה שפקדה את ארגנטינה אחרי הפסדה לאורוגוואי. וגם היא ניצחה את אלופת העולם — 1:2. עד כמה היתה ארגנטינה המוממה מכשלונה תעיד העובדה שלמשחק זה, בבואנוס־איירס באו רק 5000 צופים... קודם־לכן העיפה קולומביה את פאראגוואי, ששיחקה ברבע־גמר הגביע העולמי במכסיקו (ונוצחה ע"י אנגליה).

אכן, אליפות מפתיעה.

כדורגלן נבחרת אנגליה מצליח ב... אימון סוסים

מאת שבח סלברט

זוכרים את החלוץ האנגלי המצויין פראנסיס לי, שהופיע 27 פעם במדי נבחרת אנגליה ופרש ב־1976 בגלל פציעה קשה בקבוצת דרבי־קאונטי?

ובכן, לי ששיחק קודם־לכן במנצ'סטר־סיטי שהוא כיום בן 43, קיבל רשיון לאמן סוסי־מירוץ לאחר שהצליח בעונה שעברה לסייע ל־12 סוסים לנצח במירוצים שונים.

ב־1984 הוענק לו רשיון זמני, אבל אחרי הצלחה כה מרשימה בעונה אחת יוכל הכדורגלן המצטיין בעבר לשבת על ספסל אחד עם גדולי מאמני הסוסים בבריטניה.

★ ★ ★

קונורס ישחק בברית־המועצות

ה"מיטור" האמריקני ג'ימי קונורס, בן ה־34 ובעל שיא זכיות בטורנירים (105), יקיים עוד השנה משחקי ראווה בברית־המועצות.

את משחקיו הנפלאים של "ג'ימבו", בהופעתו זו השנה ה־16 בווימבלדון, ראו בטלוויזיה הסובייטית, שהיו לה שני ערוצים באליפות הטניס היוקרתית בלונדון.

קונורס יופיע שוב בישראל, והפעם לא במשחקי־ראווה אלא כמשתתף בטורניר המסורתי בחודש אוקטובר ברמת־השרון.

★ ★ ★

הרימי ראשך, שטפי!

עתוני מערב־גרמניה כיבדו בגבורה את הישגה של שטפי גראף בווימבלדון על־אף שנוצחה בגמר בשתי מערכות ע"י מרטינה נאוורטילובה (5:7, 6:3).

כמה מהעתונים הופיעו בכותרות זהות: "הרימי את ראשך, שטפי אל תהיי עצובה, כולנו גאים בך" העתון הנפוץ "בילד" כתב: "שלוש פעמים היתה לה ההזדמנות לשבור את חבטות־ההגשה של יריבתה אבל הרשת היתה בעוכריה. המזל האיר פנים למרטינה כשהכדור נגע ברשת העליונה והתחלק למגרשה של שטפי".

★ ★ ★

אלבניה חוזרת לזירה

אלבניה החליטה להשתתף במשחקי הים־התיכון. משחקים אלה יתקיימו בחודש ספטמבר השנה בלאטאקיה שבסוריה ולשם מוכנה אלבניה לשגר את משלחתה.

18 ארצות, השוכנות על חופי הים־התיכון, יטלו חלק במשחקים אלה. ישראל היא, כידוע, מחוץ לתחום באירוע זה.

★ ★ ★

פטנט ספרדי לאופני מירוץ

בספרד מייצרים אופני מירוץ מהירים יותר מאלה הקיימים כיום. הטכנאים הספרדים ציינו כי מהירות האופניים שהם מייצרים עולה בדרגה על אלה שמשתמשים כיום בטור־דה־פראנס.

הספרדים טוענים כי הרוכב מסוגל להגביר את מהירות אופניו ל־55 קמ"ש במקום 37 קמ"ש, הממוצע כיום.

ממציא האופניים החדשים הוא אנטוניו הרננדז, בן ה־51, שעמל להמצאתו במשך חצי שנה. הוא "קיצץ" ממש את המרחק ברגליות (פדלים) ל"פיסטון", וגם קיצר את השרשרת. נתונים אלה מאפשרים לרוכב להגביר את מהירותו.

שטפי גראף — עתוני גרמניה עודדו אותה. תצלום: איי.פי.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים".

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965, כי הוגשה למשרדי הוועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עילית בקשה להקלה בתיק מס' 52/86, מגרש על-ידי מר חאלד אסעד פאלה. מישוב עין מאהל, גוש 16937, חלקה 17. מהות ההקלה: אי-שמירת מרווח קדמי.

את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הוועדה המקומית, רח' כרמל 2/5, נצרת עילית, תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

ישראל קניג — יו"ר הוועדה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי
פתח-תקוה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקרא: "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' פת/1212/26".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6396, חלקה 71, הרחובות: שפירא וביאליק.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: קביעת קווי בניין. הודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3306 ה'תשמ"ו, עמ' 1463 ובעתון מקור מתאריך: 18.2.86, ובעיתון ערב מעריב מתאריך: 18.2.86 בשפה העברית ובעתון מקור נוסף על המספר מתאריך 18.2.86 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הוועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז המרכז

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "הדרים".

הוד-השרון, דרך רמתיים 36. טל' 052-21178

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לדיון, בקשה לבניית מבנה מגורים חדש (בית שני בחלקה) ברמות-השבים, בגוש 6452, חלקה 364, על-ידי מרים סגל מרח' הארי 15, ירושלים. והמהווה חריגה, היינו: הגדלת שטח הבניה במסגרת 6% הניתנים לאישור כהקלה.

כל המעוניין, אם כבעל ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבניינים או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם, יוכל לעיין בהעתקי התכנית, במשרדי הוועדה המקומית בשעות הקבלה הרגילות, ולהגיש התנגדויות מנומקות בכתב לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

א. שמעוני — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, "הדרים"
תאריך: 14.7.87

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "הדרים".

הוד-השרון, דרך רמתיים 36. טל' 052-21178

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לדיון, בקשה לבניית מבנה מגורים (בית שני בחלקה) ברחוב השמש העולה ברמות-השבים, בגוש 6589, חלקה 133, על-ידי מאול ואלין פוטרוף ממושב צופית, והמהווה חריגה, היינו: הגדלת שטחי הבניה המותרים במסגרת 6% שהחוק מאפשר לתת כהקלה.

כל המעוניין, אם כבעל ואם מבחינה אחרת, בקרקע, בבניינים, או בנכסים אחרים שהתכנית משפיעה עליהם, יוכל לעיין בהעתקי התכנית במשרדי הוועדה המקומית בשעות הקבלה הרגילות, ולהגיש התנגדויות מנומקות בכתב לתכנית תוך 14 יום מתאריך פרסום זה.

א. שמעוני — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, "הדרים"

עיריית הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על-ידי: שמואל רובינשטיין כתובת החורש — כפר-שמריהו, בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום: שם הישוב: כפר-שמריהו, רחוב החורש, גוש 6665, חלקה 300, ומהותה הקלה / בקשה להקלה באחוזי בניה 6%.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הוועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10, הרצליה, בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע על-ידי אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הוועדה המקומית האמורה בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, מרחב הרצליה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "מבוא העמקים".

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965, כי הוגשה למשרדי הוועדה המקומית "מבוא העמקים" נצרת עילית בקשה להקלה בתיק מס' 31/87, מגרש על-ידי מר עומר אמין חביב אללה, מישוב: עין מאהל, גוש 16936, חלקה 6, מהות ההקלה: בליטה מעבר לקו בניין בגובה של 2.40 מ'.

את ההתנגדויות אפשר להגיש למשרדי הוועדה המקומית, רח' כרמל 2/5, נצרת עילית, תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו.

ישראל קניג — יו"ר הוועדה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי
אילת
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה אילת, הופקד שינוי תכנית הנקרא שינוי מס' 31 לתכנית מפורטת 135/03/2, ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: לשנות את יעוד השטח המסחרי וחלק משטח הדרכים בתכנית הקיימת ליעוד שטח ציבורי פתוח ושטח לבניני ציבור. להגדיר את גודל ומיקום המבנה בתוך השטח לבנייני ציבור.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 2,965 דונם. גוש: 40011. שכונה: ב'. מ"ק.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

על המעוניין בקרקע, בבניין או בכל עניין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על-ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הוועדה המקומית האמורה. התנגדות תוגש בכתב בפירוט והנמקות בלווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום דניני — יו"ר הוועדה לתכנון ולבניה, מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי
אשדוד
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה באשדוד, הופקד שינוי תכנית הנקרא שינוי מס' 23 לתכנית מפורטת 111/03/3 — רובע י"א, ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי:
א. לשנות את אופי הבינוי בחלקות 6 ו-14 על-ידי קביעת בינוי חדש, גובה הבניינים ומספר היחידות המותר — הכל בהתאם למפורט בתשריט.
ב. לקבוע שטח ציבורי פתוח והשימושים המותרים בו.
ג. להוסיף 4 דירות גג בחלקה מס' 9 ע"י הפחתת 4 יח' מחלקה 6 ו-6 יח' מחלקה 14.
ד. לקבוע את הוראות הבניה בשטח התכנית.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: כ-64.000 דונם. גוש: 2194, חלקות 6–9, 12–14. רובע י"א, אשדוד.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

על המעוניין, בקרקע, בבניין או בכל עניין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על-ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הוועדה המקומית האמורה. התנגדות תוגש בכתב בפירוט והנמקות בלווי תצהיר המאמת את העובדות עליהן מסתמכת ההתנגדות.

שלום דניני — יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל-אביב–יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו בקשה ליתן אשור להקלה לקוי בנין צדדי ואחורי 10% ולקו בנין אחורי 30% בקטע מסוים בקיר ללא פתחים, והקלה מתכנית העיצוב 1680 ברחוב בר כוכבא מס' 38 גוש 7092 חלקה 118.

תיק בנין 3/0088-088
בקשה מס' 870200

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל-אביב-יפו, שד' בן גוריון 68 את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו והטענות ידונו בפני הוועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל-אביב–יפו

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות. 09.05 שעת כושר. 09.15 קשת וענן — ציון הלא תשאלי. 09.35 הלב — פרק 12: כריסו ואמיליו ביצירים גלידה. 10.00 הרפתקאות באי הבוים — פרק י'. 10.25 והויה — שידור חוזר. 11.10 קשר מקצועי. 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות. 14.05 סרט קולנוע — הנוכרי — סרטו של אורסון וולס. 15.45 שעת כושר. 15.55 פרפר נחמד — איזה חלום. 16.20 רובוטריקים — פרק 11. 17.00 ערב חדש — מנחה רפי רשף. 17.30 שליש, ארבע, חמש וחצי קטעים מתוך "עוץ לי גוץ לי" של א. שלונסקי על פי "בת הטוחן" של האחים גרים. משתתפים: ישראל גוריון, שרי צוריאל, צומפי ואינשם. 17.50 "אלף". 18.25 "הגיע זמן לשוק" — פינת הלשון השבועית של אבשלום קור והמעם: "בן כמה אתה?" בעברית של תימן. 18.30 קיצור החדשות וערבית. 18.32 "ההיסטוריה של הגמטר" — הפרק החמישי. 19.30 חדשות וערבית. 20.00 כותרות מבט. 20.02 "אין כמו בבית" — שם הפרק: "ווידיאו" בני משפחת קרבטרי מתהלכים בתחושה, כי היו לכוכבי טלוויזיה. משעה שנבחרו מטעם תלמידי בית הספר המקומי להיות נושא לסרט וידיאו, תחושה זו חולפת, כשהם מגלים, מה העלו התלמידים במצלמה הנסתרת שלהם. 20.30 "כלבוטק" — מגזין לצרכנות ולאיכות חיים. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 תשדירי שירות. 21.40 מבט שני — עורך ומגיש: מיכאל קרפין. 22.20 קיץ ארוך ולוהט — סדרת דרמה אמריקנית בת 4 פרקים. 23.10 בני היל — סדרת תכניות משעשעת עם הקומיקאי בני היל. 23.35 פסוקו של מקום — מבט אל הר תבור. חדשות הלילה.

19.00 באותו עניין (עדין 2) 19.30 ממני (עדין 2) 21.00 סוף 2 (עדין 2).

רדיו

קול המוסיקה

06.01 "צלילי בוקר". 07.09 "בהאזנה נינוחה". 09.00 "קונצרט בוקר". 11.57 "פינת השיר" — משירי מנחם שדה. 12.00 "מן הפרטיטה" דור חן — כנור אורי שוהם — חליל תנור ג'ריבפלד — פסנתר באך: טריו סונטה כרו מאגזור הומל: סונטה לחליל ולפסנתר ברה מאגזור איבר: שתי נגינות ביניים לחליל ולפסנתר טלמן טריו סונטה כלה מינור. 13.05 "באתה נינוחה". 15.00 "מוסיקה צעירה". 16.00 "קונצרט קאמרי" — רביעיות מאת ומלינסקי, ווברן וכרג בנגינות רביעיית קרויצברגר מברלין. 17.30 "קולות" אורלנדו די לאסו "סקרה קנציונס". 18.00 "נבחר הקלטות" מוצארט. 19.00 "פניני אופרה" — סופה הפתיחה "גלתאה היפה" אופנבך מבחר אריות ודרי אריות וקטעים תזמורתיים מתוך אופרות פרקי מקהלה מתוך אופרות רוסיות. 20.05 "אינטרלוד" — רצף מוסיקלי. 20.27 "פינת השיר". 20.30 "מאולמי הקונצרטים שלנו" התזמורת הפילהרמונית הישראלית — מנצח — מאיר מינסקי סולן — הלל צורי — צ'לו בני קונייבסקי — כלי הקשה ומתוך שבוע האמן הצעיר 1986 (ש"ח). מעיינה: קונצרטו לכלי נקישה תשיקה שוסטקוביץ': קונצרטו לצ'לו צ'ייקובסקי סימפוניה מס' 5. 22.30 "ג'ז קלאסי". 23.00 "מחזורי יצירות" — ברהמס תשיעייה אופ. 36 הסונאטות.

רשת א'

07.30 "בדידיקל". 08.05 "ועגה" — עם בני הגול. 09.05 טלרדיו שירות מידע למאזינים. 10.05 "שיריקור" — למחולות ושירים משלנו. 11.05 "פניני בוקר" — מגיש: גדעון תור. 12.05 "מעורב ים-תיכוני" — עם משה כיאת. 13.00 חדשות ותכנית באנגלית. 13.30 חדשות ותכנית בצרפתית. 14.00 "בראש צעיר" — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.00 "צבעי הקשת". 15.30 "האוניברסיטה הפתוחה". 16.05 "מועדון שעון הזהב" — מעולמו של האדם המבוגר. 17.10 "שירי עמים". 18.00 "מנחת ערב". 19.10 תכנית דת. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 "שינוי יחיד וכל אחד להתר" — עורך ומנחה: זוכב כץ.

רשת ב'

07.00 "הבוקר הזה". 08.05 "בראש צעיר" — תכנית לילדים בחופשה. 09.05 "בוקר הבוקר" — עם ארי קלבלט. 10.05 "כל צבעי הרשת" — מגזין יומי. 12.10 "אלף-אלף" — ב"בית" — עם אהוד מנור. 13.05 "בחצי היום" — חדשות ופסמונים. 14.05 "לראות או לא לראות" — יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 "בת צחוק" — חורי וחומור. 15.05 "רגעי קסם". 16.05 "תרבות הארץ" — תכנית "בבקשתך" לשירים עבריים. 16.55 "קוראי שמך" — קוראים ממליצים. 17.05 "יומן כלכלה". 17.30 "על מספרים ואנשים" — מגזין המשק והחברה. 18.05 "אונצ על הנושא" — שבועון בעניני בריאות-רפואה. 18.45 היום בספורט. 19.00 "היום הזה". 19.35 "עולם חדש" — מגזין חדשות לעניני האדם וסביבתו. 20.05 פרקי חזנות "בבקשתך" — מזמור שיר. 22.05 "צריך לצלצל פעמיים" — שירים עבריים.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת — המחשבה הסינית הפרה-קונפוציאניסטית — מבע המים רע מעמודים. מרצה: ד"ר יהן ראות. 06.30 "מוקדים בוקר". 07.07 שבע אפס שבע — עם איתן ליפשיץ. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 "פתוח" — אורלי יניב ורוני לנץ מארחים. 11.05 "בכון לעכשיו" — עם רפי רשף. 10.05 "אחר אחר" — להיטים עבריים. עורכת ומגישה שירה גרא. 14.05 "יום יום רב" עם אלי ישראלי וארז טל. 18.05 841. נוסע צפונה צפונה". 16.15 — רומנטיה.

ארבע אחרי הצהרים. 17.00 "ערב טוב ישראל". 18.05 שעה קלה על כלכלה עם שמואל נחושתן. כפיה: ורדי גניר. 18.15 "משולש" — עימות יובי בענייני הבעה. מנחה: יוסי עורה. 18.57 הודעות לחיילים. 19.05 "לקראת גיוס" — שאלות ותשובות בשדור חי למתגייסים לצה"ל, תכנית שמינית בסדרה אליה יוזמנו להתקשר הורים של מתגייסים. על השאלות יענו סגן ראש אכ"א תא"ל דוד חרמש וקצין רפואה ראשי תא"ל יהודה דנון. 20.05 ראיון מיוחד עם אלוף פיקוד צפון האלוף יוסי פלד. מראיין: נחמן ש"י. (ש"ח). 20.40 שירי להקות צבאיות. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — המחשבה הסינית הפרה-קונפוציאניסטית (ש"ח). 22.05 "על הרביע ועל הכיפאה". 23.05 "עשרים וארבע — היום שהיה" — עם ירון וילנסקי. 23.55 "שיחת חצות" — עם העיתונאי שמואל שניצר. 05.00 ציפורי לילה — עם אביהו מדינה. תכנית מוסיקלית בנימה אישית. 02.05 לא רוצים לישון. 05.05 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 2

19.05 "רדיו רדיו" — עם יואב קוטנר. 20.05 "סבבבבסים" — אינפורמציה, דיס"ם, משחקי רדיו ומוסיקה. 22.05 "בסע היסט המסתורי". 23.05 "קול הג'אז הזה".

רשת ג'

06.04 "בחורה לאושר" — להיטים וותיקים. 07.07 "שיר בבוקר בבוקר" — שירים עבריים. 09.05 "בא לי" — עם מנחם פרי. 10.05 "שיהיה" — שעה של ביטלס. 11.05 "לא בצלי" — עם יקיר אביב. 13.05 "כל טוב" — פסמונים ומערכונים. 14.00 "בטרגב" — עם שוש עטרי. 16.05 "מוסיקה לעניין". 17.05 "משקפיים" — עם מיכל שמואלי. 18.08 "מקום בצפרת" — מצעד הפזמונים הישראליים עם מנחם פרי — שידור חי מחוף צמח. 21.05 "ארום עתיק" — שירים שלא נס ליחם — עם דן עומרי. 23.05 "מסביב לחצות" — עם יוסי סיאס. שידור חי מחוף צמח.

קולנוע

תל-אביב
9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: נשק קטלני 9.40 ,7.15 ,5
אורליל: ילדים הורגים לאלוהים 9.30 ,7.15 ,3
בן-יהודה: אהבה בחלון ראוה 9.30 ,7.15 ,5
גת: בלו לחופש הגדול 9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: זהב רטוב 9.30 ,7.00
דקל: קרוקודיל דנדי 9.30 ,7.15 ,5
דרייב אין: סייבל החלום האמריקאי 8.00
אהבה צעירה 10.00
הוד: המוכטל בטיטו 9.30 ,7.15 ,5
לימור: חרש מלאטון 9.30 ,7.15 ,4.30
נוויואן ת"א: מותו של סוכן 9.30 ,7.30
סינמה 1: אסקימו לימון — אהבה צעירה 9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: בעבר לשיא 9.10 ,7.15 ,5
פאריז: לא עם זין 9.10 ,7.10 ,5
פאר: בטי בלו 9.10 ,7.15 ,2 ,11
הרולד וניוד 24.00
רב-חן:
חן 1: בי"ס לשוטר אורחי 9.40 ,7.30 ,5
חן 2: חנות קטנה ומטריפה 9.45 ,7.25 ,5
חן 3: אני והחברה 9.45 ,7.40 ,5
חן 4: סיפור נהתיים 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
חן 5: אל תקרא לי לבן 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
שחף: ימי הרדיו 9.30 ,7.00 ,4.30
תל-אביב: נחו באזור המסוכן 9.30 ,7.15 ,5
תכלת: החנות מעבר לפינה 9.15 ,7.00 ,4.30

רמת-גן
אואזיס: נשק קטלני 9.10 ,6.40 ,4
לילי: לא עם זין 9.30 ,7.15
ארמון: בי"ס לשוטר אורחי 9.45 ,7.30 ,5
רב-גן:
גן 1: קרוקודיל דנדי 9.40 ,7.20 ,5
גן 2: מישהו פראי 9.40 ,7.20 ,5
גן 3: אני והחברה 9.40 ,7.10 ,5
גן 4: ימי הרדיו 9.15 ,6.15

ירושלים
אדיסון: אסקימו לימון — אהבה צעירה 9.30 ,7.15 ,4.30
אורנע: נשק קטלני 9.15 ,4.10
בית אגרון:
מהרובים באהבה 16.30
בחורה לנעורים 18.30
האלים משתגעים — כולם 20.15
נפלו על הראש 22.15
ליל המסכות 24.00
הרומן של אתמול בלילה
כפירי: שם הורד 9.30 ,7.00 ,4.00
אורגיל: תרגיל לרופאים מתחילים 9.15 ,7 ,4.30
מיטשל: לא עם זין 9.00 ,7.00
ממרד: קריאת העורב 9.30 ,7.00
הבירה: סנור לרגל שיפוצים
אוריון
אור 1: לוי וגולית 9 ,6.30 ,4
אור 2: נרדפי החוק 9.00 ,7.00 ,4.30
אור 4: בטי בלו 9.00 ,6.30
אור 5: 6 מיליון דרכים למות 9.00 ,7.00 ,4.30
עדן: המוכטל בטיטו 9.00 ,7.00 ,4.30
תיאטרון ירושלים: מלו 21.45 ,18.45

חיפה
אורות: אסקימו לימון — אהבה צעירה 9.15 ,7.00 ,4.30
חן: בי"ס לשוטר אורחי 9.00 ,6.45 ,4.30
עצמון 1: ימי הרדיו 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 2: המוכטל בטיטו 9.30 ,7.15 ,4.45
עצמון 3: ילדים הורגים לאלוהים 9.15 ,7.00 ,4.30
פאר: נשק קטלני 9.15 ,7.00 ,4.30
רון: 007 באזור המסוכן 9.00 ,6.30 ,4
אמפי: הסטריוט 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: שם הורד 9.15 ,6.45
קרן אור המטרש: לא עם זין 9.15 ,7.00

נתניה
שרון: נשק קטלני 9.15 ,7 ,5
סטודיו: בלו לחופש הגדול 9.15 ,7 ,5

חולון
סבוי: אסקימו לימון — אהבה צעירה 9.15 ,5
מגדל: חנות קטנה ומטריפה 9.00
ארמון: לא עם זין 9.30 ,5

בת-ים
עצמאות: אסקימו לימון — אהבה צעירה 9.15 ,5

הרצליה
היכל: אסקימו לימון — אהבה צעירה 9.15 ,5.00
מלון דניאל — האודיטוריום
פישע מובטל וילדה קטנה 19.15 ,17.00

באר-שבע
חן: אסקימו לימון — אהבה צעירה 9.30 ,4.30

פתח-תקוה
היכל 1: אסקימו לימון — אהבה צעירה 9.15 ,5
היכל 2: המוכטל בטיטו 9.15 ,5
היכל 3: 007 באזור המסוכן 9.15 ,5

עפולה
כוכתרון: המוכטל בטיטו

רעננה
אורות: ג'ושוע היום ואתמול 9.15 ,4.30

גבעתיים
הדר: אסקימו לימון — אהבה צעירה 9.15 ,4.30

ראשון-לציון
רון 1: אסקימו לימון — אהבה צעירה 9.15 ,4.30
רון 2: המוכטל בטיטו 9.15 ,4.30

כפר-סבא
בית ברל: ימי הרדיו 8.00

תיאטרון

הבימה התיאטרון הלאומי
הערב, יום ג', 14.7
בדרך- לברודווי: 20.30
החוות: 20.30

צוותא לתרבות מתקדמת
יום ג' 14.7 בשעה 20.30
"פולה"
בשעה 16.30
"שפיגוט וחדת"
שיחה עם ד"ר מיכאל מגן

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי-מרקחת

בת-ים
מור - חנוכת רייק 20
חולון
אסותא - סוקולוב 4
ירושלים
אליסון - ישעיהו 10
נתניה
סורוה - ס"ת 76
פתח-תקוה
סופרפארם - שטמפר 43
רמת-גן
רמת יצחק - שד' ירושלים 96
תל-אביב
הקריה - אבן גבירול 19
חיפה
נורדאו - נורדאו 13
רחובות
כללית - בני משה

משטרה

ירושלים, תל-אביב, חיפה, רמת-גן, בני-ברק, חולון, פתח-תקוה טל' 100. באר-שבע, נהריה, נתניה, נצרת, - טל' 100, אילת - 2244, חדרה - 22444.

תורנות בתי-חולים

תל-אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל-השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח-תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל-אביב - בימים ב', ה', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל-אביב - בימים א', ג', ז' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק - ילדים, כירורגיה, אורטופדיה, עיניים.
ביקור חולים - פנימית, נשים, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד מוסר מידע טלפוני בימים א'-ה' 08.00-20.00, בימי ו' 08.00-15.00. טלפונים 03-433500, 03-433500.
"זה ב' בין" — ארון קשבת בטלפון לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה: ירושלים 02-243458, ת"א 226027 (24 שעות), חיפה 04-229468 (11.00-20.00), גליל מערבי 04-922422.
"קו פתוח להורים במצוקה" בימי ב' ו-ה' - טל. 222758.
"קו פתוח" - ארון קשבת לילדים ובני-נוער 03-221880 (24 שעות).

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים
תל-אביב — בימים א'-ה' בין השעות 21.00-23.00, בלילות שבת ובערבי חג בשעות 16.00-24.00, בשבתות ובחגים בשעות 15.00-21.00.
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
[illegible]
מרכז מידע לקרובנות אונס
[illegible]
עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים, ער"ן תל-אביב, ער"ן ילדים ונוער ת"א, ער"ן חיפה, ער"ן באר-שבע, ער"ן נתניה [illegible]

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101; [illegible]

רכבות

מירושלים לבני-ברק וחיפה: בימים א'-ה': 16.00; בימי ו' וערבי חג 11.30
מחיפה לבני-ברק וירושלים: א'-ו': 7.00
מתל-אביב לחיפה: בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00
מתל-אביב לנהריה: בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00
מודיעין, בת-גלים, לתל-אביב: בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 12.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 10.00, 11.30, 12.30, 14.30
מנהריה לחיפה ותל-אביב: בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.30, 16.35, 18.38
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35
הרכבת תוסעל ביום א' בשבוע רק עד חיפה בלבד.

ההסתדרות הקיבוצים והמושבים מאחדים את המאבק

"להפעיל מיד את תכניותיה של ועדת רביד לסיוע לחקלאים"

מאת עודד ליפשיץ, כתב "על המשמר"

בעקבות מבדקים ששלחו מזכירי תנועת המושבים למזכירי התנועות הקיבוציות, ובהם הוצעה ל"מרד חקלאי להסרת הגיבנת הכספית שהצמיחו על גב החקלאים בשנים האחרונות", כינסו שלשום מזכירי התק"ם, אהרון ידלין וישעיהו פרי, ישיבה של מזכירות התנועה בהשתתפות נציגים מתנועת המושבים.

הישיבה הוקדשה לדיון במצוקת החובות בהתיישבות העובדת. הוחלט בה למנות את יהודה וולמן ממרום גולן לחבר בצוות שיזום ויתאם מאבק ציבורי של כל זרמי ההתיישבות.

גם הקיבוץ הארצי, שתמך תקופה ארוכה במאבק ציבורי אקטיבי, החליט שלשום בישיבת הוועד הפועל בגבעת חביבה להשתתף במאבק הציבורי, וימנה נציגים מטעמו לצוות המאבק המשותף. עד סוף השבוע יציג הצוות תכנית פעולה מפורטת. נציגים של תנועת המושבים, התק"ם והקיבוץ הארצי העלו אמש בפני הוועדה המרכזת של ההסתדרות את מצוקת ההתיישבות העובדת. הוועדה המרכזת נענתה לתביעה, והחליטה להצטרף למאבק.

"שיטה בשיגעון"

"בשיגעון הזה, של פגיעה בערכים חברתיים שנוצרו במהלך תקומת ישראל, יש שיטה המופעלת על-ידי גורמים מסוימים. כוונתם ליישם שיטה חברתית הנוגדת את אופיה של תנועת העבודה בישראל", אמר ישראל קיסר, מזכיר ההסתדרות, בדיון.

יעקב ישי, שהעלה את הנושא לסדר היום, אמר שתכנית ההבראה שמציעה ועדת רביד היא די קשה, אך המושבים מוכנים לקבלה. למעשה, סחבת פוליטית ודיונים עיקריים בוועדת הכספים של הכנסת הם שמובילים את המערכות המושביות, ומעל לכל את המשפחות, לקריסה שאין מלים לתארה.

לדברי ישי, מציאות אכזרית זו, הורתה ולידתה בממשלות הליכוד בתוך מאמצים למוטט את המערכות האזוריות. בלבול במערכת התכנון הלאומי בחקלאות, הריבית הגבוהה והפגיעה בסיבסוד המערכת החקלאית כל אלה יצרו מציאות חברתית-כלכלית הרת סכנות.

סיוע לאלתר

בשלב זה יתרכז המאבק בתביעה מוועדת הכספים של הכנסת להפעיל לאלתר עוד לפני תום מושב הכנסת בתחילת אוגוסט את תכנית הסיוע על-פי דו"חות רביד, הכוללת מחיקת חובות ופריסת חובות לתק"ם ותנועת המושבים. אם לא יופעל הסיוע עד למועד זה, יחריף המאבק.

גורמים בתנועות הקיבוציות מרגישים ש"מרד הריבית" שהציעו המושבים — הפסקה חד-צדדית של התשלומים לבנקים — לא נידון ולא אושר בשום פורום מוסמך, על אף שמעריכים את חלקה של ריבית הנשך בסך כל חובות הקיבוצים בכ-350 מיליון דולר, וסכום גדול מזה בחובות המושבים.

"משרדי הממשלה לוקחים טרמפ על יישובי העימות"

מנכ"ל משרד ראש הממשלה יוסף בן-אהרון גורס, כי משרדי ממשלה שונים "לוקחים טרמפ על יישובי קו העימות", כדי ללחוץ על האוצר להגדיל את תקציביהם. בן אהרון נפגש אתמול בצהריים במלון "הצפון" בקרית שמונה עם ראשי יישובי העימות, ושמע את טענותיהם השונות.

הוא הבטיח לטפל אישית בבעיותיהם ואמר, כי יורה למשרד הפנים להעמיד בהקדם את התקציבים המאושרים בסך 3.5 מיליון דולר.

בעניין "ועדת רביד" אמר המנכ"ל, כי המושבים בצפון יהיו הראשונים שייהנו ממסקנות הוועדה. "כאן הזעקה היא אמיתית" אמר. המנכ"ל קרא לראשי היישובים שלא להתייאש, להמשיך ולהעלות את הבעיות בפורומים המתאימים, ולהאמין, שהדברים יטופלו "אם כי, זה לוקח זמן רב", אמר.

התקיף שבראשי היישובים היה ראש מועצת מעלה יוסף, יעקב יעקב, שהודיע כי הוא יפתח משרד מהגרים למאות הצעירים המובטלים המתגוררים בתחומי מועצתו כדי שיסעו לחו"ל לשנתיים, יחזרו לארץ, ואז יזכו לכל ההטבות. הוא סיפר, כי היישובים מעונה, גורן, זרעית, עין יעקב — התפרקו. כמה יישובים נוספים גם הם בסכנת פירוק. הוא טען, כי מאז שהוכרזו יישובי הצפון כקו עימות, נתקעו כל התקציבים, שכן כל משרד ממשלתי שפונים אליו מחפש תירוצים שונים, כך שגם התקציבים הרגילים אינם מועברים לייעודים כמוקן.

ראש פורום ישובי העימות וראש מועצת מטולה יוסי גולדברג הגיש למנכ"ל מסמכים מסודרים בעניין בעיותיהם של יישובי העימות והביע תקווה, כי הפעם יטופלו הדברים באופן יסודי. (עתים)

הערוץ השני יתחיל לשדר תכניות תרבות מיובאות

מאת אתי רונאל, כתבת "על המשמר"

בקיץ הקרוב יקרין הערוץ השני תוכניות תרבות, שיסופקו על-ידי רשת הבי.בי.סי והאי.בי.אי. הבריטיות ורשתות טלוויזיה מארה"ב, אוסטרליה וקנדה. הערב תשודר תוכנית בת שעה על המלחין הנדל. ביום ה' ה-23.7 תשודר במשך שעתיים וחצי האופרה "אאידה" מאת ורדי, וביום ה' ה-30.7 יוקרן סרט עלילתי שווייצרי בשם "ד"ר פישר".

כן מתעתד הערוץ השני לרכוש סידרת ג'ז מאת ובביצוען של נשים בלבד, את ביצועו של הפסנתרן דניאל בירנבוים לסונאטות של בטהובן, וקונצרטים נוספים של מוסיקה קלסית, פרקי עלילה ותעודה שהופקו בשנתיים האחרונות, ווידיאו-קליפים חדשים של להקות פופ בשילוב עם שירי עמים. וכל אלה ילוו בתרגום עברי.

בהנהלת הערוץ השני מקווים שתוכניות אלו יאיצו את אישורו של חוק הערוץ השני בכנסת עוד במושב הנוכחי, שיסתיים באוגוסט. יחד עם זאת מעריכים, כי הסיכויים להעברת החוק קלושים, הן משום סירובו של הליכוד להסכים שהשר הממונה על הערוץ השני יהיה שר של המערך, והן בגלל הבעיות המהותיות השנויות עדיין במחלוקת בין חברי ועדת הערוץ השני, כגון: הרכבה של מועצת הערוץ השני. חלק מחה"כים מבקש שייקבע לפי מפתח מפלגתי, וחלקם תובע שיהיו ביניהם גם אנשי מקצוע. בעיות נוספות — גורל הסיבסוד לעיתונות ואופיה של תקופת המעבר עד למתן הזכיונות.

טמיר מכין בקאהיר את ביקור עבדל מגיד בארץ

קאהיר. — המנהל הכללי של משרד החוץ אברהם טמיר פתח במגעים בקאהיר, כדי להכין את ביקורו הראשון בישראל של שר החוץ עיסמת עבדל מגיד.

טמיר הגיע לקאהיר יחד עם השגריר המצרי בישראל, מוחמד בסיוני. כתבים בקאהיר אמרו, כי מועד ביקורו של עבדל מגיד בישראל יפורסם, ככל הנראה, עם שובו של טמיר לישראל. (עיר, ע"צ)

רמת גן תארח נציגי שלושה כפרים ערביים מהמשולש

מאת קאסם זייד, כתב "על המשמר"

עיריית רמת גן החליטה לארח את ראשי הרשויות המקומיות והבריחון מכפר קאסם, כפר ברא וג'לג'וליה.

עפ"י התוכנית שהוסכמה בין ראש העירייה, אורי עמית, לבין חבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות, מחמוד יונס, תארח עיריית ר"ג את נציגי שלושת הכפרים השכנים למשך יום שלם. האורחים יסיירו במוזיאון העירייה ובאתרים אחרים בעיר, ולאחר מכן, יוזמנו למפגש וארוחת צהריים עם מארחיהם.

בשיחה עם כתבנו אמר מחמוד יונס, שמפגש השכנים בא בתגובה על המודעות ברמת עמידר שבתחום שיפוטה של ר"ג.

במבצע האירוח, תארח עיריית ר"ג את ילדי שלושת הכפרים. תושבי הכפרים הערביים במשולש הדרומי בירכו על היוזמה, והבטיחו לעשות שמפגש השכנים יצליח ויטפח לקיצוניים על פניהם.

נבון: אסור להשלים עם תופעת "החינוך האפור"

שר החינוך, יצחק נבון, קורא לעצור את תופעת "החינוך האפור" שהחלה בגלל הקיצוצים התקציביים. השר דיבר בישיבת הדירקטוריון של החברה למתנ"סים שבחרה במנכ"ל משרד החינוך, ד"ר שמשון שושני, ליו"ר הדירקטוריון. "החינוך האפור" לדברי נבון, הוא שעשירים מממנים מכיסם את שעות הפעילויות החינוכיות שקוצצו בבתי הספר של ילדיהם, לעומת העניים שאינם יכולים לעשות זאת. "אסור להשלים עם תופעה זו מסיבות אידאולוגיות ומסיבות חברתיות", אמר השר.

שר החינוך אמר, כי החברה למתנ"סים חייבת לעמוד בראש המאבק, ושאין לאפשר אפילו לאורח או לנער אחד להפסיק את פעילותו במתנ"ס משום שאינו יכול לעמוד בתשלומי החוגים השונים. (עתים)

"בכיר באש"ף" מזועזע מביקור ולדהיים בירדן

כווית. — העיתון "אלקבס" הכוויתי טוען כי "אחראי בכיר" באש"ף הביע זעזוע מביקור ולדהיים ופגישותיו עם אישים פלשתינים עצמאיים. כמו כן מן התמיכה, שהוא הביע בשם ממשלת אוסטריה בגישה הירדנית כלפי הועידה הבינלאומית. העיתון אינו מפרט מי היא האישיות הבכירה.

ללא רתע

שמיר צוחק מעל ג'יפ תולר (צילום: לשכת העיתונות)

"בעד תוצרת הארץ, אבל..."

מאת שלמה גלזר, כתב "על המשמר"

ראש הממשלה יצחק שמיר ביקר ב"תעשיות רכב-נצרת" שהוגדר על-ידיו "מפעל תעשתית" ובמשרדי "מקורות" בצפון.

במפעל "תעשיות הרכב" שהנהלתו מאיימת לסגרו אם משרד הביטחון לא יעמוד בהבטחותיו לספק הזמנות, חזה שמיר בתצוגת הכלים המיוצרים במפעל ואף נלקח לסיור על ג'יפ תולר. הוא שמע ממנהל המפעל, כי במקום נותרו רק 350 עובדים לאחר שבשנתיים האחרונות פוטרו כ-600 בשל הקיצוץ הדראסטי בהיקף ההזמנות של משרד הביטחון.

שמיר שנפגש עם העובדים סירב להבטיח דבר והסביר, כי עקרונית הוא בעד תוצרת הארץ אבל בשל קשיי תקציב ובעיות בסיוע החוץ הדולרי הדברים אינם פשוטים. "בכל מקרה", הבטיח רוה"מ "אהיה רוברכם במוקד ההכרעות".

מהרכב עבר שמיר למשרדי מקורות שם הוצגו לאיש הערייץ שנאבק בקורי השינה מול שולחן ערוך מפות ותרשימים על המוביל הארצי ומערכות המים הקשורות אליו, ודרישות דחופות להגדלת כוח השאיבה בתחנות המוביל הארצי. כדי שהמפעל יוכל להבטיח אספקת מים סדירה.

כן דובר על העלאת מחיר המים מ-15 אגורות למטר מעוקב ל-17.5 אגורות.

"דוגית" עגנה אצל שמיר

משמרת מחאה של חברי גרעין ההתיישבות "דוגית" המבקש להתיישב בצפון חבל עזה התמקמה מול ביתו של ראש הממשלה בירושלים.

יו"ר התחיה, פרופ' יובל נאמן, אמר שהוא מתכוון להציע למרכז התנועה, שאם לא תתמלאנה עד לכינוס המרכז תביעותיה של התחיה בנושא ההתיישבות, הוא יציע למרכז להטיל על הסיעה בכנסת להצביע בעד הקדמת הבחירות גם אם ההצעה לפיזור הכנסת תבוא ביוזמת המערך. וזאת כדי לגבור על התרגיל של מפ"ם.

דב פלג: למרות הסילופים בעיתונות לא בורחים מבוטחים מקרנות הפנסיה

מאת יוסף שמי, כתב "על המשמר"

"תוך כמה חודשים יבוצע איחוד קרנות הפנסיה", אמר דב פלג בפתח ישיבת מועצת האגף לבטחון סוציאלי. שלוש קרנות כבר נתנו את הסכמתן לאיחוד. עם אחרות מתנהלות שיחות אשר יסתיימו בקרוב.

האיחוד נתמך בחוסר ברירה גם על-ידי האוצר, בגלל לחצים נמשכים לצאת עם כספי המבוטחים לשוק הפתוח, במקום לאוצר המדינה. בהסכם האחרון נמנע הדבר והובטח שלא יהיה שינוי בריבית המוענקת למערכת הפנסיונית.

דב פלג הוסיף ואמר, כי בעיתונות ובתקשורת בכלל מתנהלת מערכה של סילופים ושקרים. "עד כה, הדבר לא השפיע, למזלנו, על המבוטחים, ואין מגמה של בריחה מהקרנות.

פרופ' חיים דורון אמר, כי מצטברים תורים ארוכים לניתוחים ולטיפולים, והפגיעה בעקרון השוויוניות היא המחיר שהחברה משלמת בגין הסתלקות הממשלה ממימון מערכת הבריאות של קופת-חולים. יו"ר מרכז קופת-חולים הוסיף, כי עד סוף שנת תקציב זו תוענק לחלק גדול מהמבוטחים הזכות לבחור גם ברופא העובד במרפאה אחרת או ברופא עצמאי. לדבריו, הנסיון שנערך עכשיו באזור השרון מוכיח, שאין הרבה מועמדים להחלפת רופא המשפחה כפי שחשבו.

מונה בודק חדש לחקירת האסון שבו נהרג שוער הנבחרת אבי רן

מאת שלמה גלזר ויואב אביב, כתבי "על המשמר"

החוקר הראשי של מינהל הספנות והנמלים, רב חובל בכיר רפאל שפינט, התמנה ע"י ראש המינהל לחקור את האסון בו נספה אבי רן ז"ל, בכנרת. רב חובל שפינט מחליף את רב חובל רוזיס, שנתמנה אתמול לחוקר המקרה אך ביקש להחליפו, מחשש לניגוד אינטרסים. הוא מנהל נמל הכנרת בטבריה.

אברהם דנינו (29) מפתח תקוה, החשוד בגרימת התאונה בה נהרג אבי רן שוחרר אתמול בערבות ממעצרו.

שופט בית משפט השלום בטבריה, משה קלה, שיחרר את דנינו בערבות של 5,000 שקל, וציוה עליו להפקיד את דרכונו בבית המשפט. אתמול שיחזר דנינו את הארוע, ומסר את גירסתו.

סגן מפקד תחנת טבריה, פקד ארבל, ציין כי החשוד משתף פעולה עם המשטרה.

המשטרה לא התנגדה לשיחרורו בערבות של דנינו.

צבי לירסקי, עורך דינו של דנינו, אמר שמרשו המום ומזועזע מהאסון שלא קרה באשמתו.

דובר משרד התחבורה ציין אתמול, כי תקנות הנמלים אוסרות במפורש להשיט כלי שיט במקומות שהוכרזו כמקומות רחצה, וכן באזור של 50 מטר לאורך החוף. תקנה זו אוסרת השטת כלי שיט בתחום של 300 מטר מנקודות שפל המים.

דובר משרד התחבורה הוסיף, כי לצורך הפעלת כלי שיט יש צורך ב"רשיון משיט" ולשם כך חייבים אלה המבקשים רשיונות כאלה לעבור מבחנים תיאורטיים ומעשיים, אף זאת על פי תקנות מפורשות הקיימות.

האבל על מותו של אבי רן ז"ל ממשיך להיות שיחת היום בחיפה. האוהדים נאספו לפגישות, אבל במקומות הכינוס הקבועים, ורבים פקדו את הקבר הטרי.

שערי מטבע-חוץ בנק הפועלים — 13.7.87

	יחידה	מבקשים: קניה	מבקשים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.6669	1.6877	1.6764
דולר אמריקני	1	1.57	1.64	1.6010	1.6210	1.6613
מרק גרמני	1	0.85	0.89	0.8689	0.8798	0.8726
לירה סטרלינג	1	2.54	2.66	2.5856	2.6179	2.5985
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2604	0.2637	0.2621
יין יפאני	100	1.04	1.09	1.0610	1.0742	1.0661
גולדן הולנדי	1	0.75	0.79	0.7716	0.7812	0.7752
פרנק שווייצרי	1	1.02	1.07	1.0403	1.0533	1.0453
כתר שבדי	1	0.24	0.26	0.2492	0.2523	0.2504
כתר נורווגי	1	0.23	0.24	0.2371	0.2400	0.2388
כתר דני	1	0.22	0.24	0.2284	0.2312	0.2299
מרק פיני	1	0.35	0.37	0.3572	0.3616	0.3598
דולר קנדי	1	1.19	1.25	1.2135	1.2287	1.2205
דולר אוסטרלי	1	1.10	1.18	1.1411	1.1554	1.1483
ראנד דרום אפריקני	1	0.47	0.78	0.7752	0.7849	0.7808
פרנק בלגי	10	0.41	0.43	0.4188	0.4240	0.4206
שילינג אוסטרי	10	1.21	1.27	1.2320	1.2474	1.2399
לירה איטלקית	1,000	1.18	1.25	1.2001	1.2151	1.2049

משפט סוחר הקרקעות

התובעת דורשת מאסר בפועל לעינב: „מדובר בשיחוד מפלגה"

„שמואל עינב היה בין יוזמי התרמת הקבלנים למען הליכוד וזהו שוחד לליכוד" ■ התובעת מסתמכת על תקדים פרשת ידלין והכספים למפלגת העבודה

התובעת במשפטו של סוחר הקרקעות שמואל עינב תבעה אתמול לגזור עליו עונש מאסר בפועל, בנימוק שמדובר במתן שוחד, בפרשיית איסוף הכספים אצל יזמים וקבלנים שבצבו בנגדה לטובת הליכוד. סניגורו של עינב, טען לעומת זאת, כי איסוף הכספים וההתרמה, בהם נטל עינב חלק פעיל, נעשו ממניעים חיוביים ולכן יש להקל בעונשו.

אתמול הושמעו בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב הטיעונים לעונש במשפטו של עינב (65) אשר הורשע בשבוע שעבר במתן שוחד, באמצעות הקבלן יצחק ינאי. עם זאת זוכה עינב בכמה מסעיפי האישום נגדו, הקשורים למתן שוחד לאבי צור, מי שהיה לפני הבחירות הקודמות לכנסת עוזרו של סגן שר החקלאות דאז ח"כ מיכאל דקל.

התובעת עו"ד רחל שיבר מפרקליטות מחוז המרכז תבעה להטיל על הנאשם מאסר בפועל, משום „שמדובר כאן בקביעת נורמה, של שוחד לטובת מפלגה שהיתה אז בשלטון — הליכוד". „יתרה מזו, שמואל עינב היה בין יוזמי ההתרמה הנרחבת בקרב היזמים והקבלנים שפעלו אז בפרשת רכישת הקרקעות ביו"ש והיו זקוקים לחסדי הממשלה".

התובעת הוסיפה, כי התייחסותו של בית־המשפט לסוגיה זו באה לביטוי גם בקביעת חומרת העונש, ובכך יש גם התייחסות לנורמה זו של איסוף כספים של פקידי ציבור וכאבי צור).

התובעת התייחסה גם לטענה, כי זהו מקרה ראשון מסוגו ולכן יש להקל בעונש. לדבריה, היו כבר דברים מעולם, בהזכירה את פרשת שפיגל בבית־החולים תל־גיבורים, ופרשת אשר ידלין בקשר לכספים למפלגת העבודה. מכל מקום, הטעימה עו"ד שיסר, גם אם זה מקרה ראשון מסוגו — הציבור מצפה לגזור דין המרתיע אחרים.

הסניגור עו"ד דן שיינמן טען, כי נסיבות המקרה אינן חמורות כלל ועיקר, אדרבא, עינב זוכה מרוב סעיפי האישום, לאחר מערכה משפטית שניהל במשך כשנתיים, והורשע בסעיף שאינו מן החמורים בהם. נוסף לכך, פעל עינב בכל הפרשה הזו מתוך מניעים חיוביים — של עזרה למען מטרה המקודשת בעיניו, ביודעו בבירור שהכספים שהותרמו, נועדו לקופת הליכוד ולמען הרחבת ההתיישבות ביו"ש.

הסניגור זימן כמה עדי אופי, אשר העלו על נס את אישיותו ותכונותיו של הנאשם.

גזר הדין יינתן ע"י השופט אליהו מצא ב־26.7.87. (עתים)

הטור השבועי

הכנסת תדון השבוע על פנסיות – השבוע עומדת הכנסת לדון כדיון טרומי בהצעות לשיפור חישובי הפנסיה התקציבית שהוגשו ע"י חברי הכנסת נאווה ארד, ז'אק אמיר, יאיר צבן ואחרים. הפנסיונרים התקציביים מקווים שחלק מבעיות השחיקה של הפנסיה ימצא את פתרונו במו"מ על חידוש הסכמי העבודה לפני שיסתיימו תהליכי השחיקה.

קורסים מיוחדים לגימלאים מטעם האוניברסיטה הפתוחה – במטרה לפתוח אפשרויות נוספות ללימודים, להרחבת האופקים הוסכם בין האוניברסיטה הפתוחה לבין הסתדרות הגימלאים לקיים קורסים מיוחדים לציבור הגימלאים בשנת הלימודים הקרובה. בשלב ראשון יתרכזו הקורסים באזור תל־אביב וגוש דן במטרה לקיימם בעתיד בחלקי הארץ השונים. הקורסים יארכו על יסוד חומר הלימוד המיוחד של האוניברסיטה הפתוחה ועל השתתפות בהרצאה אחת בשבוע. לצורך פתיחת הקורסים המעוניינים בתל־אביב וערי גוש דן למלא שאלונים שיבטאו את משאלותיהם של המועמדים ביחס לנושאים שילמדו. השאלונים נמצאים אצל יו"ר הסניפים ויו"ר ארגוני הפנסיונרים. התקיימה פגישה של יו"ר הסניפים של ערי גוש דן ויו"ר ארגוני הפנסיונרים בה נמסרו פרטים. הקורסים יהיו בתשלום מינימאלי. בסיום הקורס יקבלו המשתתפים תעודה. בנושא הקורסים אפשר לפנות לחברים חיים טלמור ונחמן מינססטר במרכז הסתדרות הגימלאים.

כנס ארצי של גימלאי בנק הפועלים – שהתקיים ביום 23 ביוני ש.ז. השתתפו כ־200 איש. פתח הח' פרץ ליטמן יו"ר הארגון, ברכו הח"ח משה אולניק בשם הנהלת הבנק, הח' אילן שלף יו"ר הוועד הארצי של העובדים בבנק, הח' שלום תנעמי מקרן הגימלאות, הח' אורי אלפרט הסתדרות הגימלאים, הח"ח רבקה מליס, שרה רט, יעקב פרנקל וא. ארמן חברי המזכירות הפעילה. נבחרה מועצה ארצית בת 75 חברים ומזכירות בת 27 חברים.

בסניפים –

תל־אביב – במכללות התקיימו מסיבות סיום רבות משתתפים ובאווירה חגיגית, בהשתתפותם של נציגי מוסדות וארגונים. סוכם לפתוח בשתי מכללות נוספות על 4 הקיימות. המכללות תפעלנה בשיתוף עם עיריית תל־אביב והסתדרות חמורים.

ועדה מכינה לשבוע הקשיש בת"א שיתקיים מה־13.9.87 ועד 18.9.87 הפתיחה בהיכל התרבות ותימשך בגני התערוכה. הח"ח אברהם סגל וחנן מאירי השתתפו בוועדה המכינה.

קופה למתן הלוואות לנזקקים קיימה דיון על הרחבת פעולתה. הוטל על ההנהלה החדשה בראשותו של הח' חיים בוגלסקי לעבד תכנית בנדון.

הוועדה לבריאות בראשותו של ד"ר קשיפוב מרחיבה את פעולתה במועדונים של „משען" ברח' מגדלי לפעמיים בשבוע ביום א' וד'.

ב־9.7.87 קיים הסניף טיול ב־3 אוטובוסים – בכביש חוצה שומרון, רמת רחל והפירות העיר העתיקה.

הסניף מתכנן הוצאת בטאון לגימלאי ת"א, שיתן ביטוי לבעיות הגימלאים בעיר.

חולון – ב־12 ביולי ש.ז. סיים הסניף את עונת שנת תשמ"ז בטיול למקורות הירדן והסביבה. הח' אליעזר גפן והח' בירנשטוק השמיעו דברי סיכום. בשם המטיילים סיכם הח' ישעיהו בן־גד.

חדרה – מנהג הראוי לציון מתקיים בסניף גימלאי חדרה – הוערך מסיבות לגימלאים שהגיעו לגבורות. באווירה חגיגית התכנסו החתנים והכלות שהגיעו לגבורות בנוכחות בני משפחותיהם. יו"ר הסניף הח' יעקב הולצמן בירך את בעלי השמחה ואיחל להם אריכות ימים. ראש העיר חלק להם שי בשם העיריה והח' ישראל שאקי בירך בשם הסתדרות הגימלאים. הח' צור ממועצת הפועלים מקהלת הפנסיונרים בניצוחו של דוזו שני הנעימה בשירתה וכן השתתפו אמנים מקומיים.

קרית־חיים – סיום שנת הלימודים במכללה הסתיימה בטיול לעמק הירדן. ההתיישבות הוותיקה. בהדרכת הח' ישראל שני איש קק"ל. סיום הטיול היה בבית יגאל אלון ז"ל בגינוסר. בהשתתפות הח' יעקב לבב המרצה הקבוע של המכללה. הח' מ. זילבשטיין האחראי על המכללות בחיפה. ומארגני הטיול הח"ח יוסף וסוצקי וסימה ברקאי.

קרית אתא – הסיום של לימודי המכללה בקרית אתא התקיים ביום עיון בבית הבראה „דולפין" בשבי ציון. בהשתתפותו של מזכיר מועצת קרית אתא שמואל סודרי. המרצים י. לבב בנושא שנת הארבעים למדינת ישראל. יצחק פטיש איש קיבוץ מסריק - ביטחון וכלכלה. הנחה מרכז המכללה שלו בנון, וארגן את יום העיון למופת יו"ר גימלאי קרית אתא הח' איסר אשל.

קרבן נסיון הרצח בחוף נווה ים — יצאה מכלל סכנה

הצעירה חברת קיבוץ חצרים מסרה למשטרה תיאורו של התוקף ומתנהל אחריו מצוד

מאת יואב אביב

קורבן נסיון הרצח שהיה שלשום בחוף נווה־ים היא בת קיבוץ חצרים רותי כליפה בת 19. אתמול התייצב מצבה לאחר שנותחה בבית החולים רמב"ם בחיפה והיא יצאה מכלל סכנה.

נסיון הרצח אירע סמוך לשעה 10 בלילה. רותי כליפה ספורטאית שאהבה לשחות, נהגה לצאת מדי פעם לחוף הים בשעות הערב. לפתע זינק עליה צעיר וניסה לשסף את גרונה במכשיר חד. סמוך לשעה 11 בערב היא הצליחה להגיע בכוחות אחרונים לסוכת מגוריו של מציל החוף אלישע סעדון, שביצע בה חסימת עורקים והזמין את המשטרה ואת מד"א שהעבירו אותה לבית החולים רמב"ם בחיפה.

לכתבנו נמסר כי בידי משטרת חיפה תאורו של הצעיר התוקף, שנמסר מפיה של רותי כליפה. כוחות גדולים של משטרה בפיקודו של ראש צוות החקירה המיוחד החוקר בפרשה רב פקד יהושע מוצפי, ערכו אתמול מצור אחר התוקף האלמוני.

בידי המשטרה עדיין אין כל הערכה על הרקע למעשה.

נלכד חשוד בדקירת הזוג בנמל יפו

מאת כתבת „על המשמר"

משטרת תחנת יפו פיענחה תעלומת דקירת זוג הצעירים בנמל יפו אור ליום שישי. בידי המשטרה חשוד ערבי בן 19 מיפו, שעל פי החשד ביצע את המעשה. אתמול, עצרה המשטרה חשוד נוסף, גם הוא ערבי מיפו. בן 26, שעל פי החשד סייע לאחר מעשה.

החשוד, שהודה במעשה טוען שמדובר בנסיון שוד. המשטרה ממשיכה לבדוק אם מדובר ברקע לאומי. כזכור, ישבו שני בני הזוג רחל לוי בת 19 מתל־אביב וחברה דוד חכים בן 21 מחולון במזח הדרומי של הנמל בתוך מכוניתם כאשר החשוד הפתיע את השניים ודקר את הצעירה בגבה מספר דקירות ואחר־כך דקר גם את חברה שניסה לגונן עליה.

השניים הצליחו לסגור את החלונות ולהמלט. הם הגיעו פצועים לתחנת משטרת יפו ומשם הועברו לבית־החולים „וולפסון". הצעירה שוחררה מבית־החולים וחברה עדיין מאושפז.

„בוני וקלייד מבת־ים" שדדו נהג מונית ונלכדו בו ביום

מאת כתבת „על המשמר"

יוסף באריה, נהג מונית מכפר־קאסם נשדד אתמול על־ידי זוג צעירים. הזוג החשוד בנסיון השוד נלכד. צעירה בת 25 תושבת בת־ים שעלתה למכוניתו ביקשה ממנו לאסוף את חברה בן ה־33, והשניים הורו לנהג לנסוע למספר מקומות בתל־אביב. ברחוב נחלת בנימין, הצמידו סכין לצווארו, הצעירה משכה בשערות ראשו והוציאה מכיסו 350 שקלים. אחר־כך נמלטו השניים מן המקום. נהג המונית לא נפגע. הוא הגיע למשטרת מרחב הירקון הגיש תלונה ומסר את תיאורם של השניים לשוטרים. באחת הניידות נזכרו שוטרים, כי בדקו באותו יום שניים שדומים לתיאור. הם מסרו את פרטיהם למשטרת מרחב הירקון והשניים נעצרו אחרי סריקות בבית־מלון בתל־אביב. השניים מסרו למשטרה.

נאשם באיומים על שר החקלאות וראש מינהל המקרקעין

שמעון מגורי בן 28 מראש העין מואשם בבית־המשפט המחוזי בתל אביב באיומים כלפי שר החקלאות, ראש מינהל מקרקעי ישראל ומפקחים מטעם המינהל, בעקבות צו־פינוי שהוצא למסעדה של, הממוקמת על אדמות המינהל.

בכתב־האישום נאמר, ששמשון מגורי (מכורש) בנה בשעתו מסעדה בראש העין, על אדמת מינהל מקרקעי ישראל, ללא אישור המינהל וללא רשיון בנייה. ב־30.10.86 ניתן צו הריסה למסעדה ולמבנים נוספים שהקים הנאשם צמוד אליה, ע"י בית משפט השלום בפתח תקווה.

התובעת עו"ד אורנה ברנר מפרקליטות מחוז המרכז טוענת בכתב האישום, כי ב־20.4.87 התקשר מגורי ב־04.00 לפנות בוקר לביתו של ראש המינהל משה ליפקה, וזאת לאחר שפנה אליו ולגורמים נוספים במינהל מספר פעמים, בדרישה שלא יבצעו את צו ההריסה. בשיחת הטלפון הלילית איים הנאשם על ליפקה, כי אם לא יבוטל צו ההריסה של המסעדה — „העניין ייגמר בבית הקברות". כן איים שיתאבד „ויקח אתו גם אחרים, כולל ליפקה".

מאוחר יותר באותו בוקר, בשעה 05.45 הגיע מגורי לביתו של ליפקה ברמת השרון ודרש באמצעות טלפון פנימי לשוחח עמו בנוגע משסירב המתלונן להיענות התקשר הנאשם בטלפון ואיים על אשתו סילווה ליפקה: „תדעי לך, יש לי סכין על הגרון, והסוף יהיה שכולנו נגמור בבית־הקברות". הנאשם חזר על איומים אלו גם באזני ליפקה עצמו.

שמשון מגורי מואשם עוד, כי הוא הופיע פעמיים בלשכת שר החקלאות אריק נחמקין בתל־אביב. ואיים עליו כי יפגע בליפקה וירצח אותו אם לא יימנע מביצוע צו ההריסה. הוא גם התקשר לביתו של שר החקלאות לשעבר פסח גרופר בעתלית. אמר שכל הצרות באו עליו ממשה ליפקה ואמר שיהרוג את ליפקה ויתאבד. (עתים)

סיוע לקשישים — גזר השופט על נאשמת במירמה

מאת ניצה רימון, כתבת על המשמר

זהבה ברזילאי תושבת נתניה בת 30 היא הנאשמת הראשונה שבית המשפט השלום בנתניה גזר עליה עונש שירות לטובת הציבור לאחר שחוק שירות לטובת הציבור נכנס לתוקפו ב־1 ליולי. זהבה ברזילאי הואשמה והורשעה עפ"י הודאתה במתן המחאות ללא כיסוי.

היא רכשה בגרושת בהמחאה ע"ס 140 ש"ח ומצעי מיטה ע"ס 60 ש"ח וכשהוצגו ההמחאות לפרעון הם שבו מהבנק ללא כיסוי.

תסכיר של הממונה על עבודות השירות במשטרה, קבע בהתאם להוראות, שהוא ממליץ להציבה במרכז גריאטרי של משרד הבריאות בנתניה, לסיוע טיפול בקשישים למשך חצי שנה.

האישה נתנה הסכמתה לעונש הזה.

לשולה טומס ומשפחתה

אבלים במות האב

יוסף ששון

קיבוץ להב

בבית משפט המחוזי בירושלים — תיק הצהרות מוות 87/87

בענין: חוק הצהרות מוות תשל"ח־1978

ובענין: הצהרת מותם של נספי שנות השואה המפורטים להלן.

המבקשים: 1. יטה איזן, מארה"ב, ניו־יורק, אלגר פלייס מס' 100, ברונקס.

2. ארגון נכי צה"ל, מרחוב השרשרת 49, אפקה, תל־אביב, ע"י ב"כ עו"ד עמיר ו/או רונית שליט, עו"ד, מרחוב החלוצים 16 תל־אביב.

הודעה

להוי ידוע כי המבקשים פנו אל בית המשפט המחוזי בירושלים בבקשה להצהיר על מותם של נספי שנות השואה המפורטים להלן, שנעלמו ומשערים שהם מתו וכי בית המשפט העליון ידון בבקשה הנ"ל ביום 21.10.87 בשעה 08.30.

אלה תאורים של הנספים לפי הצהרות המבקשים:

שם הנעדר; מקום לידתו תאריך לידתו	מקום מגורים רגיל	התעסקות	אזרחות	התאריך והמקום שבו נראה היה שהנעדרים היו בחיים והמקום בו נמצאו אז
1. דוד ויטלסון — פולין לא ידועה השנה.	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע
2. חוה ויטלסון — לא ידוע לא ידועה השנה	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע
3. השנדל ויטלסון–לא ידוע לא ידועה השנה	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע	לא ידוע

השמות והכתובות של בני משפחתם הקרובים ביותר: יטה אייזן — ארה"ב, ניו־יורק, אלגר פלייס 100 ברונקס — אותות הנספים.סימנים אחרים: אין.

כל מי שיש לו ידיעות על הנספים הנ"ל, מתבקש בזה להמציאן לבית המשפט, בין בכתב עד יום הדיון ובין בעל פה לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל, וכל אדם מעוניין הרוצה להתנגד להצהרת המוות יתיצב לפני בית המשפט במועד הנקוב לעיל, אם בעצמו ואם ע"י בא כוחו, וינמק את התנגדותו, או ימסור לבית המשפט הצהרה בשבועה שניתנה על־ידו, שבה פורטו טעמי ההתנגדות או ימסור הודעה בפני נציג דיפלומטי או קונסולרי של ישראל שבה יפרט את טעמי התנגדותו, שאם לא כן יחליט בית המשפט כטוב בעיניו.

ד"ר אליהו צ. בן־זמרה — רשם בית המשפט המחוזי

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה"

מודעה בהתאם לסעיף 149

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה" ע"י משפחת וקסלר בקשה ליתן אישור להקלה לבניית מרתף בגוש 3896, חלקה 16, במזכרת־בתיה.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר / האישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה", רח' בית הפועלים 6, רחובות, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

צ. כהן — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה"

6 הרוגים בכביש העמוס והמשובש סמוך לאשקלון

בין ההרוגים תינוק בן שנה ■ ההתנגשות אירעה בין נוסעי מונית מעזה לבין סובארו שנסע לכיוון דרום

שישה אנשים נהרגו וחמישה נפצעו בהתנגשות שהיתה אתמול בבוקר בין מונית „מרצדס" מרצועת עזה לבין מכונית פרטית מדגם „סובארו" ליד צומת הודיה, מזרחית לאשקלון.

וההרוגים הם 2 אחים מרמלה: נהג ה„סובארו" פואד אל עוברה (22) ואחיו יוסף בן ה־13. ארבעת ההרוגים האחרים נסעו במונית והם, ככל הנראה, מאיזור רפיח. נהג המונית ריב מחמוד יונס (40) — שוטר לשעבר, זכיה אבו־סעיד (54), סלאח פתחי (13) ותינוק כבן שנה.

הפצועים הם: שוטר מישראל, מוחמד טאלב אל הוזייל בן 45, שהיה בדרכו למשמרתו ברמאללה. הוא נפצע בעמוד השדרה ואושפז במחלקה האורטופדית בבית החולים באשקלון. תינוק נוסף שנפגע בגולגלתו הועבר לביה"ח בבאר־שבע. פאיז זוייד כבן 25 מרפיח הועבר לבית־החולים בעזה. פצוע אחר נאג'י קאפה טופל ושוחרר לביתו.

אח נוסף של שני ההרוגים מרכב ה„סוברו" האשם בן 17 נפצע קל, קיבל טיפול בביה"ח באשקלון ושוחרר אף הוא לביתו.

כתב עתים באשקלון דוד אפל מוסיף שההתנגשות בין מונית ה„מרצדס" שנסעה מהרצועה לכיוון מרכז הארץ לבין מכונית ה„סובארו" שבאה מרמלה לכיוון שער הנגב. היתה חזיתית ושני כלי־הרכב נמעכו כתוצאה מההתנגשות.

התאונה אירעה בעיקול הכביש אשקלון — קריית מלאכי. שם מצוי פס הפרדה.

כביש זה סואן במיוחד בשעות הבוקר. כאשר התנועה מהרצועה עמוסה וקטע הדרך מכפר ורבורג וכפר סילבר צר ומלא פיתולים. הכביש הוא אחד ה„כבישים האדומים" שבו היו תאונות קטלניות רבות. (עתים)

תייר מכווית נהרג בתאונה בצפון

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

אדם אחד נהרג וארבעה אחרים נפצעו במהלך תאונה שאירעה אתמול אחה"צ בצומת יער בגוש שגב בצפון. סמוך לשעה 4 אחה"צ התהפך מסיבות שטרם הובהרו רכב מהגדה המערבית לתעלה שלצד הדרך. כתוצאה מכך נהרג תייר מכווית, מוחמד אמין מוחמד ג'רר. הנהג, תושב ג'נין בן 21, נעצר לחקירה. למקום הוזעקו אמבולנסים של מד"א.

כל המאמצים להחיות את התייר מכווית שמצבו היה קשה, עלו בתוהו, וכעבור שעה נפטר. ארבעת הפצועים הועברו לבית־החולים נהריה. אמש שוחררו שניים מהם לביתם.

ראש מועצת מעלות מפציר בפרס לא לנטוש הממשלה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

שלמה נחכוט, ראש מועצת מעלות שיגר אתמול מיברק למ"מ רה"מ שמעון פרס, והפציר בו לא לעזוב את הממשלה, כי הדבר עלול לגרום לפגוע קשות ביישובי קו העימות ועיירות הפיתוח.

נוחכוט מציין שיש לעשות הכל כדי שהממשלה תדון ב„מיסמך קצב" המציין ש־1986 היתה שנה קשה עבור עיירות הפיתוח. שלמה נוחכוט שיגר מיברקים גם למזכ"ל מפלגת העבודה עוזי ברעם ולח"כ רפי אדרי.

אתמול נפגשו ראשי ישובי קו העימות עם מנכ"ל משרד רה"מ יוסי אהרון וקבלו על העדר טיפול בעניינים מצד משרדי ממשלה.

השופט דב לוין תובע משמיר לדון בדחיפות בקטל בדרכים

דורש לשלול רשיונם של צרכני סמים והנתפשים בנהיגה בשעת שיכרות

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

השופט דב לוין תובע לקיים ישיבת ממשלה מיוחדת לדיון במכת תאונות הדרכים.

במכתב ששיגר השופט לוין, המכהן כיו"ר המועצה הלאומית למניעת תאונות השבוע אל ראש הממשלה ואשר העתקים ממנו נשלחו לכל שרי הממשלה, הוא קורא לקיים ישיבת ממשלה מיוחדת שתדון בתאונות הדרכים.

במכתב אל ראש הממשלה כותב השופט... „אני פונה אליך, וכוונה כי בקריאתי זו אני מבטא את תחושתם של אלפי מתנדבי המועצה הלאומית למניעת תאונות בכל הארץ, ושל אזרחי המדינה הכואבים את האסונות ואת הסבל, השכול והמכאוב הפוקדים מידי יום ביומו בתים רבים בישראל...".

השופט מבקש לאפשר לו להופיע בישיבת הממשלה ולהעלות בפני חברי הממשלה את הנושא כדי שכל אחד מהם יחוש עד כמה חמור המצב ומחייב נקיטת פעולות לעצירת הקטל בדרכים.

השופט דב לוין מציע לשלול רשיון נהיגה מכל מי שנתפש בשימוש בסמים ולהשיב את רשיונו רק כשיוכח שנגמל. נושא הסמים נדון בהרחבה בקונגרס שהתקיים בפולין, שבו השתתף גם נציג מישראל.

גם נערים הנתפשים בשימוש בסמים והעומדים בפני מבחן נהיגה צריכים להיות מודעים לכך ששימוש בסמים ישלול את זכותם לקבל רשיון נהיגה, אמר השופט.

אחת הדוגמאות הממחישות את הסכנה הנובעת מכך שצרכני סמים ממשיכים להחזיק ברשיון נהיגה הוא מקרה של צעיר שנשפט על צריכת סמים אך השתחרר כשביקש להשתקם. בתקופת שיקומו היה מעורב בתאונה מחרידה בכביש הסרגל. נהג הרכב היה „האסיר המשוקם" אשר למרות הכל המשיך להחזיק ברשיון נהיגה.

השופט דב לוין דורש גם להחמיר עם הנוהגים ברכב במצב של שכרות עד כדי שלילת רשיונם.

מכנסי ג'ינס הדוקים, חזיות כותנה קשוחות בסיגנון שנות ה־50 וכובע קצינים. זה מה שמציעים מעצבי „ראש אינדיאני" לצעירות הנועזות בתצוגה שנערכה אתמול בת"א (תצלום: אי. פי.)

מגדלי החיטה שוקלים צעדים משפטיים אם לא יקבלו התמורה בקרוב

מאת י. גלילי, כתב „על המשמר"

דוד דור, מזכיר אירגון מגדלי הפלחה מסר, כי עדיין לא שולם למגדלי החיטה המחיר שהובטח להם עם „פרוץ מהומות שנת השמיטה" וזאת למרות שפקידי האוצר, המסחר והתעשיה אינם מכחישים, שהוסכם עם מגדלי החיטה על מחיר — 193 דולר לטונה חיטה, מחיר שהינו נמוך, ומכסה בקושי את הוצאות הייצור.

„בשם עקרונות הדת" אמר דור. הופכים מגדלי החיטה כדור משחק בידי משרדי הממשלה, וכך נוצר מצב בלתי נסבל שמגדלי החיטה אינם מקבלים תשלום עבור גידול שכבר סופק לממשלה, אחרי עמל של שנת עבודה מפרכת ולאחר שלוש שנות בצורת. דור הזהיר כי פקעה סבלנותם של המגדלים והם אינם מוכנים להמשיך ולסבול בגלל בעיות סחבת וחוסר אחריות.

פרקליטו של נקאש הצליח שוב בעזרת תרגיל לדחות ההסגרה

הפעם השיג עו"ד רוט דחייה של שבועיים בהמשך הדיון בביה"ד הרבני הדן בבקשת אשתו להמשיך לעכב את נקאש בארץ עד שייכפו עליו גט

מאת כתב „על המשמר" בענייני משפט ועתים

בית הדין הרבני האיזורי בירושלים החליט אתמול לדחות בשבועיים את המשך הדיון בבקשת היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש לבטל את צו עיכוב היציאה מן הארץ של ויליאם נאקש על מנת שניתן יהיה להסגירו לצרפת.

בכך השיג פרקליטו של נאקש עו"ד רולנד רוט את מבוקשו לדחות את הסגרתו של נאקש עד שתתקבל תשובה משלטונות צרפת על הבקשה להמיר את בקשת ההסגרה בהסכמה להעמידו לדין בישראל על הרצח בצרפת.

פרקליט מחוז ירושלים יוסי בן־אור התנגד לדחיית הדיון בנימוק שיש בכך משום תרגיל השהייה מצד פרקליטו של נאקש. בדבריו לבית הדין הרבני אין שיקול דעת בעניין זה. הוא הדגיש כי „סיכויי עגינותה של רינה נאקש הפכו לאקדח טעון בידי בעלה הרוצה למנוע את הסגרתו".

הוא קרא לבית הדין לכפות על נאקש לתת גט לאשתו.

כאמור החליט בית הדין להמשיך הדיון בנושא זה ב־29 בחודש זה.

לכפות גט

גם בא כוחה של רינה נאקש, הרב שמחה מירון, קרא לבית הדין הרבני לאכוף גט על נקש. „בשאלת השאלה כיצד ניתן לכפות גט על אדם המצוי במאסר", אמר הרב מירון והדיינים השיבו, כי הם יכולים להורות להכניס אסיר לצינוק עד שיתן גט.

הרב מירון קרא לדיינים שלא לבטל את צו עיכוב היציאה מהארץ נגד נאקש, עד שיימצא פתרון לעגינותה האפשרית של רינה נאקש.

לאחר דבריו של עו"ד מירון, דיבר בא כוחו של נקש עו"ד רוט. עו"ד רוט נשאל, כאמור, מה עמדת מרשו באשר למתן גט, והשיב, כי הוא זקוק לאורכה.

דייני בית הדין הרבני פסקו, כי יש למצות את ההליכים של מניעת עגינות, לפני ביטול צו עיכוב היציאה מהארץ ועל כן דחו את המשך הדיון ל־29 בחודש זה.

כתב עתים מוסר, כי הדיון נערך בדלתיים פתוחות, לאור החלטה מיוחדת של בית הדין הרבני. הדיינים שאלו את הצדדים, אם אין להם התנגדות לכך שהדיון יהיה פומבי ולאחר שלא הביעו התנגדות לכך, נפתחו דלתות האולם לציבור.

נמצאה גופתו של הצוללן הנעדר פרדי פמפר

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

גופתו של הצוללן הנעדר זה שבוע ימים, פרדי פמפר, 31, מקרית חיים נתגלתה אתמול במפרץ חיפה על ידי היאכטה הפרטית ממנה ירד בלילה האחרונה בחייו.

גופתו של הצוללן נמצאה על ידי חבריו. הגופה נתגלתה באיזור בו ירד הצוללן יחד עם חבריו לצלילה ממנה לא שב.

אתמול הורתה המשטרה להעביר את גופתו לנתיחה במכון לרפואה משפטית באבו כביר לקביעת נסיבות המוות.

לכתבנו מציין כי משטרת מרחב חיפה עסוקה בחיפושים אחר ישיש בן 71 מחיפה הנעדר זה שבועיים, לאחר שנכנס למים בחוף הכרמל בחיפה ומאז נעלמו עקבותיו.

תקרה התמוטטה בכיתת לימוד — בדרך נס לא נפגעו התלמידים

מומחי הבטיחות של המוסד לבטיחות ולגהות הורו בימים האחרונים לסגור לאלתר 2 מבנים בבית־ספר ליד בית שמש, לאחר שלפני כחודשיים התמוטטה תקרה בכתה בבית־הספר שריגים, הסמוך לעיירה, ובדרך נס לא נפגע אף אחד מ־40 התלמידים.

אירגון נכי צה"ל ירחיק משורותיו כל נכה שינהג באלימות במשרדי אגף השיקום

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

אירגון נכי צה"ל החליט להשעות, ולהרחיק באופן מיידי מהאירגון כל נכה שיפגין התנהגות פרועה ומעשי אלימות כלפי עובדי אגף השיקום, במשרד הבטחון. החלטת האירגון נמסרה השבוע להנהלת המשרד.

בשבועיים האחרונים רבו המקרים שבהם נהגו נכי צה"ל אלימות, התפרעו ותקפו פיזית עובדי אגף השיקום של משרד הבטחון המטפלים בענייניהם.

לפני מספר ימים נכנס נכה צה"ל למשרד אגף השיקום בירושלים, נעל פקידה בחדר, שפך נפט וניסה להצית אותה.

במקרה אחר התפרצו שני נכי צה"ל קטועי רגליים עם כסאות הגלגלים שלהם ללשכתו של סמנכ"ל משרד הבטחון, וראש אגף השיקום אריה פינק, עלו על שולחנו התיישבו וסירבו להתפנות.

אירגון נכי צה"ל הודיע למשרד הבטחון כי הוא מגנה ומוקיע התנהגות פרועה ומעשה אלימות וכי הוא מחזק את ידי המשרד, בנקיטת כל הצעדים על מנת למנוע אירועים מסוג זה.

עובדי מועצת ג'ת פותחים בשביתה כללית

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

עובדי המועצה המקומית בכפר ג'ת שבמשולש פותחים מהיום בשביתה בלתי מוגבלת במחאה על אי קבלת משכורותיהם לחודש יוני.

ראש המועצה המקומית אחמד אבו עסבה, אמר בשיחה עם כתבנו, שהוא מבין את מניעי העובדים ומזדהה עם תביעתם.

אבו עסבה אמר, שהגירעון בקופת המועצה מסתכם ב־650 אלף ש"ח, ושכל הניסיונות לשכנע את משרד הפנים לכסות גירעון זה עלו בתוהו. אתמול, אי אפשר היה לקבל את תגובת משרד הפנים.

לכתבנו נודע, שמאז השביתה הכללית במיגזר הערבי ב„יום השיוויון", הגורמים הממשלתיים לא באו במגע עם ועד ראשי הרשויות המקומיות הערביות. מלבד ההצעה, של משרד הפנים לכסות את הגירעון ב־7 רשויות מקומיות ערביות לא היתה כל הצעה לפתרון מצוקתן של הרשויות האחרות.

הוועד הארצי, איתן ברעתו שעל משרד הפנים לכסות את הגירעון בכל הרשויות המקומיות הערביות המסתכם ביותר מ־50 מיליון ש"ח.

הוועד הארצי דורש שמשרד הפנים ומשרד החינוך יכריזו על תוכנית חומש למימוש הדבקת הפער בין הרשויות הערביות המקומיות והרשויות היהודיות.

ביקורת חצות

בלוז יווני לקהל קצר רוח

לא בטוח שלקהל שמילא את היכל התרבות הגיע לשמוע את המופע של דאלארס. בתחילת המופע הוא פינה את הבמה לטובת זמרים צעירים שהגיעו במיוחד מיוון, הקהל הגיב בעצבנות, שרק בוז והפריע במחיאות כפיים למוזיקה המצויינת שנוגנה על הבמה.

דאלארס שעלה לבסוף לבמה, ניסה להסביר לקהל שהוא טועה ומוזיקה היא עניין להרבה אנשים... זה היה מאוחר מדי ולא הוסיף כבוד לקהל באולם. מלבד זאת, המופע היה מצויין.

דאלארס, הוא זמר נשמה. נותן את עצמו עד הסוף, כשהוא מלווה בהרכב גדול של נגנים מצויינים, ובמיוחד נגני בוזוקי וכנרים. המנגנים מוזיקה יוונית עממית מעודכנת.

בשלב מסויים הצטרף למופע יהודה פוליקר, כך שהיה שמח בהיכל. לא צריך להבין יוונית כדי לאהוב את דאלארס.

היום מופע נוסף בתל־אביב. מחר בקסריה. מומלץ להצטייד בסבלנות.

יוסי ונונו